

Pla d'Infància i Adolescència de Sant Cugat Sesgarrigues

Informe encarregat per la Gerència de Serveis d'Educació de l'Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona i elaborat per Sarai Samper per a l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea de Cultura,
Educació i Esports**

Ajuntament de
Sant Cugat

Sesgarrigues

Barcelona, desembre de 2018

Aquest document presenta el Pla d'Infància i Adolescència de Sant Cugat Sesgarrigues, compostat per la diagnosi de la situació de la infància i l'adolescència (elaborada a partir de les dades sociodemogràfiques primàries i secundàries existents, de l'enquesta realitzada als infants i adolescents, i de la valoració qualitativa dels agents clau del municipi), les principals necessitats i demandes del municipi en la matèria, el pla d'acció i els mecanismes de lideratge.

Encàrrec

Gerència de Serveis d'Educació

Àrea de Cultura, Educació i Esports

Diputació de Barcelona

Àrea d'Infància i Educació

Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues

Redacció

Sarai Samper Sierra (sociòloga)

Raquel Moreno Moreno (sociòloga)

Marc Collado Ramírez (sociòleg)

Fotografies: Marc Collado i bloc del Consell d'Infants

Desembre 2018

Continguts

1. Objectius, fases i metodologia	4	
2. Mapa sociodemogràfic	7	
3. Mapa de recursos	36	
4. Mapa de visions	56	
5. Pla d'acció	106	
6. Lideratge del Pla d'Infància i Adolescència	130	

1

Objectius, fases i metodologia

L'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues vol endegar un Pla Local d'Infància i Adolescència (PLIA) que li permeti organitzar i impulsar una estratègia comunitària per garantir el benestar i les oportunitats de la població infantil i adolescent al poble.

Com a primer pas per al disseny d'aquest PLIA, s'ha realitzat una primera diagnosi de l'estat de la infància i l'adolescència al municipi.

Aquest procés de diagnosi del Pla ha passat per dues fases amb objectius i metodologies específiques. Expliquem a continuació aquestes dues fases:

1. PREPARATIUS PREVIS: VALIDACIÓ DE LA PROPOSTA I ACORD SOBRE LA METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ

Aquesta primera etapa ha tingut com a objectiu definir i consensuar què esperem del Pla i l'operativa de treball a seguir. En aquest sentit, aquesta fase ha consistit en una reunió mantinguda entre l'Ajuntament i els professionals encarregats d'elaborar el Pla, on s'han exposat les expectatives en relació al Pla, s'ha acordat la metodologia de treball i els mecanismes de coordinació i treball en equip dels diferents professionals implicats en el procés.

2. ELABORACIÓ DE LA DIAGNOSI

Un cop enllestits els preparatius previs i definits els objectius i el marc conceptual, s'inicià l'elaboració de la Diagnosi sobre la situació de la infància i l'adolescència a Sant Cugat Sesgarrigues. La diagnosi ha permès obtenir un coneixement extens de la realitat del municipi en relació a la infància i l'adolescència, detectant les necessitats i demandes existents, i els serveis, programes i equipaments que actualment estan en marxa. La diagnosi s'estructura en tres grans apartats:

1. Mapa sociodemogràfic
2. Mapa de recursos en relació amb la infància i l'adolescència
3. Enquesta als infants i adolescents

Per elaborar aquests apartats, la diagnosi ha contemplat diferents metodologies:

- Per l'elaboració del **Mapa sociodemogràfic**: explotació estadística de fonts de dades que aporten informació rellevant sobre la infància i l'adolescència al municipi i la situació social, econòmica, educativa i demogràfica de la seva població. S'ha realitzat al gener de 2018.

El mapa sociodemogràfic es troba en el capítol 2.

Per l'elaboració del **Mapa de recursos en relació amb la infància i l'adolescència**: durant el mes de desembre de 2017 s'ha realitzat entrevistes en profunditat amb agents clau que tenen relació amb la infància i l'adolescència, que ens permetran conèixer i valorar les accions, programes, polítiques, equipaments i serveis adreçats a aquest col·lectiu, així com identificar les relacions i organització entre els diferents agents. Els agents entrevistats han sigut:

- directora de l'escola Les Vinyes
- directora de la llar d'infants La Balena
- tècnica d'infància i educació
- el tècnic de joventut
- orientador laboral
- educadora social
- tècnic d'espais públics
- oficina de relacions amb la comunitat de la comissaria de Vilafranca del Penedès dels Mossos d'Esquadra.

L'anàlisi d'aquestes entrevistes per elaborar el mapa de recursos s'ha

realitzat al gener de 2018, i es troba en el capítol 3.

Per l'elaboració de la **consulta als infants i adolescents**, s'ha realitzat una enquesta als alumnes compresos entre 5è de primària i 4t d'ESO. Les enquestes s'han realitzat entre els mesos de febrer i març de 2018, a les aules d'informàtica de l'escola, amb acompanyament d'un docent i també d'un professional que elabora el Pla. També s'ha fet difusió de l'enquesta entre els alumnes d'ESO a través de cartes als domicilis i de notes als pares a través de l'escola. Els resultats de l'enquesta es troben al capítol 4.

3. ELABORACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

En base a aquestes dues fases de diagnosi, s'ha fet una tercera on s'han prioritzat uns eixos i unes accions que són les que es portaran a terme els propers anys.

A l'octubre de 2018, per tal de fer aquesta proposta d'eixos i accions, es van fer dues sessions, una amb entitats del poble, una sessió político-tècnica, així com entrevistes amb Mossos, CAP i orientació laboral. Les conclusions d'aquestes sessions es mostren en un pla d'acció que es presenta en el capítol 5.

2 Mapa sociodemogràfic

El mapa sociodemogràfic presenta les principals dades i indicadors quantitatius d'infància i adolescència, creats a partir de les dades primàries (proporcionades per l'Ajuntament) i secundàries existents.

L'objectiu del recull ha estat extreure la màxima informació a partir de les dades existents, analitzant-les i interpretant-les en clau de política d'infància i adolescència, és a dir: què ens diuen les dades existents sobre aspectes com la natalitat, l'evolució demogràfica del municipi, la diversitat de la infància, la cobertura escolar, etc.

Les dades han estat recopilades i analitzades en l'entorn d'un Excel configurat a mode d'observatori, amb la intenció de mantenir un entorn actualitzat de dades i indicadors d'aquí en endavant.

S'estructura en els següents subapartats:

- Creixement demogràfic
- Factors de creixement demogràfic
- Població estrangera
- Situació socioeconòmica
- Mapa escolar

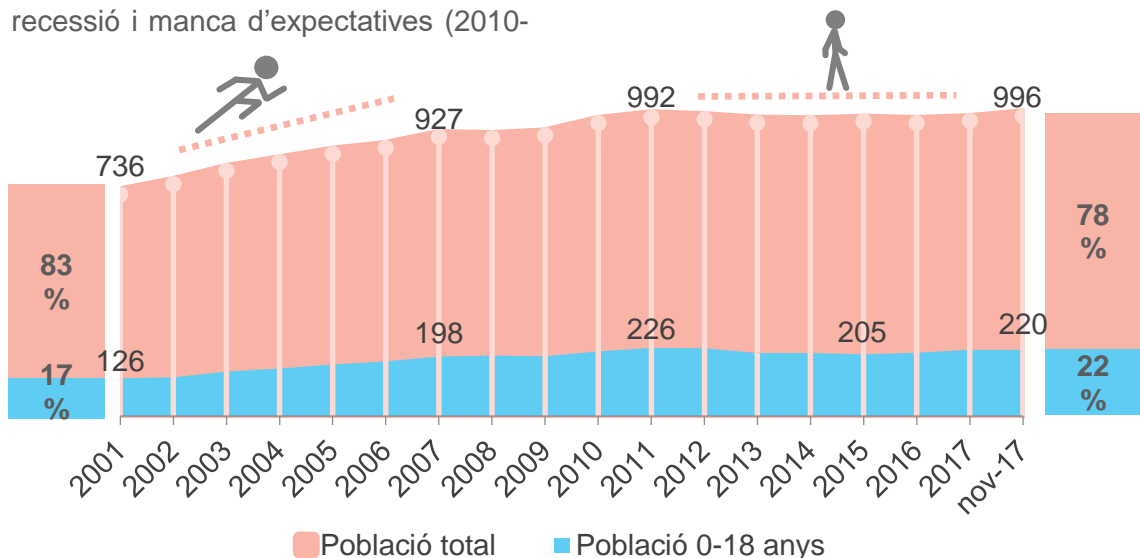
2.1. Creixement demogràfic

Sant Cugat Sesgarrigues compta, a data de 23 de novembre del 2017, amb un total de **996 habitants registrats en el padró municipal d'habitants**. D'aquests, 220 tenen entre 0 i 18 anys, el que suposa un 22% dels habitants del poble (una proporció semblant a la de la comarca i superior a la de la província).

Sant Cugat ha crescut demogràficament en tres velocitats: entre el 2001 i el 2007 va passar de 736 a 927 habitants; entre el 2007 i el 2011 va tenir un creixement més moderat, i des de 2011 s'ha estancat. En general, **aquest comportament demogràfic respon a la conjuntura socioeconòmica** que ha caracteritzat l'etapa del *boom* econòmic (2001-2007), de crisi (2007-2010) i de recessió i manca d'expectatives (2010-

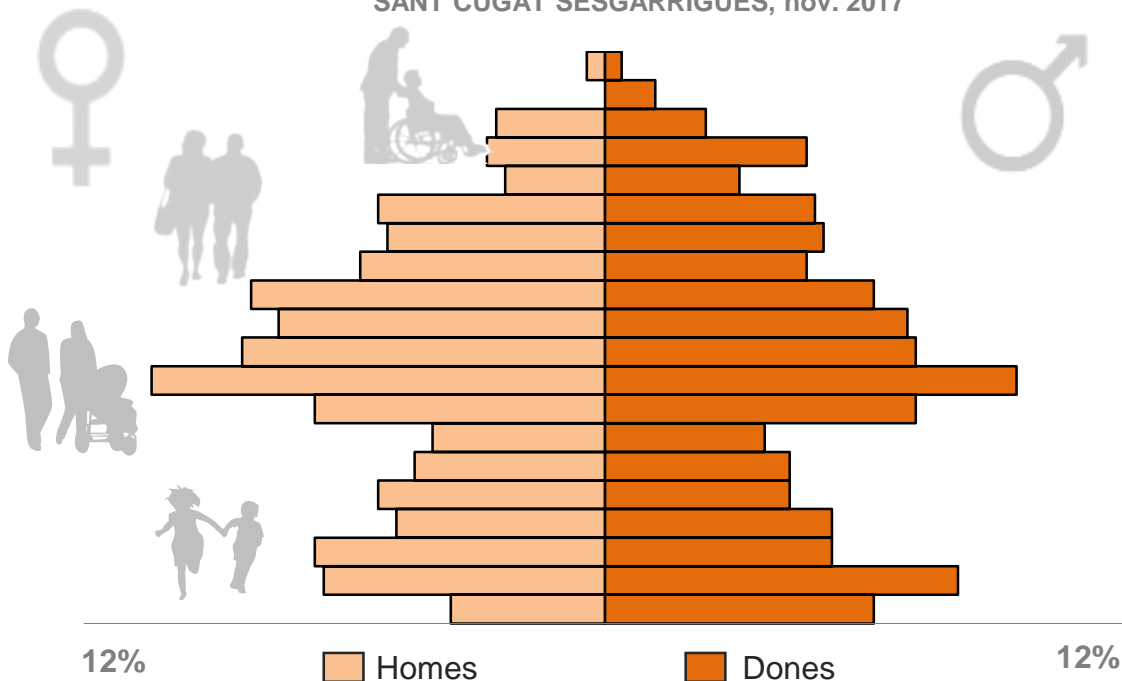
endavant). La franja 0-18 anys ha tingut un creixement semblant.

Ha crescut la importància dels infants i adolescents a Sant Cugat: del 17% al 2001 s'incrementa fins al 22% al 2017. La piràmide poblacional mostra una presència més abultada de majors de 65 anys als segments superiors, un 20% de la població. Si comparem les piràmides de 2011 (verd) i de 2016 (marró, veure gràfic a la pàgina següent), podem veure com les barres del 2016 que corresponen a les franges de 0-10 anys i de 30-40 anys reculen, mentre augmenten als segments de més de 50 anys (veure pàg. següent). Això indica que hi ha hagut en els darrers anys un augment de la població infantil i també de la gent gran.

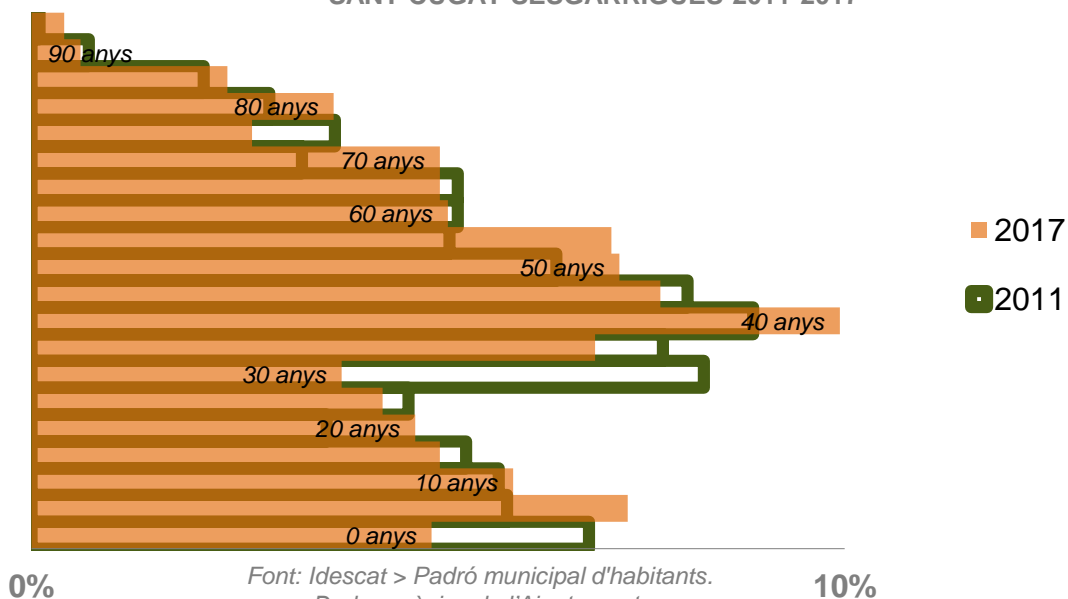
Font: Idescat > Padró municipal d'habitants.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

PIRÀMIDE POBLACIONAL SEGONS EDAT I SEXE
SANT CUGAT SESGARRIGUES, nov. 2017

	St. Cugat Sesgarrigues	Alt Penedès	Província Barcelona
0-18 anys	21,7%	21,7%	19,3%
19-64 anys	58,5%	61,3%	62,3%
65+ anys	19,8%	17,0%	18,5%
Edat mitjana	42,9	41,3	42,4

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ PER FRANJA D'EDAT
SANT CUGAT SESGARRIGUES 2011-2017

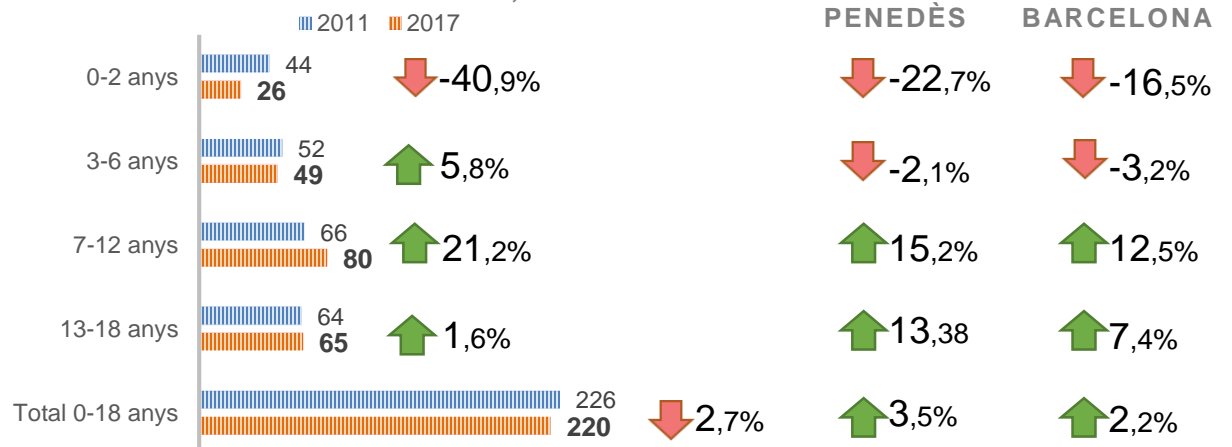

Si ens fixem en els últims 6 anys, veiem dues dinàmiques diferents: **mentre ha disminuït un 40% el nombre d'infants de 0-2 anys, ha augmentat la franja de 3-12 anys**, i la d'adolescents de 13-18 anys s'ha mantingut estable. En conjunt, des que es va assolir al 2011 el màxim històric de 226 infants i adolescents, la xifra s'ha estancat disminuint-se una mica.

En comparació amb la comarca i la província (tenint en compte que pe fet de ser un municipi molt petit, les diferències tendeixen a exagerar-se),

on disminueixen els infants de fins a 6 anys, aquesta disminució a Sant Cugat afecta només a la franja 0-2. Els infants més grans creixen més a Sant Cugat que a la comarca i la província. Una altra diferència és als adolescents: mentre que a la comarca i la província pugen molt, a Sant Cugat el nombre es manté igual.

TAXES DE CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ DE 0-18 ANYS. ST CUGAT SESGARRIGUES, 2011-2017

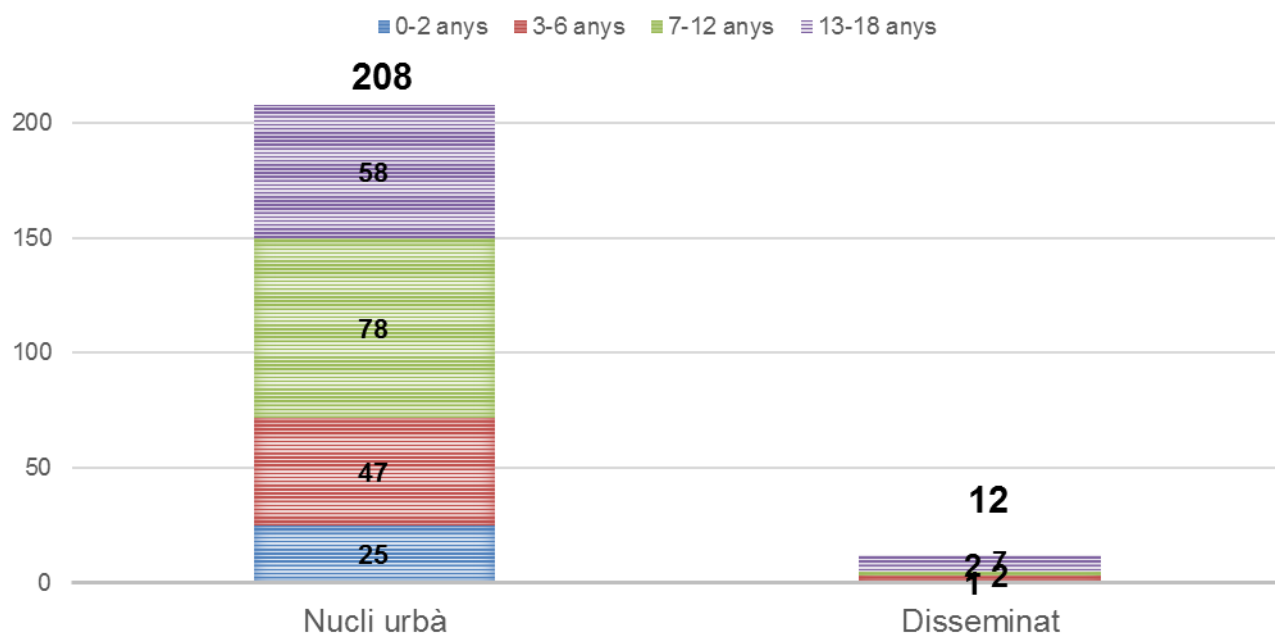
Font: Idescat > Padró municipal d'habitants.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

Sant Cugat Sesgarrigues compta amb una sola secció censal. Malgrat no podem comparar seccions censals el padró municipal ens permet diferenciar la gent que viu al nucli urbà i la gent que viu als disseminats. Dels 220 infants i adolescents del municipi, 208 viuen al nucli urbà de Sant Cugat (un

95% del total), i 12 viuen als disseminats (un 5%).

Als disseminats, la població de 0 a 18 anys té menor presència (20,7%) que al nucli (22,2%).

DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT PER ZONA. SANT CUGAT SESGARRIGUES, 2017

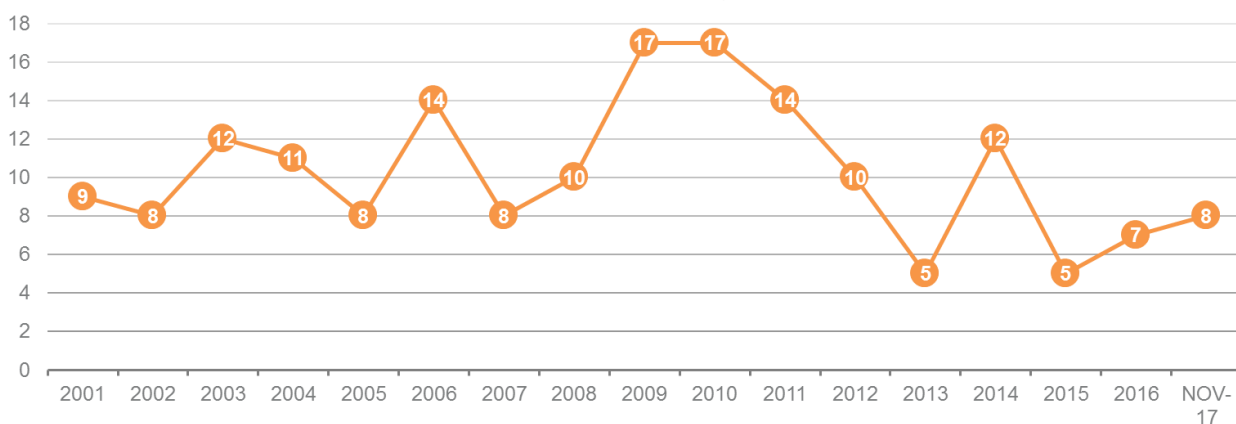
Font.: Padró municipal d'habitants. Dades pròpies de l'Ajuntament.

2.2. Factors de creixement demogràfic

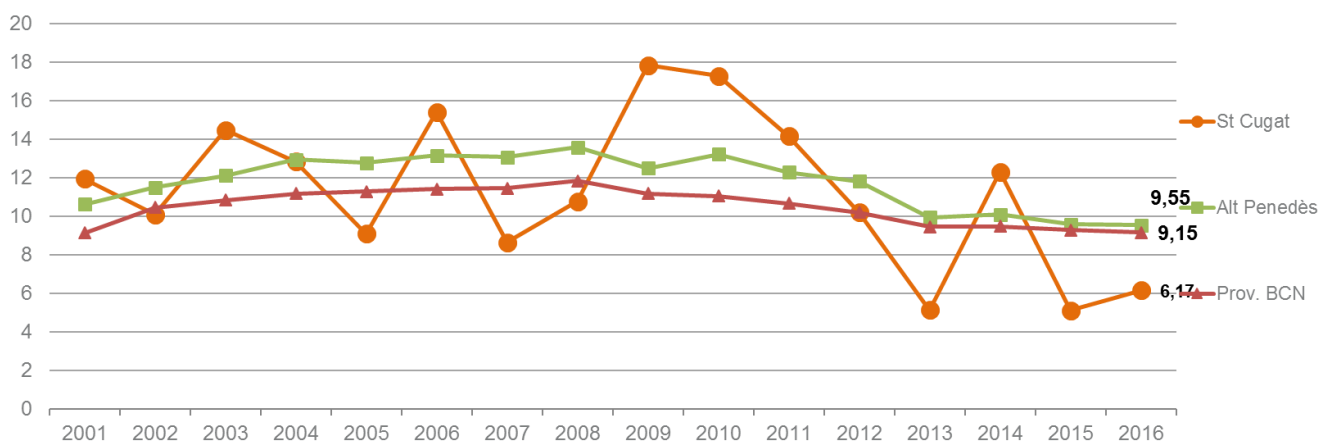
El nombre de naixements té cicles d'alts i baixos al llarg de la història recent de Sant Cugat Sesgarrigues. **En un any normal, neixen entre 8 i 14 nens i nenes.** Hi ha hagut anys amb una natalitat excepcionalment alta (2009 i 2010, amb 17 naixements, els i les que aquest any faran 18 i 19 anys),

i anys amb una natalitat molt baixa (2013, 2015 i 2016 amb 5-7 naixements, que aquest any compliran els 2, 3 i 5 anys). Aquestes fluctuacions fan que la taxa de natalitat estigui alguns anys per sobre i d'altres anys per sota de les taxes de natalitat comarcal i provincial.

NAIXEMENTS
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2006-2017

TAXA DE NATALITAT
2006-2015.

Taxa de natalitat: nombre de naixements en el període per cada mil habitants de la població en el període

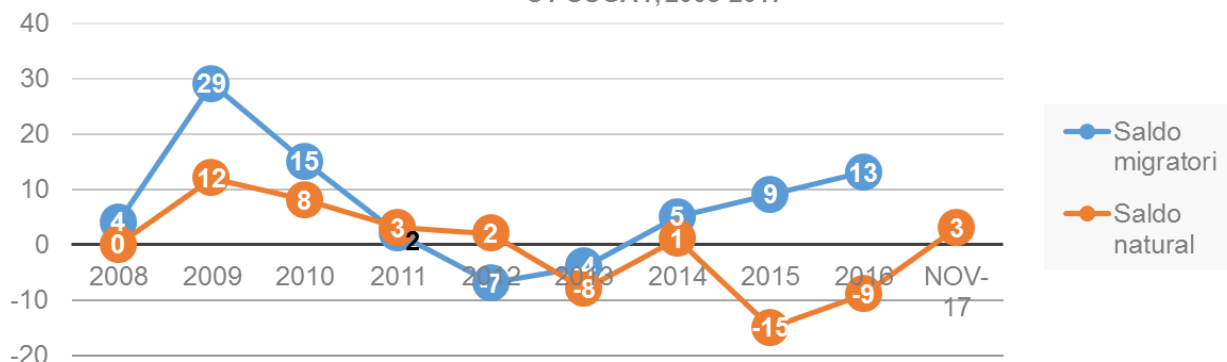
Les dues fonts del creixement de la població de Sant Cugat Sesgarrigues són el saldo natural (diferència entre naixements i defuncions) i el saldo migratori (diferència entre entrada de nous habitants i sortida d'habitants de la ciutat).

Els increments de població produïts fins al 2011 venen donats per un saldo migratori positiu (més immigrants que emigrants), i un saldo natural positiu també (més naixements que defuncions).

No obstant, una de les conseqüències de la crisi i la posterior recessió

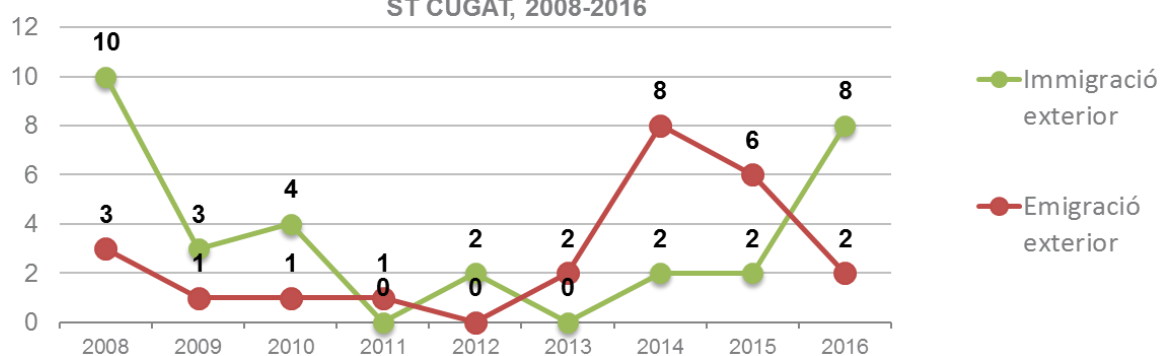
econòmica és que a partir del quart any de crisi, al 2011, es va trencar aquesta cadena de creixement poblacional: **entre 2012 i 2013 hi va haver més emigració que immigració interna** (hi ha més gent que se'n va a viure a altres pobles i ciutats), i **entre 2013 i 2015 hi ha més emigració que immigració exterior** (més gent que marxa a viure a l'estranger que la que arriba -veure gràfics a la pàgina següent-), cosa que influeix en la **reducció i estancament de la població**. L'any 2016, però, es recuperen els saldos migratoris positius.

SALDO MIGRATORI I NATURAL.
ST CUGAT, 2008-2017

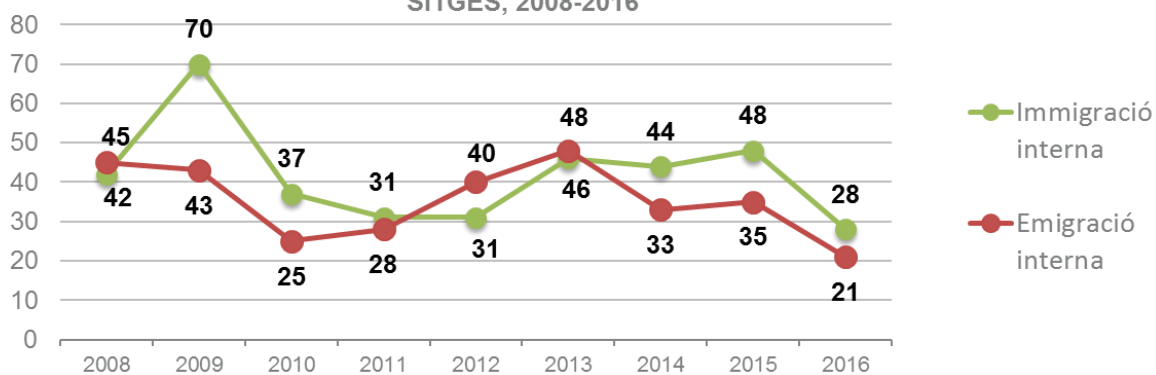
Font: Hermes > Moviment migratori / Moviment natural de la població. Dades pròpies de l'Ajuntament.

MIGRACIONS EXTERIORS. ST CUGAT, 2008-2016

Font: Hermes > Moviment migratori

MIGRACIONS INTERNES. SITGES, 2008-2016

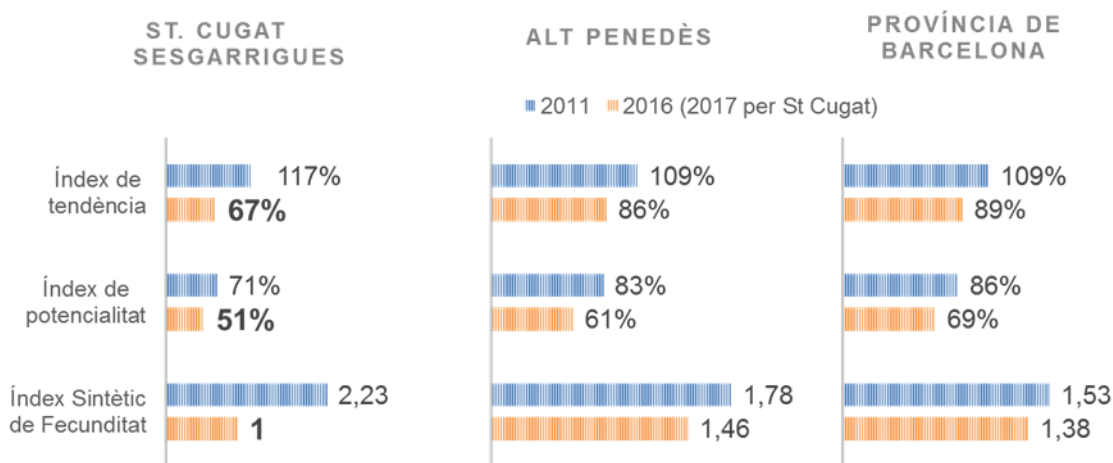
Font: Hermes > Moviment migratori

La davallada de l'índex de tendència a Sant Cugat indica que, mentre que al 2011 el nombre d'infants de 0 a 4 anys superava al de 5 a 9 anys, al 2017 hi ha menys infants de 0 a 4 que de 5 a 9. L'Alt Penedès i la província de Barcelona també han sofert la mateixa evolució. **Un baix índex de tendència augura un període on hi haurà menys població infantil.**

L'índex de potencialitat mostra la relació entre les dones en edat de tenir fills i les més grans. Al 2017, a Sant Cugat, hi ha la meitat (51%) de dones

en edat de tenir fills, havent-se reduït 20 punts des del 2011, i estant per sota dels índexs comarcal i provincial. **Un baix índex de potencialitat indica menys dones en edat de tenir fills,** envelliment de les dones, i per tant, menys capacitat de la població per tenir fills.

L'índex sintètic de fecunditat mostra que s'espera que el nombre de fills per dona, seguint el patró d'aquest any, sigui d'1 fill per dona, per sota de l'expectativa d'entre 1 i 2 fills de l'Alt Penedès.

Índex de tendència: Població de 0 a 4 anys / Població de 5 a 9 anys)*100

Índex de potencialitat: (Població dones de 20 a 34 anys / Població dones de 35 a 49 anys) *100

Índex sintètic de fecunditat: expressa el nombre de fills que hauria de tenir una dona hipotètica al final de la seva vida fecunda, si al llarg d'aquesta vida fecunda el seu comportament fos el mateix que el que reflecteix la sèrie de taxes específiques de fecunditat per edat.

Font: Hermes > Moviment natural de la població.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

2.3. Població estrangera

Sant Cugat Sesgarrigues, a data de 23 de novembre de 2017, té 84 habitants nascuts a l'estranger, i 75 que tenen nacionalitat estrangera. Cal fer aquesta diferència perquè, d'una banda n'hi ha que havent nascut a l'estranger tenen nacionalitat espanyola (sobretot amb països amb conveni bilateral, com els d'Amèrica del Sud) i, d'altra banda, alguns habitants han nascut a Espanya però tenen nacionalitat estrangera (això passa sovint amb el Marroc).

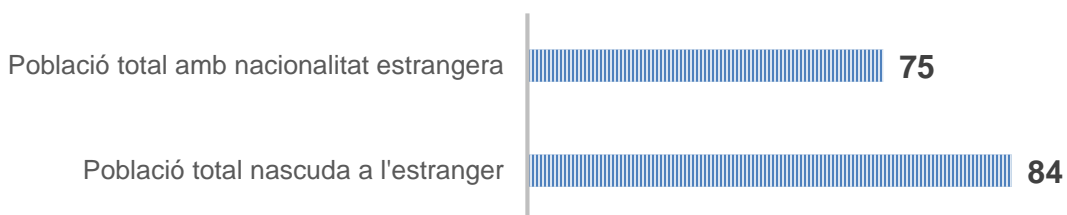
Sant Cugat és un municipi, doncs, amb poca immigració: la població amb nacionalitat estrangera és un 7,4% del total, situant-se per sota de l'Alt Penedès (9,2%) i per sota també de la província (12,4%).

El percentatge tant de nacionalitat estrangera com de nascuts a l'estranger **va reduir-se des de l'inici**

de la crisi i de forma progressiva fins al 2013 (sobretot per la reducció de nacionalitats de l'Àfrica i del nombre de nascuts a Amèrica del Sud), i des de llavors s'ha mantingut en xifres semblants (veure gràfics a la pàgina següent i dues pàgines més endavant).

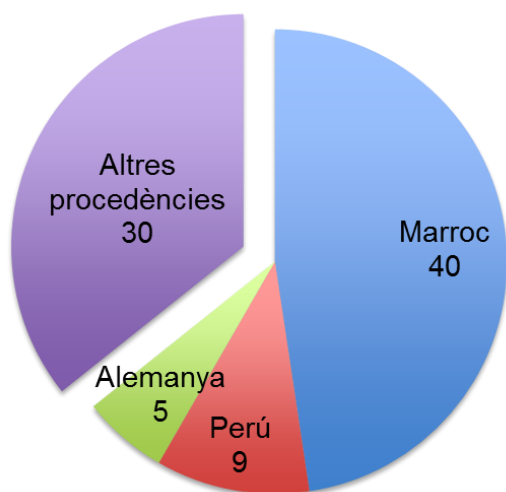
La principal nacionalitat estrangera és el Marroc, amb 46 habitants, seguida de diverses nacionalitats que no sumen més de 5 habitants (Argentina, Regne Unit, Romania, Andorra, Sèrbia...) (veure gràfic a la pàgina següent).

El principal país estranger de naixement és també el Marroc, amb 40 habitants, seguit del Perú, Alemanya, i altres països de procedència com els abans mencionats (veure gràfic a la pàgina següent).

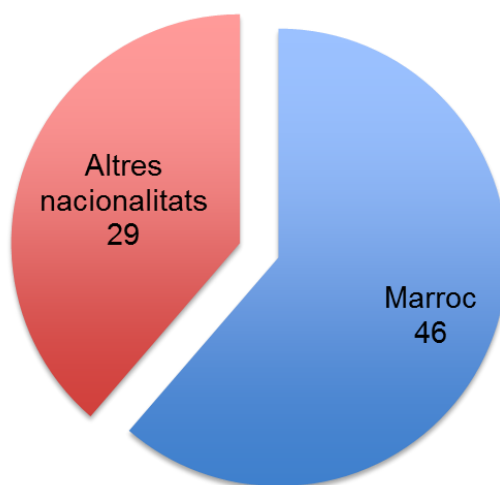

Font: Padró municipal d'habitants. Dades pròpies de l'Ajuntament.

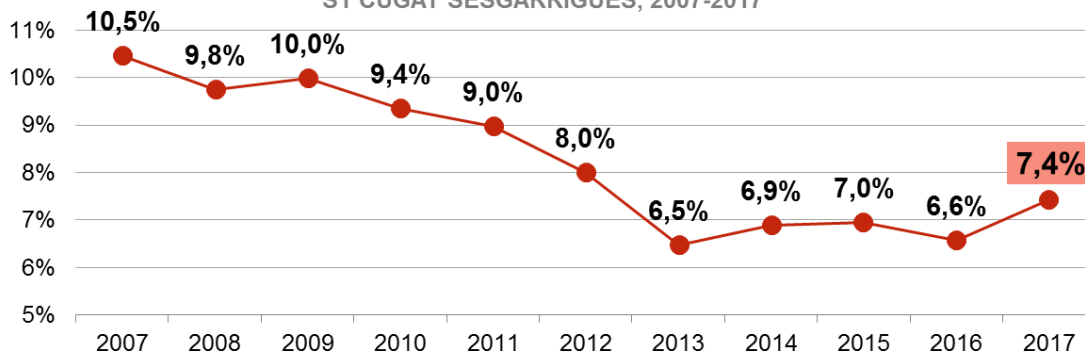
POBLACIÓ NASCUTA A L'ESTRANGER.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2017.

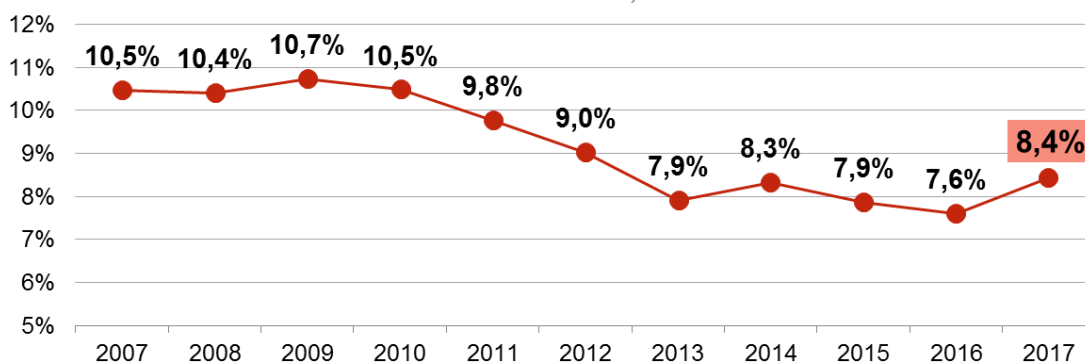
POBLACIÓ AMB NACIONALITAT ESTRANGERA.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2017.

POBLACIÓ AMB NACIONALITAT ESTRANGERA.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2007-2017

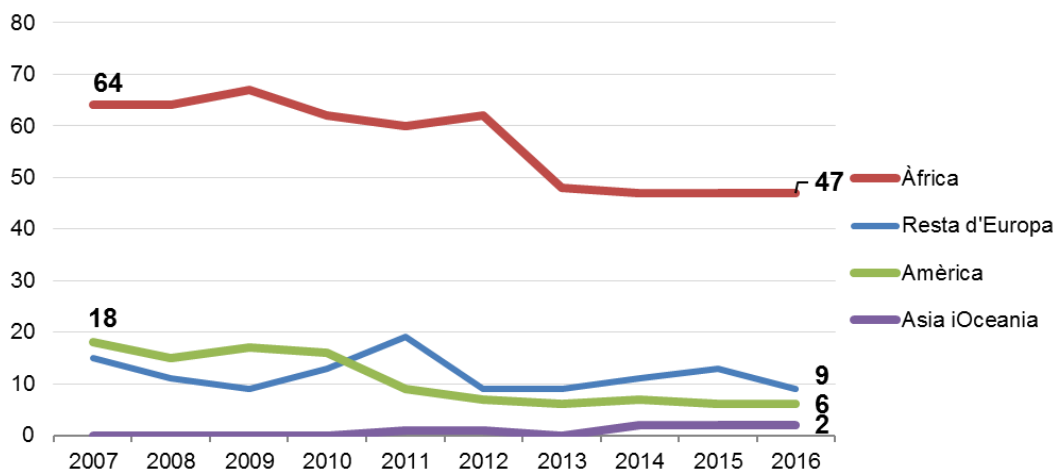

POBLACIÓ NASCUTA A L'ESTRANGER.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2007-2017

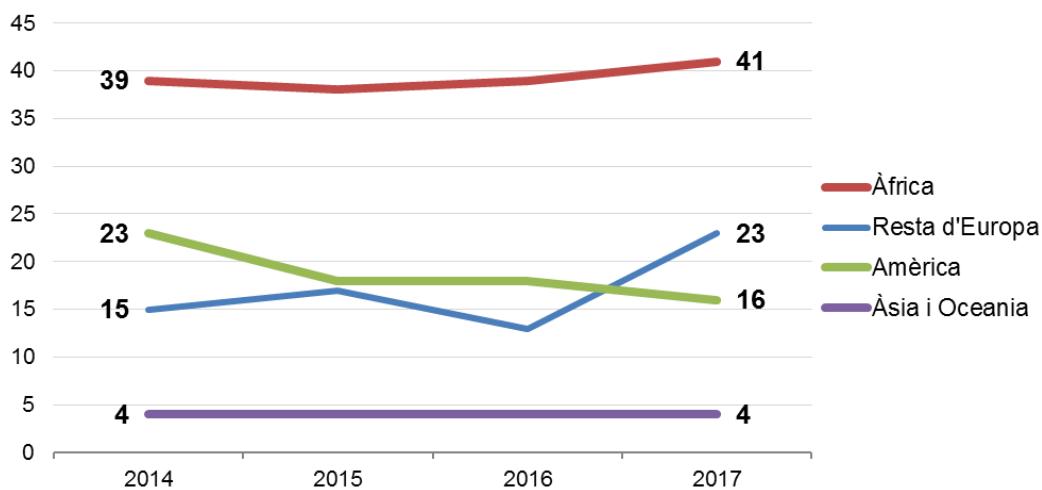

Font: Idescat > Padró municipal d'habitants.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

EVOLUCIÓ DE NACIONALITATS ESTRANGERES SEGONS CONTINENT.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2014-2016

EVOLUCIÓ DE NASCUTS A L'ESTRANGER SEGONS CONTINENT.
ST CUGAT SESGARRIGUES, 2014-2016

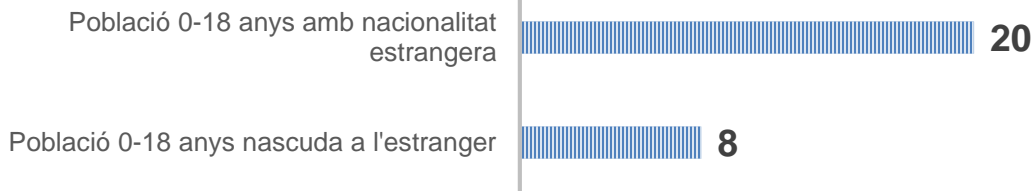

Font: Idescat > Padró municipal d'habitants.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

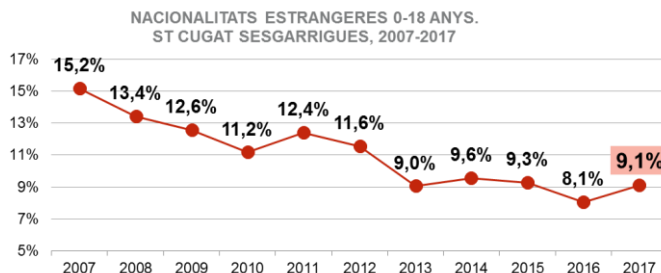
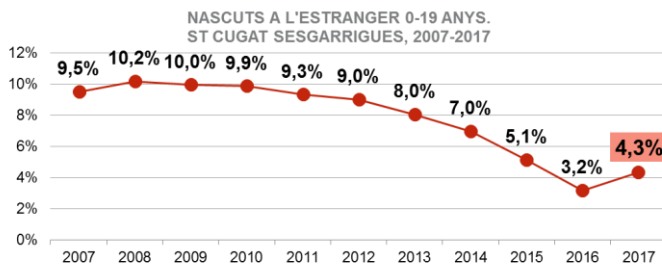
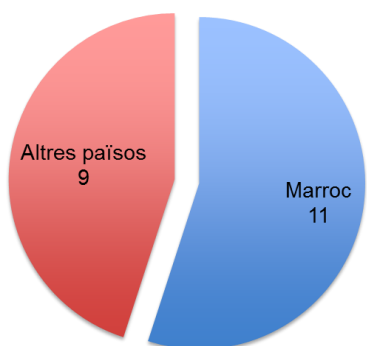
Sant Cugat Sesgarrigues compta, a data de 23/11/2017, amb **20 infants i adolescents amb nacionalitat estrangera** (un **9,1%** de la població estrangera), i **8 infants i adolescents nascuts a l'estranger** (3,6% de la població de 0-18 anys). L'evolució, igual que la tendència general, ha sigut a la baixa durant els darrers anys.

La principal nacionalitat estrangera entre els infants i adolescents és el Marroc, seguit d'altres com Andorra, Argentina, Romania o Sèrbia.

En el cas dels països de naixement, són tots menys de 5 casos i no es pot especificar el nombre per protecció de dades, però inclou països com Argentina, Andorra i el Marroc.

POBLACIÓ 0-18 ANYS AMB NACIONALITAT ESTRANGERA. ST CUGAT SESGARRIGUES, 2017.

Font: Idescat > Padró municipal d'habitants.
Dades pròpies de l'Ajuntament.

2.4. Situació socioeconòmica

L'estructura de llar més comuna a Sant Cugat Sesgarrigues és la família nuclear clàssica (la parella amb fills menors de 25 anys), que suma el 40% de les llars del municipi, en una proporció molt major que la que hi ha al conjunt de la província. Les llars amb una persona sola tenen

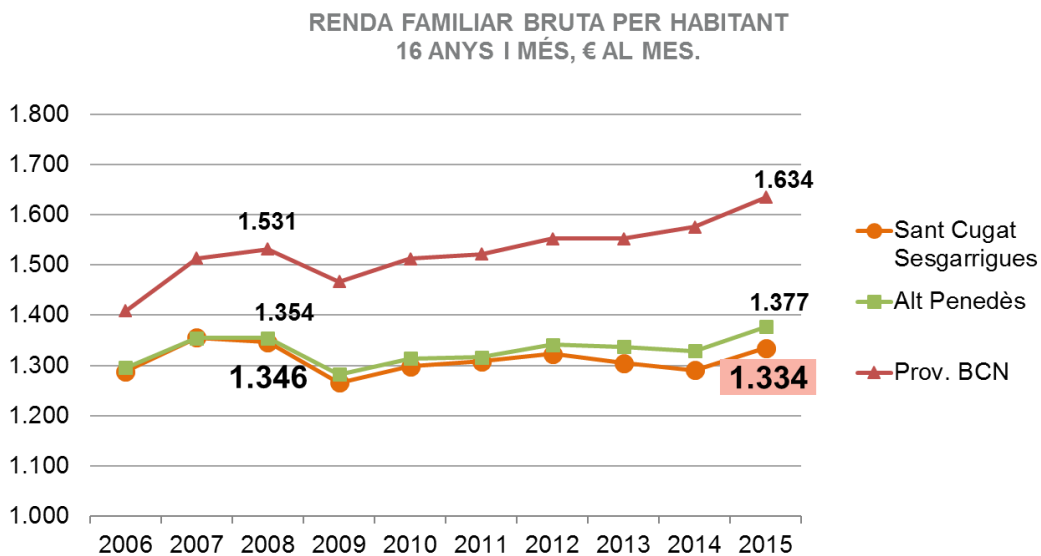
menys presència a Sant Cugat, ja que en conjunt representen un 16% de les llars, mentre que a la província són un 23%. Concretament, el tipus de llar menys representat a Sant Cugat és la dona adulta que viu sola, que té una presència testimonial.

Estructura de la llar (cens 2011)	Sant Cugat Sesgarrigues	Província de Barcelona
Llar amb una dona sola menor de 65 anys	1%	6%
Llar amb un home sol menor de 65 anys	7%	7%
Llar amb una dona sola de 65 anys o més	6%	8%
Llar amb un home sol de 65 anys o més	1%	2%
Llar amb un pare/mare que conviu amb algun fill menor de 25 anys	4%	5%
Llar amb pare/mare que conviu amb tots els fills de 25 anys o més	6%	4%
Llar formada per parella sense fills	20%	23%
Llar formada per parella amb fills, algun és menor de 25 anys	40%	27%
Llar formada per parella amb fills, tots tenen 25 anys o més	6%	6%
Llar formada per parella o un pare/mare que conviu amb algun fill menor de 25 anys i altres persones	3%	5%
Altres tipus de llar	7%	7%

Font: INE Censo, 2011.

Sant Cugat Sesgarrigues té un nivell de renda molt semblant al de la comarca de l'Alt Penedès, que ha tingut fluctuacions de pujades i baixades del nivell de renda familiar paral·leles a la comarca. Amb una renda de 1.334 € al mes de mitjana per als habitants majors de 16 anys, es situa però, lleugerament per sota de la mitjana comarcal, i en conjunt, es troba per sota de la mitjana d'ingressos de la província.

Cal tenir en compte que el càlcul de la renda familiar bruta per habitant pot generar alguns desajustos en el cas de municipis petits. La informació sobre la renda, òptimament, es complementa amb la base imposable mitjana per declarant de l'IRPF, però l'Idescat no proporciona aquesta informació per als municipis de menys de 1.000 habitants perquè també es podrien mostrar dades atípiques.

Font: Hermes

La taxa d'atur a Sant Cugat Sesgarrigues és més baixa que al seu entorn. Es va enfilar fins al 17,05% al novembre de 2013, i des de llavors l'atur s'ha anat disminuint any a any fins al 10,47% al novembre de 2017, per sota de l'11,49% de la província i del 12,87% comarcal.

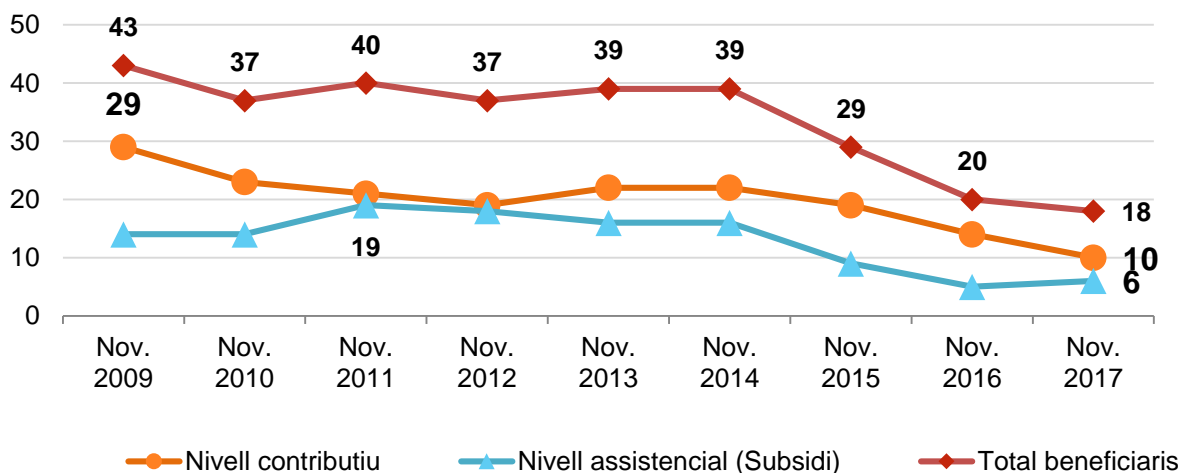
En consonància, s'ha reduït el nombre de beneficiaris de prestacions d'atur: de 39 el 2013 a 18 al 2017.

No obstant, el nombre de prestacions d'atur ha baixat més ràpid que la taxa

d'atur, disminuint-se el nivell de protecció de les prestacions per desocupació, el que suposa que un 43,58% dels aturats del municipi no tenen cap prestació (veure gràfic a la pàgina següent). Aquesta tendència és compartida amb la resta de la comarca i de la província. Aquest canvi es pot explicar pel fet que algunes persones aturades de llarga duració esgoten la seva prestació i pel fet que algunes de les persones joves en atur no tenen accés a prestacions contributives per l'enduriment de les condicions d'accés.

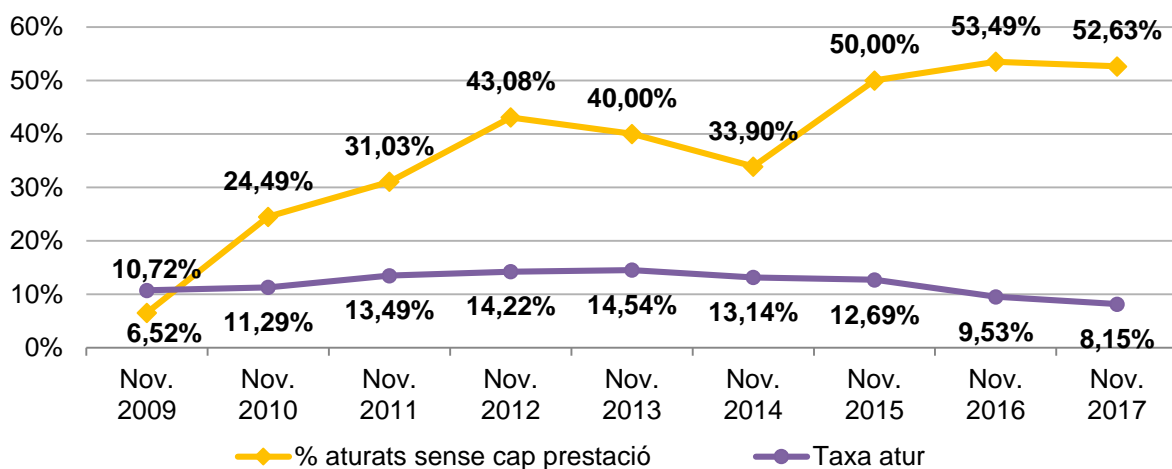
	St Cugat Sesgarrigues	Alt Penedès	Província de Barcelona
Nº beneficiaris prestacions (novembre 2017)	18	3.405	305.934
Atur (novembre 2017)	8,15%	12,87%	11,49%
Nivell de cobertura de les prestacions	47,4%	59,8%	55,5%
Nivell de desprotecció	52,63%	47,21%	45,90%

TIPUS DE PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ. ST CUGAT SESGARRIGUES, 2009-2017

Font: Hermes

NIVELL DE DESPROTECCIÓ I TAXA D'ATUR ST CUGAT SESGARRIGUES, 2009-2017

Font: Hermes

Sant Cugat Sesgarrigues compta amb un nivell formatiu no massa diferent al de la comarca i la província, amb una estructura feta per quarts: un 24% de persones que no han acabat l'ESO/EGB, un 25% que han finalitzat l'ESO/EGB i res més, un 32% que té educació secundària postobligatòria (batxillerat o FP) i un 19% que ha

assolit estudis universitaris. En comparació amb l'Alt Penedès, Sant Cugat compta amb menys persones que només tinguin l'ESO/EGB i més persones que tenen batxillerats i FP, i també més titulats universitaris. Per tant, **Sant Cugat no té un risc significativament més alt que el seu entorn per mal nivell educatiu.**

	Sant Cugat Sesgarrigues (2017)	Alt Penedès (2011)	Província de Barcelona (2011)
Primaris incomplets o inferior	4%	10%	10%
Primaris complets	20%	14%	13%
Secundaris complets	57%	59%	55%
Superiors complets	19%	16%	22%
Total majors 16 anys	100%	100%	100%

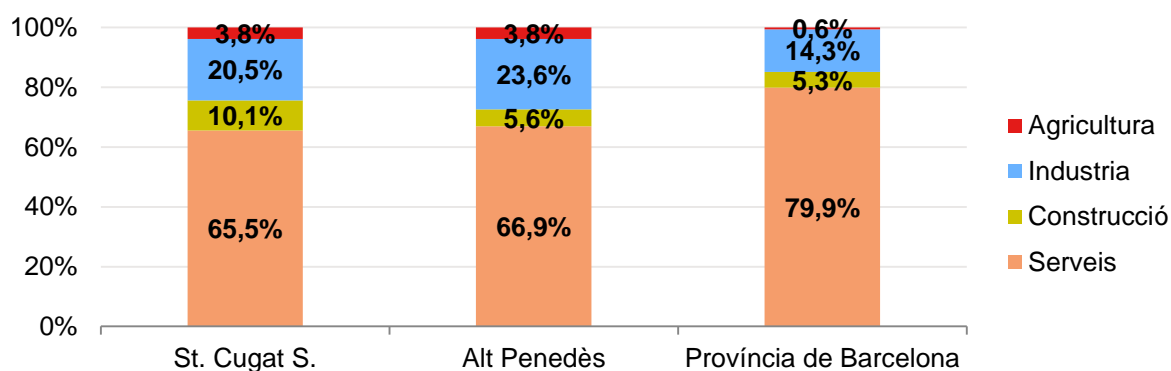
Font: Padró municipal d'habitants, dades pròpies de l'Ajuntament. INE Censo.

Sant Cugat té una proporció de sector serveis inferior a la mitjana comarcal i provincial, i major presència de la construcció i de la indústria. Degut a la importància de la vinya a la comarca de l'Alt Penedès, el sector

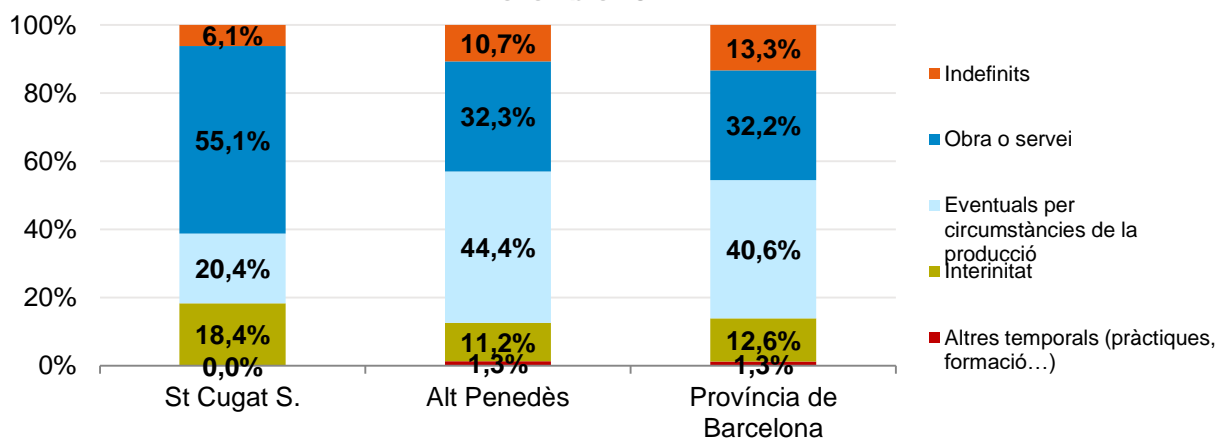
agrari hi té una presència més alta, tot i que testimonial, que a la província.

Els llocs de feina que es generen a Sant Cugat Sesgarrigues són sobretot **temporals**, d'obra i servei.

POBLACIÓ OCUPADA PER SECTOR
Tercer trimestre 2017

TIPUS DE CONTRACTE LABORAL
Novembre 2017

Font: Hermes

A Sant Cugat Sesgarrigues hi ha més habitatges en propietat per herència i menys habitatge pendent de pagament, en comparació amb la comarca (tot i que si es compara amb la província s'està per sobre). No obstant, són diferències de menys de 2 punts, que indiquen que hi ha un cert

risc habitacional per al 35,7% que té una hipoteca pendent de pagar, però que no és significativament superior al del conjunt de la província, i fins i tot inferior al risc que hi ha a la comarca. Hi ha també menys gent vivint de lloguer.

	St Cugat Sesgarrigues	Alt Penedès	Província de Barcelona
De propietat per compra pagada	31,4%	30,8%	36,1%
De propietat per compra amb pagaments pendents	35,7%	39,5%	33,9%
De propietat per herència o donació	14,3%	9,0%	4,2%
De lloguer	11,4%	14,2%	20,2%
Cedit gratis o a baix preu	0,0%	1,6%	1,7%
Altres formes	7,1%	4,8%	3,9%

Font: INE Censo.

2.5. Mapa escolar

Aquest sub-apartat mostra la situació escolar actual de Sant Cugat Sesgarrigues. En primer lloc, es presenten i ubiquen els diferents centres escolars del municipi. En segon lloc, es presenten dades sobre el volum d'alumnat per nivell educatiu.

El mapa escolar de Sant Cugat Sesgarrigues per al curs 2017-18 consta de:

- 1 llar d'infants, de titularitat pública, amb 25 alumnes al curs 2016-17.

- 1 escola de segon cicle d'educació infantil i d'educació primària, pública, amb 121 alumnes al curs 2016-17.

En no haver-hi institut per ser un poble petit, els alumnes d'ESO de Sant Cugat es desplacen a diversos instituts de Vilafranca del Penedès (sobretot els instituts Alt Penedès i Eugeni d'Ors).

En el mapa inferior es mostra la ubicació de l'escola i la llar, en una zona on s'hi concentren els equipaments educatius i esportius.

Ubicació dels centres educatius a Sant Cugat Sesgarrigues

Educació infantil de 1r cicle

En el curs 2016-17, hi havia un total de **25 alumnes a la llar d'infants La Balena** de Sant Cugat Sesgarrigues.

La llar d'infants comptava en el curs 2016-17 amb 3 grups i 4 professores. Té una ràtio mitjana de 8,3 alumnes per grup, molt per sota de la ràtio comarcal (10,8) i de la ràtio mitjana de Catalunya (12,6).

En relació amb cursos anteriors, el nombre d'alumnes ha anat fluctuant, i tot i que el nombre d'alumnes va pujar

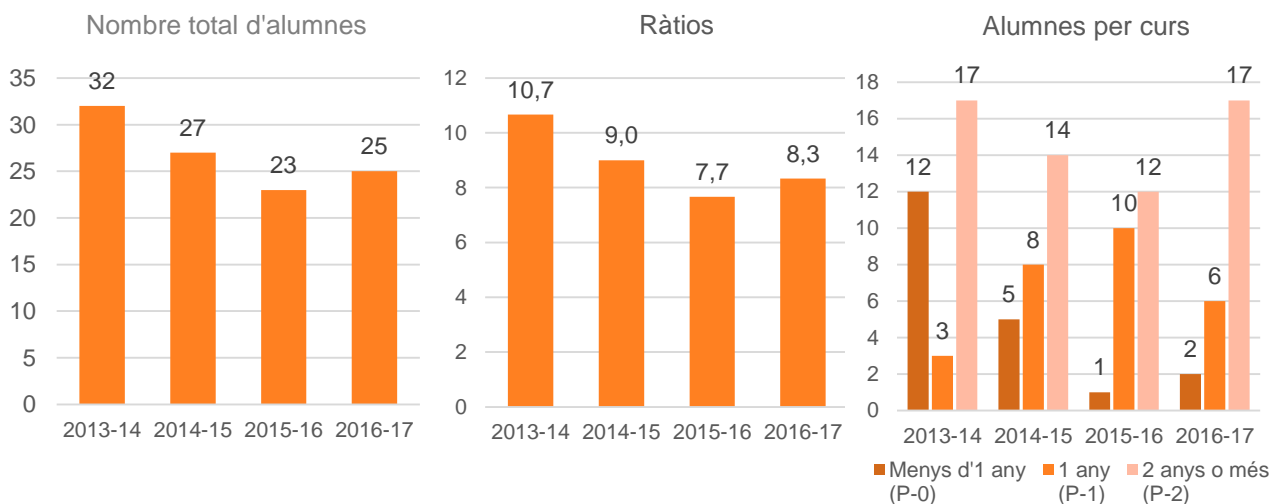
respecte al curs anterior, **a tres anys vista s'observa una tendència general a la baixa.**

Les 25 places de l'escola del curs 2016-17 cobreixen quasi la totalitat dels 26 infants de 0-2 anys que consten al padró l'any 2016.

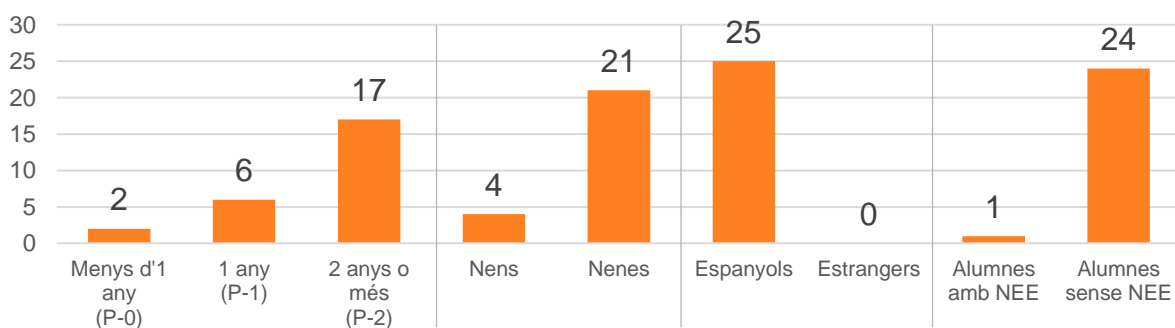
El grup més nombrós és sempre el de 2 o més anys (P-2).

La llar d'infants no té alumnes estrangers, i ocasionalment té algun alumne amb NEE.

Evolució de l'alumnat a educació infantil de 1r cicle (0-2 anys)

Característiques de l'alumnat d'educació infantil de 1r cicle (2016-17)

Educació infantil de 2n cicle

A Sant Cugat Sesgarrigues hi ha **37 alumnes d'educació infantil de 2n cicle** (de P3 a P5) a l'Escola Les Vinyes. Respecte al curs anterior hi ha 6 alumnes menys, i respecte a 3 cursos abans, 14 alumnes menys.

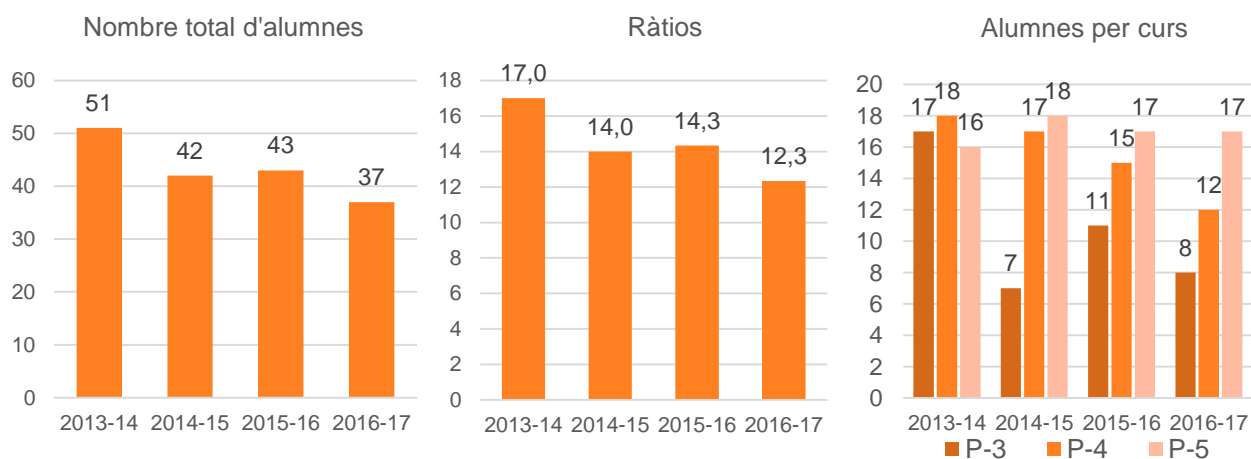
Hi ha un grup per nivell, amb una **ràtio mitjana de 12,3**. Les aules d'educació infantil de l'escola de Sant Cugat es troben en una **molt bona situació de ràtio** en comparació amb la ràtio mitjana de l'Alt Penedès (20,5) i de Catalunya (22,3). Gràcies a la disminució de la població infantil, les

aules han passat en 3 anys a tenir quasi 5 alumnes menys de mitjana. A més a més, es compta amb 4 mestres especialistes d'infantil, que permet una major atenció als alumnes.

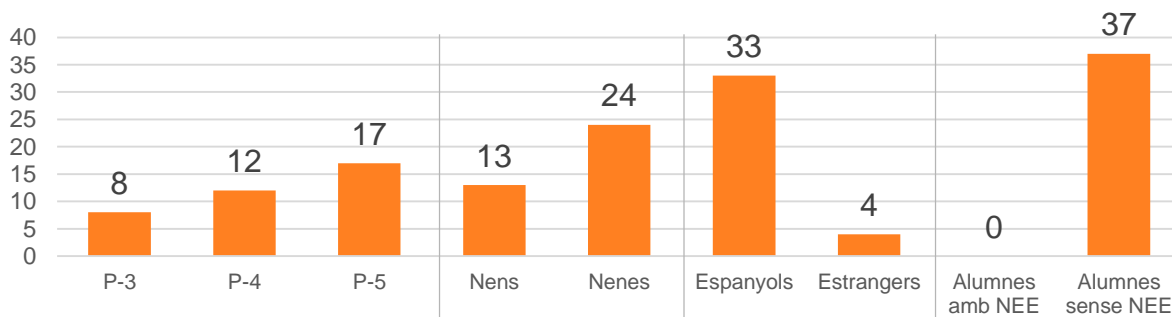
P-5 és el nivell amb més nombre d'alumnes, i si ens fixem en la línia temporal, en el pas d'un curs a l'altre s'incrementa el nombre d'alumnes, cosa que indica que hi ha alguns infants que s'incorporen més tard (a P-4 o P-5) a l'educació.

En els últims cursos, hi ha hagut entre 3 i 5 alumnes estrangers, i en l'últim curs no hi ha hagut alumnes amb NEE.

Evolució de l'alumnat a educació infantil de 2n cicle (3-5 anys)

Característiques de l'alumnat d'educació infantil de 2n cicle (2016-17)

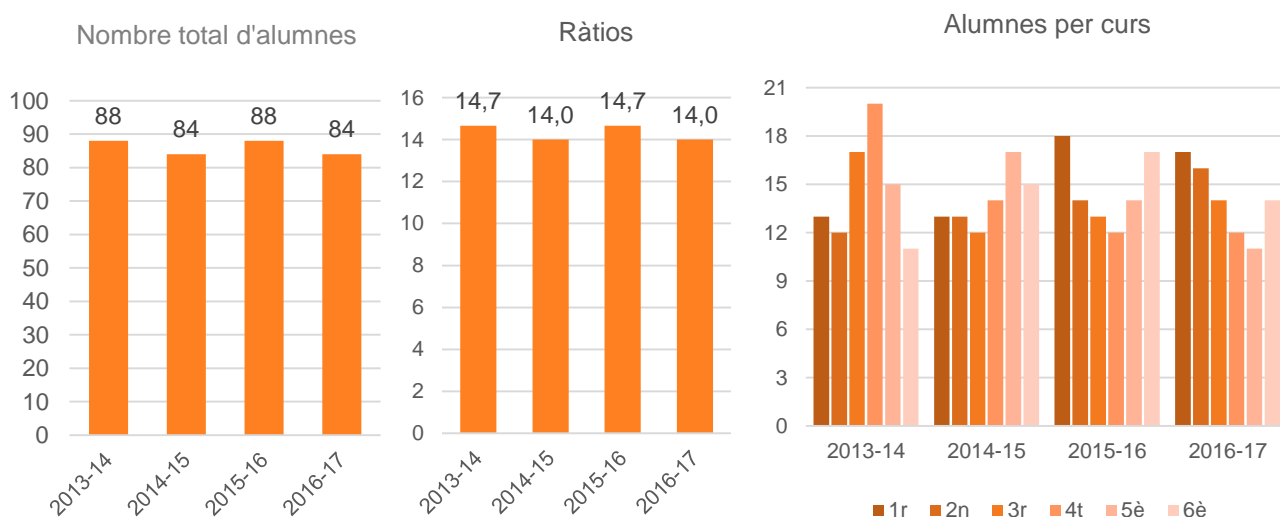
Educació primària

Al curs 2016-17, hi havia **84 alumnes d'educació primària a l'escola Les Vinyes**. En els darrers cursos, s'ha mantingut en un nombre d'alumnes estable, oscil·lant en la forquilla entre 80 i 90 alumnes. Hi ha un grup per cada curs, amb una ràtio mitjana de 14 alumnes per classe. L'escola, doncs, es troba en una **situació molt avantatjada respecte a la ràtio**

mitjana de la comarca (21,4) i de Catalunya (23,3). Estan atesos per un personal format per 11 mestres: 5 generalistes i 6 especialistes.

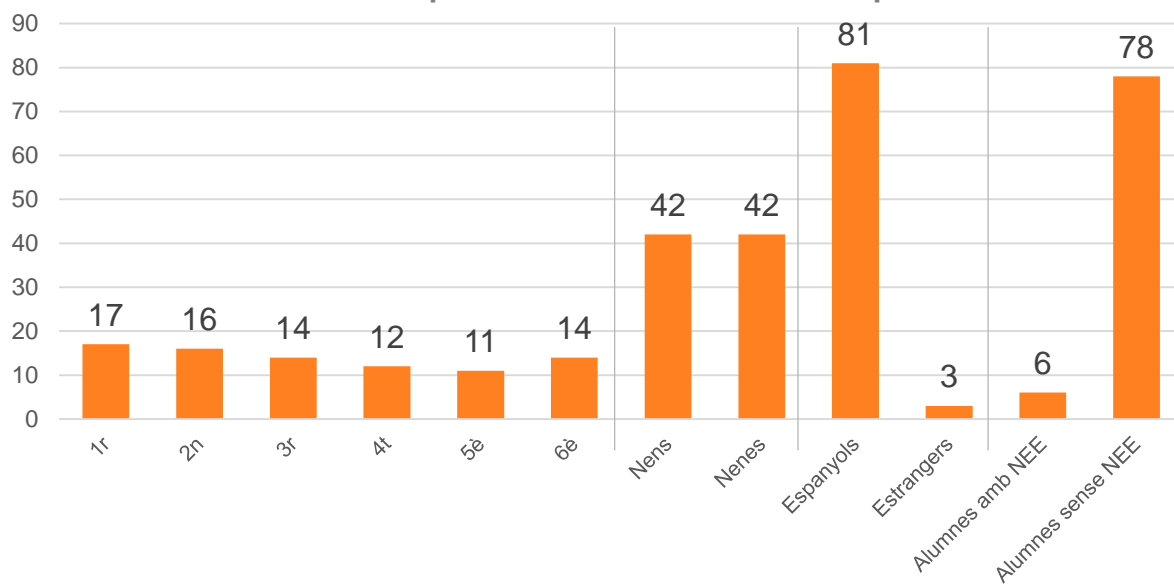
En els darrers anys, s'ha reduït el nombre d'alumnes estrangers, de 9 (un 10% dels alumnes) a 3 (un 4%). En l'últim curs, hi havia 6 alumnes amb NEE (un 7% dels alumnes) (veure gràfic a la pàgina següent).

Evolució de l'alumnat a educació primària

Font: Departament d'Ensenyament.

Característiques de l'alumnat d'educació primària

Font: Departament d'Ensenyament.

2.6. Infància i adolescència en risc

Existeixen diferents indicadors de l'entorn escolar que ajuden a identificar situacions de risc dels infants i adolescents.

Alumnat atès per comissions socials dels centres: la comissió social de l'escola Les Vinyes ha atès 4 alumnes durant el curs 2016-2017.

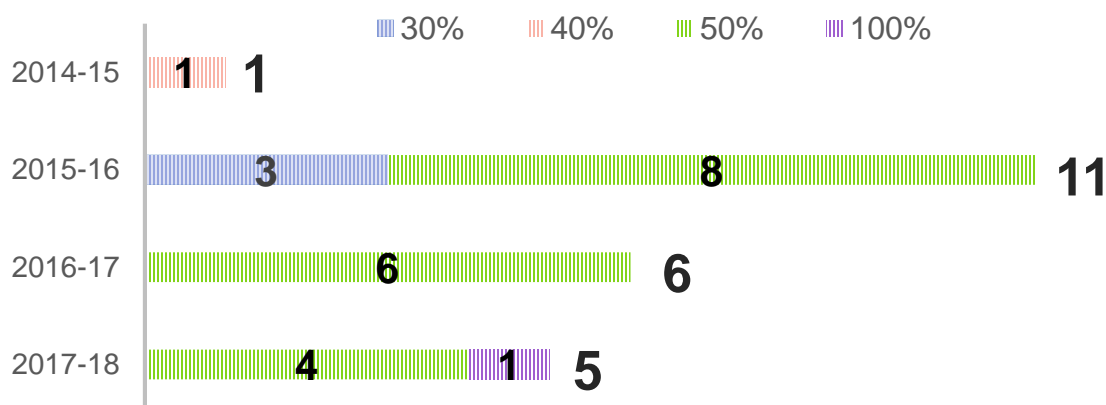
Alumnat amb beca menjador acceptada: En el curs present (2017-

18) s'han concedit 5 beques menjador a l'escola Les Vinyes. El nombre de beques, que va arribar a 11 el curs 2015-16, s'ha anat reduint des de llavors. **El gruix de les beques de menjador són del 50%.** Cal tenir en compte que als cursos anteriors es concedia un nombre major de beques parcials del 30% o el 40%, i al curs 2017-18 s'ha concedit una beca del 100%.

Nombre de casos atesos a les comissions socials dels centres educatius (curs 2016/17)		
Centre Educatiu	Alumnes	% d'alumnes atesos sobre total alumnat del centre
Escola Les Vinyes	4	3,3%
Llar d'infants La Balena	0	0,0%
Total general	4	

Font: pròpia Ajuntament.

NOMBRE D'ALUMNES AMB BECA MENJADOR ACCEPTADA ESCOLA LES VINYES (ST CUGAT SESGARRIGUES)

Font: Consell Comarcal de l'Alt Penedès.

Alumnat amb necessitats educatives especials (NEE):

Pel que fa a les necessitats educatives especials, en el curs 2016-17 són presents amb 1 cas a la llar d'infants, i amb 6 casos a l'escola, a educació primària (un 7,4%). A Sant Cugat hi ha pocs alumnes amb NEE comparat amb l'entorn comarcal i provincial (veure gràfic a la pàgina següent), sobretot en comparació amb infantil de 2n cicle on no n'hi ha cap, i a primària. En el cas d'infantil de 1r cicle, en ser tan pocs alumnes, el fet que hi hagi un sol cas fa que les diferències es disparin, però no són rellevants.

Dificultats per superar els cursos:

Durant el curs 2015-16 (no hi ha dades disponibles pel 2016-17), no hi va haver cap repetidor ni a educació infantil ni a primària (veure gràfic a la pàgina següent). L'últim curs on trobem repetidors és al curs 2013-14 a educació primària, amb 3 repetidors. El perfil de repetidor és sobretot masculí i

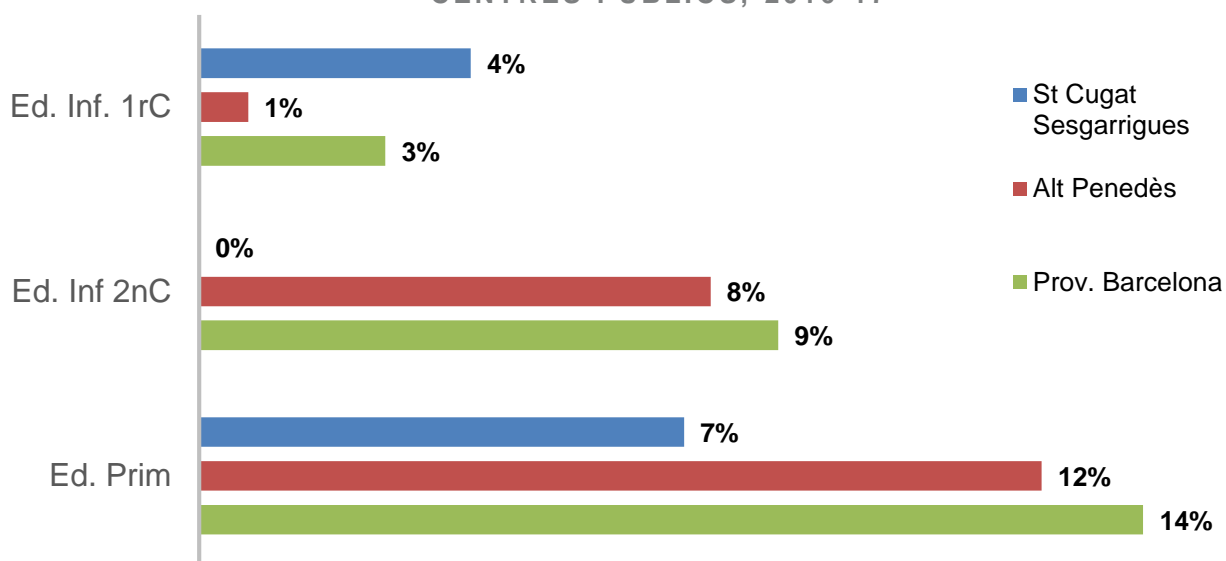
d'origen estranger.

Reforç escolar: A proposta de l'Associació Sant Adjutori, l'Ajuntament de Sant Cugat i d'acord amb l'escola, es va decidir fer reforç escolar a dos alumnes de l'escola Les Vinyes (de 4t i 5è de primària), de forma individual un dia a la setmana en sessions d'una hora (dimarts i dijous de 12:30 a 13:30).

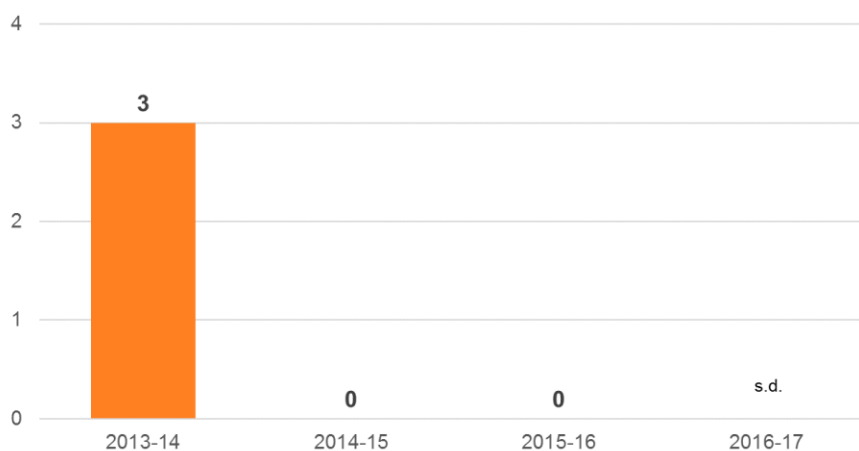
En paral·lel es va iniciar un projecte de suport i acompanyament a l'escolaritat per 6 alumnes d'ESO, consistint en dos grups dividits per edat (que van acabar barrejats) que venien un cop per setmana en sessions de dues hores.

Serveis Socials: independentment de les comissions socials, durant l'any 2017, l'educadora social ha atès 14 infants i adolescents d'entre 0 i 18 anys, el que representa un 6,4% de la població infantil i adolescent a Sant Cugat Sesgarrigues.

ALUMNES AMB NEE.
CENTRES PÚBLICS, 2016-17

Alumnes repetidors (Ed. Primària)

Font: Departament d'Ensenyament.

2.7. Resum del mapa sociodemogràfic

Pel que fa a l'evolució demogràfica del municipi, podem destacar els següents titulars:

- Dels 996 habitants registrats en el padró municipal d'habitants, 220 tenen entre 0 i 18 anys, el que suposa un 22% dels habitants del poble (proporció semblant al seu entorn).
- En conjunt, des de començaments del segle XXI ha crescut la importància dels infants i adolescents a Sant Cugat (d'un 17% al 2001 al 22% al 2017).
- No obstant, des del 2011, en l'aprofundiment de la crisi, s'ha reduït un 40% el nombre d'infants de 0-2 anys, i el nombre d'infants de 0 a 4 anys és inferior al de 5 a 9 anys, augurant un període on hi haurà menys població infantil.
- En un any normal, neixen entre 8 i 14 nens i nenes. Hi ha oscil·lacions a l'alça (17 al 2009 i 2010) i a la baixa (2015 i 2016 amb 5-7 naixements).
- L'increment de població venia sobretot per l'influx d'immigració interna, que s'ha aturat al 2011, generant un estancament i a vegades reducció de població. La reducció de la població de 20-40 des del 2011 indica que hi ha menys famílies joves que es traslladen al municipi.
- Sant Cugat Sesgarrigues té un baix índex de potencialitat, que indica menys dones en edat de tenir fills.
- Sant Cugat és un municipi, amb poca immigració. 84 persones nascudes a l'estranger (8,4%) i 75 amb nacionalitat estrangera (7,4%), situant-se per sota de l'Alt Penedès (9,2%) i també de la província (12,4%). La principal nacionalitat estrangera és el Marroc. Hi ha major proporció de nacionalitats estrangeres entre els infants i adolescents (9,1%, molts nascuts aquí i amb nacionalitat marroquina).
- El percentatge tant de nacionalitat estrangera com de nascuts a l'estranger va reduir-se des de l'inici de la crisi.
- L'estructura de llar més comuna a Sant Cugat Sesgarrigues és la família nuclear clàssica (la parella amb fills menors de 25 anys), que suma el 40% de les llars del municipi

- Sant Cugat Sesgarrigues té un nivell de renda molt semblant al de l'Alt Penedès.
- La taxa d'atur a Sant Cugat Sesgarrigues és més baixa que al seu entorn. Es va enfilars fins al 17,05% al novembre de 2013, i des de llavors l'atur s'ha anat disminuint any a any fins al 10,47% al novembre de 2017.
- Sant Cugat Sesgarrigues compta amb un nivell formatiu no massa diferent al de la comarca i la província.
- A Sant Cugat Sesgarrigues hi ha un 36% d'habitatges en propietat pendents de pagaments (menys que la comarca i la província), i un 14% d'habitatges en propietat per herència (major proporció que la comarca i la província). Només un 11% vivien de lloguer segons el cens del 2011.

Vist el baix índex de tendència i de potencialitat, Sant Cugat està en risc de començar a envellir-se i/o perdre població, sobretot d'adults joves. Aquesta situació afronta el repte d'atraure i retenir les famílies joves en edat de tenir fill, que no marxin a altres ciutats. La problemàtica de l'habitatge (el un mercat de lloguer és reduït) pot ser un entrebanc en aquest sentit.

Pel que fa al sistema educatiu de Sant Cugat Sesgarrigues, destaquem les següents dades:

- Hi ha 25 alumnes a la llar d'infants La Balena. Les 25 places de l'escola del curs 2016-17 cobreixen quasi la totalitat dels 26 infants de 0-2 anys que consten al padró l'any 2016.
- A tres anys vista s'observa una tendència general a la baixa, tant de l'ocupació de la llar d'infants, com de l'educació infantil de 2n cicle.
- L'escola Les Vinyes té una molt bona situació pel que fa a les ràtios: 12,3 alumnes per classe a educació infantil, i 14 per classe a primària.

Pel que fa als indicadors de risc, hi ha un nombre baix i molt concret d'infants i adolescents que estan rebent seguiment i/o ajuda: 4 infants de l'escola Les Vinyes atesos per la comissió social, 5 beques menjador a l'escola, 7 alumnes amb NEE, 6 alumnes de reforç, 14 infants i adolescents de 0 a 18 anys a serveis socials. Malgrat que no compta amb recursos propis (com serveis socials), ja que depèn del consell comarcal, és un poble que, per la seva proximitat i per tenir un nombre manejable de casos, presenta facilitats per individualitzar l'atenció i el seguiment dels casos.

3

Mapa de recursos

Aquest capítol mostra la situació dels serveis i recursos a l'abast dels infants i els adolescents de Sant Cugat Sesgarrigues. S'ha elaborat mitjançant entrevistes qualitatives en profunditat als vuit agents clau descrits en la metodologia i reproduïts en la taula inferior.

El mapa de recursos s'estructura en cinc àmbits:

- Accions o programes desenvolupats
- Infància en risc (Problemàtiques i necessitats, perfils i característiques sociodemogràfiques, i procediments

de detecció i atenció)

- Canvis de les necessitats i l'atenció a la infància
- Espais de participació dels infants
- Relacions entre agents i coordinació

El conjunt de quadres explicatius que es mostren en aquest capítol tenen l'estructura de la taula inferior: en referència a cada àmbit, s'explicitarà tota aquella informació rellevant de cada agent clau en referència a serveis, recursos, equipaments, espais, programes o polítiques que li pertocuin.

Àmbits	Escola	Llar d'infants	Àrea Infància i Educació	Àrea Joventut	Serveis Socials	Orientador laboral	Àrea espai públic	Mossos
Accions o programes desenvolupats								
Infància en risc: • Problemàtiques i necessitats • Perfils • Procediments								
Canvis de les necessitats i l'atenció a la infància								
Participació								
Relacions entre agents i coordinació								

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Accions o programes desenvolupats	Escola	<ul style="list-style-type: none"> • Volum d'alumnes: uns 125. Bona situació: ràtio baixa, pocs alumnes per aula (màxim 17-18), molts mestres (suport, desdoblament, fins i tot dos mestres per aula). Això permet molt coneixement de la canalla i permet detecció ràpida de problemes tant pedagògics com socials (d'entorn i de família sobretot). • Procés de canvi de la línia pedagògica: dels continguts a l'atenció individual (es treballa la base emocional, social, comunicativa, i en un segon nivell els continguts). • Les classes es fan per grups d'edat, però es fan moltes activitats de cicle (cicle P3-P5, cicle inicial, cicle mitjà, cicle superior), i fins i tot també activitats entre cicles (perquè els més grans ensenyin als més petits). El referent, però, és la tutoria de nivell. • Escola verda: reciclatge, reaprofitament, estalvi energètic, mobilitat sostenible (Camins Escolars Segurs), sensibilització (es publica el consum energètic de l'escola, s'han fet enquestes sobre el consum elèctric i estalvi a casa). Es vol aprofitar el pati com a espai d'aprenentatge, introduint elements naturals, i hi ha el projecte de posar-hi una bassa perquè hi visquin diversos insectes d'aigua, gripaus... Cada any es van afegint elements a l'escola verda, és un treball acumulatiu. • Aspectes prioritaris a prevenir, atendre o promoure: Es treballa molt la base emocional perquè en l'adolescència no entrin en problemes de drogues o violència, no s'ajuntin amb gent que els pugui portar pel mal camí. • Accions preventives: Des del pla de convivència, es treballa molt el respecte per evitar el bullying, violència, etc. Es treballa des de lo positiu (autoestima, autoconeixement, part emocional). • Relació amb el poble: Es fan visites a la vinya (poda, verema). <ul style="list-style-type: none"> • Cicle inicial: Treball de descoberta del poble (serveis). • Cicle mitjà: treball de descoberta de les institucions. • Cicle superior: treball de descoberta d'àmbits superiors (comarca, Catalunya). • Es fan activitats a La Gruta i a El Forn. • Per festes, s'aprofita l'auditori, la plaça de l'Església per fer llegenda de Sant Jordi (oberta a tothom), per Nadal es fa la festa de Nadal a la sala d'El Cafè (també oberta).

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Accions o programes desenvolupats	Llar d'infants	<ul style="list-style-type: none"> • Volum: 13 infants a tota la llar (es va passar de 28 al curs anterior a 13 en l'actual). Com és un poble petit, si un any no neixen nens, no entren alumnes nous. Abans hi havia molts pobles del voltant que no tenien llars d'infants, i portaven els nens a la llar de Sant Cugat, i ara ja tenen la seva pròpia. • El principal objectiu és l'atenció a les necessitats dels nens. • Cos docent: Hi ha 3 educadores, els nens estan "cuidadíssims". Aquest curs hi ha 3 lactants (0-1) i 10 nens d'1-3, que hi ha moments que es separen segons el material de joc. • Línia educativa: línia Montessori, experimentació i joc lliure. De 0-1 es tracta de cobrir necessitats bàsiques, i en 1-3 donar aprenentatges no teòrics. • Rutina diària: entrada flexible de 9 a 9:30, activitat del bon dia (es mira quin temps fa, quin dia de la setmana és, etc.), activitat del dia (conte, taller, experimentació, música, psicomotricitat), esmorzar (el porten ells), pati, dinar (càtering), migdiada, joc lliure, sortida. • Escola verda: Conscienciació de nens i famílies: prohibir paper de plata (només poden portar carmanyoles), introduir dietes més saludables (més fruita), treball d'hàbits diaris, aprendre a reciclar (p.ex. iogurts), gomes perquè el recorregut de les aixetes sigui més curt, es vol canviar totes les bombetes perquè siguin LED, es vol canviar les finestres per millorar l'aïllament. • Aspectes prioritaris a atendre o promoure: observar que no desenvolupen problemàtiques, comunicació entre iguals, amb professors, atenció, dispersió entre joc o activitats, moviments repetitius... • Relació amb el poble: es fan visites al forn de pa, a la botiga del poble, al Centre cívic a veure els gegants, a una granja del voltant.
	Àrea d'infància i educació	<ul style="list-style-type: none"> • Consell d'Infants (consultar a l'àmbit de Participació) • Programes amb la llar d'infants: xerrades per les famílies (catàleg de la Diputació), coordinació amb educadores per temes concrets (com jornada de portes obertes), ho gestionen directament amb la regidora. • Programes amb l'escola: xerrades per les famílies al Centre Cívic, suport escolar en conveni amb l'Associació St. Adjutori (l'associació recapta fons i aporta per pagar a una persona que faci suport escolar). Aquest conveni sorgeix del fet que hi ha nens que arriben a 5è, 6è i 1r d'ESO que no han agafat l'hàbit d'estudiar, i un cop arribaven a l'institut era difícil poder reconduir-los. Dirigit sobretot per les famílies que no poden fer acompanyament a l'estudi. • Aspectes prioritaris a atendre o promoure: fer activitats culturals, participació a festes, suport a entitats que tenen nens (Diables, club de futbol, AMPA, Coral), formació per famílies (en temes educatius, com l'acompanyament a l'aprenentatge a casa, noves tecnologies...). • Accions preventives: No perdre'ls de vista quan van a l'institut. Hi ha un cert deslligament perquè no hi ha polítiques específiques per adolescents.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Accions o programes desenvolupats	Àrea de joventut	<ul style="list-style-type: none"> • Precedents de la sala d'estudi: Abans es feia Aula virtual i Punt d'Informació al Centre cívic, 4 hores a la setmana. L'aula virtual estava oberta des del 2007 i es va tancar a tardor 2017. Es feia servir com a punt d'informació i o la Yolanda o l'Oriol hi eren, la idea inicial era que servís com a espai de punt d'informació i com a punt d'accés a internet d'ús lliure. El que es trobaven és que hi havia un perfil de joves immigrants (famílies que no poden permetre's una quota d'internet a casa) que hi passaven l'estona jugant a internet. Es detectava que eren els que anaven coixos a classe, i l'aula virtual no els estava servint. • Sala d'estudi: sala del centre cívic on els infants i adolescents poden fer els deures, 3 dies a la setmana s'obre com a sala d'estudi (2 hores) i 2 dies més com a sala de repàs. Allà s'hi van penjant informacions vàries de temes de joventut. Funciona com una biblioteca, hi va una persona que fa de bibliotecària. • Volum d'usuaris de sala d'estudi: mitjana de 5 usuaris al dia. • Reforç a alumnes d'ESO: dimarts i dijous hi ha una monitora (Mercè) que va a fer classes de repàs, des de serveis socials (Associació St Adjutori). • Volum d'usuaris de reforç d'ESO: 6. • "El Cub": sala d'uns 30 metres quadrats al centre cívic, no és un local de joves pròpiament, sinó que és una sala dels quals els usuaris tenen la clau, i hi fan el que volen. Genera algunes queixes veïnals. • Volum d'usuaris del "Cub": 14 inscrits. • Garantia Juvenil, amb Consell Comarcal. • Punt mòbil de salut el dia de "l'empalmada". • Es detecta una manca de polítiques específiques de joventut. • Tallers i cursos (s'està intentant fer de cara al gener-febrer un curs de monitors). • Actes anuals: festa major, carnaval. • Malgrat hi ha també activitat de les entitats, la majoria no els crida a la franja 13-18 anys. • La Penya Blaugrana projecta cada partit del Barça a la sala polivalent del centre cívic, i a això sí que hi van. • S'organitza una esquuada a principis de març i una sortida a l'estiu. • Si es fan tallers de formació, no ve molta gent (1-3 joves com a molt). • De les polítiques que fa l'ajuntament destinades a joves, la majoria són esportives: s'han fet unes instal·lacions noves, camp de gespa, s'ha fet una xarxa d'equips del club de futbol des de P5 fins a juvenils. Quan surten de l'escola, es fa escola esportiva o club de futbol, i molts infants i adolescents van allà. • Aspectes a prevenir: el problema és quan, en l'atenció a la joventut, tot acaba girant al voltant de l'oci (demandes d'oci dels adolescents), no fan demandes de formació.:

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Accions o programes desenvolupats	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una treballadora social i una educadora social. • L'educadora social ve un matí a la setmana, és un servei extern que ve del consell comarcal, i s'ha de reunir amb els nens en horari escolar, per la qual cosa és difícil. • Volum d'infants atesos: 6-7 casos. • En conjunt amb Associació de St. Adutori es fa el programa de suport escolar, i les derivacions les determina serveis socials, en coordinació amb escola, etc. Hi ha un programa per primària (migdies, per a qualsevol curs de primària) i un per secundària (tardes, per a qualsevol curs d'ESO). En el present curs, a Primària n'hi ha 2, i a Secundària n'hi ha 5. • Un altre servei és teràpia familiar • Comissions socials trimestrals amb escoles i instituts. • Aspectes prioritari: Donar-li tot el que necessita l'infant per què pugui tirar endavant (cobrir necessitats bàsiques de famílies necessitades: llibres), i s'és molt partidari de treballar en les habilitats dels pares (en un context de conciliació familiar difícil), els nens són com són perquè els pares són com són, i si els pares no saben fer la feina que tinguin els recursos per fer-la millor. Així, tenir tantes activitats extraescolars al municipi és positiu per treure els nens d'aquest ambient • Accions preventives: a vegades hi havia hagut algun acte incívic, però no hi ha qüestions greus. Si un infant o adolescent ha tingut problemes durant aquesta etapa vital, es fa un seguiment posterior en l'etapa de joventut (del fracàs escolar a l'institut a l'adolescència, es passa a la reorientació laboral, intentar que facin cursos, que intentin treure's la ESO, cursos de l'INEM o de La Fassina).
	Orientació laboral	<ul style="list-style-type: none"> • Es ve un cop cada 15 dies a Sant Cugat (servei d'àmbit comarcal). • La franja d'edat que més es toca és la de 16-18 anys, perquè hi entra el programa de Garantia Juvenil. • Volum d'usuaris: molts pocs usuaris en aquesta franja d'edat (3-4), no és habitual tenir usuaris de 16-18 anys. (El perfil d'edat que demana orientació laboral a Sant Cugat és molt més alt.) • Itineraris laborals: mirar amb la persona quines prioritats té a l'hora de buscar feina, es busca formació que hi hagi que sigui gratuïta (reglada o no reglada), cursos subvencionats que hi hagi a la comarca o fora, se'ls ajuda a fer CV, a detectar quines són les seves competències, quins punts febles han de treballar, preparar-los per entrevistes de feina. • Borsa de Treball de la Diputació de Barcelona: se'ls dona d'alta, i que coneguin els altres portals d'internet de cerca de feina • Garantia Juvenil, programa "Fem ocupació per a joves" on es poden apuntar. • Prospecció d'empreses: s'explica a les empreses dels polígons els serveis que s'ofereix des del consell comarcal, programes com el Fem ocupació per a Joves, en el cas de que tinguin necessitat de contractació que ho derivin perquè és un servei gratuït per ells, i té bonificació a les cotitzacions de la seguretat social. El sector que predomina molt és el de la hosteleria, i també les empreses dels polígons (com a operari). El programa "Fem ocupació per a joves" té pressupost per a 10 llocs de feina a la comarca, i els primers que s'ofereixin i compleixin els requisits, doncs se'ls concedeix. • Aspectes prioritari a promoure: autoconeixement dels punts forts i competències, perquè en una entrevista, puguin demostrar la seva vàlua. A part de fer la recerca de feina, es fa un acompanyament a la persona (motivació). • Accions preventives: es fa feina proactiva de fer seguiment de les persones usuàries del servei, trucar-les, saber en quin estat es troben (si treballen, si estudien, si no troben feina que vingui al servei), que la persona que no troba feina intentar que no passi, que ho segueixi intentant buscant feina i no s'estanqui.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Accions o programes desenvolupats	Àrea espai públic	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment i bon funcionament d'equipaments municipals, des de reparacions, inversions en eficiència energètica. • En via pública: reparacions bàsicament, i manteniment diari a nivell de zones enjardinades, punts de llum, clavegueram... • Equipaments municipals que més tenen relació amb els infants i adolescents: Centre Cívic (representacions de Sant Jordi o els Pastorets, actuacions musicals, cinema), Sala El Cafè (Penya Blaugrana, festes d'entitats com carnaval, reis, nadal), piscina (sobretot a l'estiu) i zona esportiva, i la llar d'infants són els que fan servir més els infants i adolescents. • Aspecte prioritari a promoure: ensenyar o educar fer un bon ús de les instal·lacions, des dels més petits als més grans. Per exemple: que no trenquin les portes de les taquilles a les piscines: neteja dels espais públics després d'haver fet activitat, que no deixin les llauanes al terra.
	Mossos	<ul style="list-style-type: none"> • Relació limitada amb St Cugat, és un municipi petit, no hi ha gaires incidències, i menys encara relacionades amb infància i joventut. • Actuacions a escoles: • Assessorament a les direccions de les escoles, assessorament en l'àmbit legal, a vegades les direccions tenen dubtes sobre si poden denunciar segons quines coses, o sobre si hi ha coses que estan permeses (per exemple escorcollar la motxilla d'un alumne) • Xerrades preventives per a alumnes i per a pares, cada any es va a fer alguna xerrada a l'escola de SCS per als nens o per als pares. <ul style="list-style-type: none"> ○ Xarxes Socials. Genèricament, es fan les xerrades preventives "Internet segur", es fan tots els anys a 1r d'ESO. Des de fa un any, alguns centres de primària també les demanen pels alumnes de 6è. Quan hi ha hagut problemàtiques específiques, es fan sessions de grup o amb les direccions del centre. ○ Consum de substàncies. Xerrades "consells de seguretat per a menors" en les que se'ls explica als 14 anys, que ja són responsables penals, en funció de què fan, quines conseqüències poden derivar-se (en l'àmbit de baralles, de drogues, pintades, etc.). ○ Hi ha una altra xerrada específica sobre drogues, sempre des d'una òptica penal. • Festes majors. Normalment hi ha dispositius planificats sol·licitats pels Ajuntaments, per a festes majors i "empalmades" (que és quan tradicionalment a l'Alt Penedès els joves comencen a fer els primers actes de consum d'alcohol), es fan dispositius de prevenció: presència policial i control d'alcoholèmia. En alguns municipis, en coordinació amb el Consell Comarcal, s'aprofiten les "empalmades" per posar un vehicle on s'habilita un punt d'informació, per donar informació de consum, fer proves d'alcoholèmia, i convidar a no beure més. • Alguna vegada s'ha anat a donar a conèixer el cos de Mossos a la llar d'infants. • No es fa control de trànsit a la porta de les escoles.

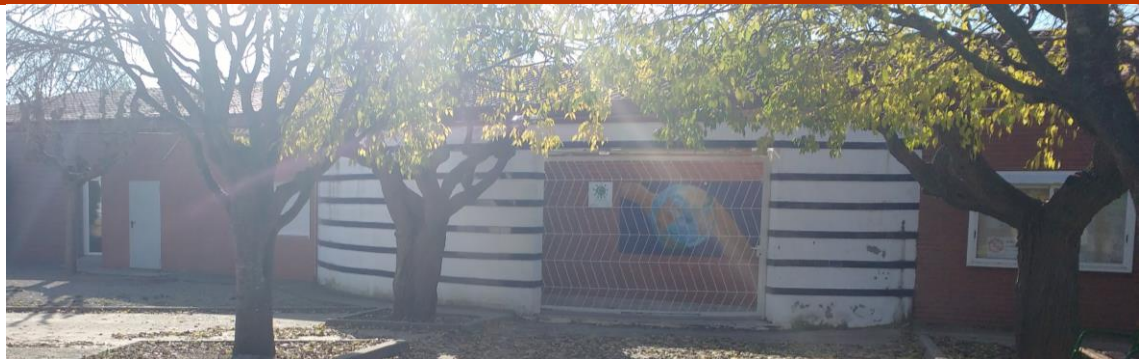

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Infància en risc: Problemàtiques i necessitats	Escola	<ul style="list-style-type: none"> L'entorn familiar, que és allà on l'escola no entra. Problemes d'aprenentatge dels quals la família no n'és conscient i que costa que ells vegin una necessitat i fins que no la vegin no entren a atendre-la. Necessitats de tipus emocional, social, de relacions, respecte...
	Llar d'infants	<ul style="list-style-type: none"> Nens que venen més bruts de casa Nens amb deficiències (ara no es té cap, després d'un any que sí).
	Àrea d'Infància i Educació	<ul style="list-style-type: none"> Problemes en general: manca d'hàbits, manca d'activitats fora de l'escola, casals d'estiu, sortides escolars (se subvenciona una part). Com que és un poble petit, estem parlant potser de 5-6 nens. Atenció a espai públic: zones de joc malmeses, zona esportiva, pista, camp de futbol. Atenció a activitats extraescolars esportives i no esportives (culturals,...). Transició primària a secundària, suport escolar. Adolescents: local de joves al Centre Cívic (veure tècnic Joventut) Reforç escolar per a 1r i 2n d'ESO.
	Àrea de Joventut	<ul style="list-style-type: none"> Hi ha necessitat d'espais de trobada propi fora de casa. Poder tenir activitats, a part d'esportives (que motiva molt). Els més grans, n'hi ha que es penegen en temes d'estudis. Ocupació. La mobilitat és complicada si no es té vehicle propi. De Sant Cugat surt un autobús de línia cap a Vilafranca pel matí i torna a la tarda (molts van caminant). Hi ha detectats 3 o 4 nois que no fan res (que no tenen carnet, perfil de nois que des de petits van coixos als estudis, que els pares no tenen recursos per portar-los en cotxe). Per això es dóna un ventall molt ampli d'activitats a la zona esportiva, s'intenta que puguin fer el màxim de coses al poble sense haver de desplaçar-se. Una de les facilitats és que al ser un poble tan petit saps qui és cadascú, saps com trobar-los.
	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> Necessitats econòmiques, educatives, i d'habilitats parentals.
	Orientació laboral	<ul style="list-style-type: none"> Quan no han acabat els estudis, probablement no sàpiga de què vol treballar, i com orientar-lo a quin tipus de feina li agradaria fer. S'ha de tenir clar quines són les seves aptituds. El que fa la gent de la franja 16-18 a Sant Cugat és seguir estudiant i buscar alguna feina puntual (de cap de setmana o d'estiu). El problema és la manca d'ofertes per persones sense titulació o amb titulacions baixes a la zona més propera.
	Àrea espai públic	<ul style="list-style-type: none"> Equipaments: el vestuari del club de futbol acostuma a tenir desperfectes cada setmana (portes trencades, mirall, bombetes...), a la piscina trenquen les portes de les taquilles, al centre cívic a l'estiu hi ha deixalles quan els joves hi ha passat l'estona. Via pública: Darrere la sala del cafè, a una marquesina es reunien bastant a l'estiu i l'embrutaven molt, i es va instal·lar un llum fix dissuasori per evitar consum de substàncies. A alguns bancs del poble a vegades embruten i deixen llaunes i ampolles.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Infància en risc: Problemàtiques i necessitats	Mossos	<ul style="list-style-type: none"> • Cap problemàtica rellevant al municipi de St Cugat Sesgarrigues. A vegades hi ha requeriments molt puntuals, però ni tan sols en les “empalmades” (festa major) o en problemàtiques de consum, tampoc es tenen incidències. Sempre hi pot haver problemes concrets, alguna incidència amb xarxes socials, però cap que traspassi la normalitat o que requereixi una acció preventiva. • Alguna vegada hi va haver alguna incidència amb joves que es colaven a la zona esportiva i hi feien el consum allà. També va haver-hi fa temps un grafiti. Són qüestions molt puntuals. • Els problemes més comuns (no a St Cugat sinó en general) apareixen a secundària, tot i que últimament comença a haver incidències a 5è i 6è de primària, però els temes importants són de Xarxes socials, de consum de substàncies, i baralles. • En aquests aspectes, St Cugat Sesgarrigues no dona incidències perquè no té institut, i a l'escola en tenir una sola línia no dona problemes. Molts dels adolescents que van a institut a Vilafranca es mouen en transport escolar (gestionat per Consell Comarcal) i en una hora molt concreta s'ajunten, a un espai molt limitat als instituts Alt Penedès i Eugeni d'Ors (que estan junts) molts autocars amb molts adolescents dels diversos municipis de la comarca i allà és un moment de tensió (a vegades hi ha baralles, discussions...).
Infància en risc: Perfils, característiques socials i demogràfiques de les persones que fan les demandes	Escola	Són casos molt individualitzats, famílies que no donen tanta importància a l'aspecte emocional. No hi ha perfils perquè en volum no hi ha gaires problemes.
	Llar d'infants	No es pot parlar de perfils. En volum, només s'han trobat 5-6 famílies amb dificultats els últims 15 anys.
	Àrea d'Infància i Educació	Famílies immigrants amb molts germans, la família es troba sobrepassada.
	Àrea de Joventut	Dos perfils d'usuari del local de joves: dos perfils. <ul style="list-style-type: none"> • Perfil més social (els que van a quedar allà) • Perfil dels que no estudien i no treballen, els que “hi viuen” (noi 16-18 amb problemes familiars i econòmics a casa, alguns família desestructurada, que deixen els estudis, i els de fins a 16, prefereixen que de 5 que tornen d'escola fins a les 8 que arriben els pares, passen l'estona al local que no al carrer).
	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> • Famílies marroquines de bastants fills (3-5 fills) on només treballa el pare, no és que hi hagi un problema de manca de feina sinó de que els ingressos són insuficients, i tot i que no tenim una línia específica de beques, sí que es fan ajuts puntuals en temes de material i sortides (o bé per les famílies que ho demanen o bé per la detecció des de l'escola, que avisen quan una família no ha pagat, o no té llibres). Com que és un poble molt petit, les famílies cada any són les mateixes. • Altres perfils: pares separats amb mala relació entre progenitors que acaba afectant als menors (necessitats de psicòleg, necessitat d'extraescolars), i famílies monoparentals. Allà on hi ha un sol sou, per poder pagar lloguer i subministraments, poden acudir a serveis socials. • Un altre perfil és el de dificultats parentals. Però són molt pocs casos.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Infància en risc: Perfils, característiques socials i demogràfiques de les persones que fan les demandes	Orientació laboral	<ul style="list-style-type: none"> Els joves de franja 16-18 no els coneix, els més grans són perfil de família immigrant, que no li dóna prou importància als estudis. N'hi ha 3-4 apuntats, no se'ls coneix personalment sinó per telèfon, la majoria volen seguir estudiant i buscar alguna feina puntual (de cap de setmana o d'estiu). Els usuaris de Sant Cugat tenen més clar que han d'estudiar. En la franja 18-25: a Sant Cugat, només hi ha 1 noi usuari, família immigrant, té inquietud d'estudiar, ve derivat de serveis socials, i a vegades es queda amb ell i no ve, etc. En nivell comarca, o bé no tenen estudis o tenen estudis molt bàsics, i no saben per on tirar. El perfil acostuma a ser de gent de +18.
	Mossos	Acostuma a ser per temes de consum, vandalisme, problemes de xarxes socials o baralles, però a Sant Cugat no acostuma a succeir.
Infància en risc: Procediment de detecció i atenció	Escola	<ul style="list-style-type: none"> <u>Detecció:</u> Quan hi ha algun comportament de l'alumne que crida l'atenció <u>Atenció/tractament:</u> Hi ha molta relació amb la família a les entrades i sortides de l'escola, i es parla en aquell moment. Si és necessari el mestre va parlar amb la família o la família va a parlar amb el mestre, i es produeix una petita conversa. Es fan 1 o 2 entrevistes planificades durant l'any.
	Llar d'infants	<ul style="list-style-type: none"> <u>Detecció:</u> Si s'observa alguna deficiència, es truca a Vilafranca al CDIAP, ve una educadora a observar, els mira a tots, però es fixa més en els que s'ha detectat alguna cosa: per exemple, els costa prendre atenció, es despisten en les rutines, es veuen trets d'autisme. Costa perquè en teoria fins als 5 anys no es poden detectar problemes cognitius o de parla, però s'intenta detectar abans per no haver de córrer després. Si es detecta alguna circumstància (nens que no porten l'esmorzar de casa, famílies que no poden pagar la llar). <u>Atenció;</u> s'avisava a Serveis socials i són ells qui ho gestionen. Relació amb les famílies a les entrades i sortides, si hi ha algun problema és de família o d'entorn.
	Àrea d'Infància i Educació	<ul style="list-style-type: none"> <u>Detecció:</u> L'escola o serveis socials detecten, es planteja amb l'alcaldeessa què fer, es decideix si es dóna suport econòmic (beques, per extraescolars, etc.) o bé suport escolar. <u>Atenció:</u> En el seguiment del servei de reforç escolar, es reuneixen serveis socials, escola, tècnica d'infància, alcaldessa i educadora de suport escolar, i es decideix quins nens hi ha de participar. És cas per cas, molt personalitzat. Es té un fons per beques, i subvencions de Diputació per extraescolars, activitats esportives, casals d'estiu.
	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> <u>Detecció:</u> D'una banda, s'atén a petició de famílies que tenen alguna necessitat (econòmica, educativa, etc.) i se'ls fa una entrevista. D'altra banda és a la inversa, que a través de les coordinacions amb l'escola o a través de l'Ajuntament que percep que hi ha una família que necessita ajuda, llavors és serveis socials qui fa la citació. <u>Atenció:</u> Un cop es detecta la necessitat o demanda, es fa un pla de treball on es determina què es pot millorar, com es pot ajudar des de serveis socials (si és econòmic o és educatiu, es pot atendre aquí amb el reforç escolar), o si cal una derivació a altres serveis (com salut, al pediatre o al Servei d'Atenció Psicològica Infantil –servei de psicòleg del consell comarcal que és puntual i de curta durada-, CSMIJ -la derivació l'ha de fer un centre de salut-). L'assignació d'ajuts es fa mitjançant una eina de càlcul (un Excel), que és la mateixa per tots els ajuntaments de la comarca, per determinar si una persona hi té dret o no (introduint nòmimes, despeses de la llar i persones que viuen al domicili). (continua)

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Infància en risc: Procediment de detecció i atenció	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> • Si és un tema econòmic, s'assignen ajuts econòmics. • Si és un tema de dinàmica familiar, el pla de treball consistirà en coses a canviar a casa, en la relació dels pares i els fills, es pot donar ajuts per què facin extraescolars. • Hi ha beques també per casals d'estiu. • La beca d'activitats extraescolars ha de tenir no només una justificació econòmica sinó també educativa, de dinàmica familiar (perquè necessita sortir del domicili familiar i esbargir-se...). Des de serveis socials, com a norma general, es bequen llibres i material, i no es consideren les extraescolars o les colònies com una necessitat bàsica, si el però si són casos justificats sí. En el cas de les beques de casal d'estiu, sí que és cas social i cas econòmic. El casal d'estiu l'organització el Consell Esportiu de l'Alt Penedès (i es subcontracta a una empresa). La voluntat de l'ajuntament per becar casal d'estiu és per no tenir els nanos voltant sols pel carrer. • Les beques menjador les porta el consell comarcal, i arriben a posteriori a qui se les han concedit, però pot no passar per serveis socials. Serveis socials pot fer informes especials per afavorir un determinat cas.
	Orientació laboral	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Detecció:</u> els usuaris vénen a l'ajuntament i pregunten (perquè coneixen que hi ha una persona que fa orientació laboral, o bé perquè pregunten si hi ha una borsa de treball a l'ajuntament), també pot ser que vagin directament al consell comarcal (perquè l'orientació laboral és del consell comarcal i es presta el servei als municipis). És possible que hi hagi més joves de SCS perquè com que han anat directament al consell comarcal. • Busquen una feina mentre estan estudiant. Aquells que venen i no estudien és perquè la situació familiar no els permet no treballar. Hi ha gent, però, que simplement vol apuntar-se a la Borsa de Treball. • Venen pocs per la gent que podria venir. Normalment sempre hi ha visites cada dia que ve, mínim 2-3 persones que venen, però és una feina més proactiva de que no perdin el ritme de recerca de feina. Pot ser tant que ells vinguin directament, com que se'ls truqui per quedar aquell dia i fer una entrevista concertada. • <u>Atenció:</u> Amb la majoria d'usuaris no es tracta directament, molts s'apunten a la Borsa per internet, i es té contacte amb ells quan se'ls truca cada 3 mesos per preguntar-los si hi ha hagut algun canvi laboral o formatiu, i si volen continuar. Els que hi havia, en l'última trucada, es mantenen els 3.
	Àrea espai públic	<p>Quan arriba l'activitat i es fa, si alguna cosa s'ha malmès s'arregla: reparacions (si es trenca la porta del local de joves), connectar l'alarma del centre cívic o de la llar d'infants, quan falla la calefacció del centre cívic. Lo bo és que hi ha un tracte directe de tu a tu, les demandes es canalitzen ràpid.</p>

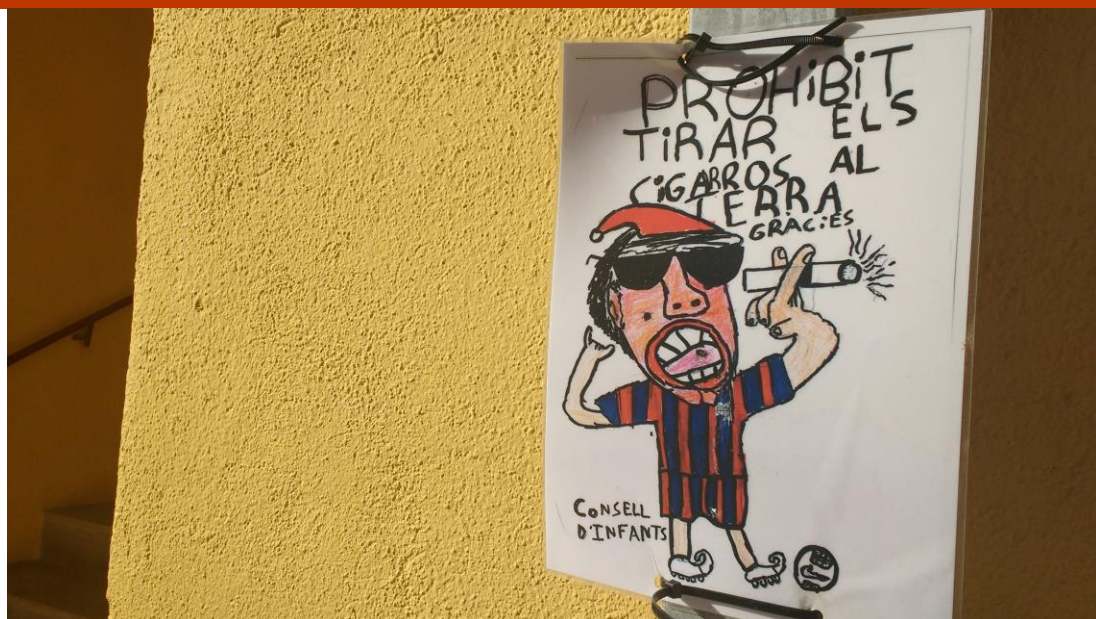

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
<p>Infància en risc: Procediment de detecció i atenció</p>	<p>Mossos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Detecció</u>: a través de l'Ajuntament o Serveis socials, que posen en coneixement a Mossos que pot haver algun menor amb problemàtiques o amb alguna incidència, Serveis socials activa el seu protocol, i a Mossos a vegades se'ls demana actuació i a vegades no. Una altra via és a través de les direccions de les escoles. • Serveis socials a vegades avisa de nanos que s'ajunten amb nois amb antecedents delictius, avisen a Mossos per saber si es tenen en coneixement, per intentar rectificar, per veure si des de l'escola es pot fer alguna acció preventiva. • <u>Atenció/tractament</u>: <ul style="list-style-type: none"> ○ "Mediació": En el context d'una reunió entre professors/equip directiu, pares i alumnes per tractar un problema concret, entra Mossos i explica les conseqüències si hi ha una denúncia, les conseqüències penals, i en funció de la informació que aporta Mossos, l'escola amb els pares i alumnes, arriben a acords. Més que mediació és fer d'assessors. Només que vingui la policia en uniforme i expliqui que la conducta d'un menor pugui ser denunciabile, ja té incidència. ○ En algun municipi, quan es va saber de tres o quatre adolescents que feien actes vandàlics, en comptes de denúncia, s'opta per fer una mena de mediació promoguda per l'institut, es convoca a les famílies, es convoca a Mossos, no una mediació sinó a intentar arribar a uns acords de convivència. Se'ls explica als nanos les conseqüències penals que podria tenir una denúncia, s'explica el procediment, i es proposa que s'arribi a un acord amb l'Ajuntament. ○ Sessions de grup a escoles per temes de xarxes socials.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Canvis de les necessitats i l'atenció a la infància	Escola	<ul style="list-style-type: none"> • Canvis pedagògics: Nou enfocament cap a l'educació, atendre l'infant des de la base, i el repte de transmetre aquest canvi a les famílies, es fan xerrades, conferències, perquè entenguin les noves mirades cap a l'educació (educació sistèmica, etc.) • Canvis col·lectius de risc: Sempre hi ha alguna família que li costa més econòmicament, però l'Ajuntament ofereix un bon suport. A nivell sociocultural els alumnes de famílies magribines no participen a totes les activitats, les famílies no els deixen fer algunes com ara piscina, sortides d'un dia, colònies, hi ha la inseguretat de que els pugui passar alguna cosa. Es demana a les famílies a quines activitats poden participar, i si hi ha alguna que s'ha de pagar, es posen moltes facilitats (fraccionament, etc.) i també tenen la opció de venir a l'Ajuntament a Serveis socials que són qui saben quines famílies tenen necessitat. • Evolució futura: Pel que fa als canvis pedagògics, hi ha un canvi progressiu i lent perquè l'escola no se la trobin molt diferent d'un curs a l'altre. • El col·lectiu de risc és molt reduït (4-5 alumnes com a molt). N'hi ha que venen a l'Ajuntament i n'hi ha que els has d'anar al darrere
	Llar d'infants	<ul style="list-style-type: none"> • Canvis pedagògics (abans es feien fitxes, ara es fa tot experimental i vivencial). • Canvis demogràfics (cada any hi ha un nombre diferent de nens) • Canvi en les instal·lacions (millora del pati). • No es detecten canvis en patrons de risc (perquè no n'hi ha). • Evolució futura: cal que tinguin més nens. La majoria són gent del poble més 2-3 que són treballadors dels polígons. L'evolució demogràfica va per pics (no és lineal).
	Àrea d'Infància i Educació	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats noves (més extraescolars que les que hi havia abans) • Més activitats esportives (s'ha creat un club esportiu que agrupa tots els clubs esportius d'infants i joves -volley, basquet...- , a part del club de futbol dels grans, segueixen funcionant junts només que tenen CIF diferent). • Abans hi havia l'aula virtual al CC però es va haver de tancar perquè ja no és necessari, cadascú ja té ordinador a casa seva. • Canvis col·lectius en risc: no ha canviat massa, les famílies en risc sempre són les mateixes, quan surt un fill que ja és gran entra un que és més petit, perfils cronificats. Viuen i treballen a St Cugat, algunes estan desocupades, amb subsidis. • Evolució futura: Major mobilitat per manca d'oferta extraescolar. Per això es fa la major oferta possible perquè no hagin de marxar a fora. • Hi ha repunts i caigudes de natalitat, i això té relació amb problemes d'accés a l'habitatge al poble, van a viure a fora perquè aquí no tenen possibilitats. No marxen perquè vulguin sinó perquè no tenen oportunitat, volen quedar-se i una mostra d'això és que malgrat viure a Vilafranca segueixen venint a St Cugat a fer activitat amb les entitats, venen a totes les festes...
	Àrea de Joventut	<ul style="list-style-type: none"> • El tema ocupació és un problema, perquè hi ha molta gent que està penjada i sempre acaben sent les mateixes famílies, i passa de pares a fills. • Evolució: Si una persona jove es vol independitzar dels pares, no es pot quedar a viure a St Cugat (si no es té un terreny o es viu a una casa d'un familiar). No hi ha pisos a St Cugat, és un dels errors de la urbanització de les vinyes, no hi ha blocs de pisos, ni habitatge de protecció oficial. La majoria viuen a Vilafranca o a pobles del voltant

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Canvis de les necessitats i l'atenció a la infància	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució futura dels col·lectius de risc: va per èpoques, èpoques que hi ha famílies que milloren, hi ha petites recaigudes, però també hi ha casos complicats i cronificats, sobretot en les famílies marroquines, mares grans que van tenint fills, i és complicat trencar patrons, potser els fills podran crear models familiars diferents dels actuals (tenir parella, treballar els dos, etc.). Ara hi ha classes de català, hi ha mares que hi van. Al ser un poble petit, els nens i nenes estan molt integrats. • Futur del servei: La idea és fer una convocatòria d'ajuts per a l'any que ve, i que el triatge es faci amb la calculadora del consell comarcal. Fins ara es fa per petició o citació personal, no hi ha una convocatòria oficial on tothom pot introduir la sol·licitud i se li accepta o se li denega
	Orientació laboral	El nombre d'usuaris no varia perquè si no vénen, no es pot augmentar els usuaris d'aquesta franja, perquè no es fa difusió a instituts. Als instituts hi va l'ajuntament, a través de tallers de sensibilització com el d'emprenedoria, o sobre ocupació.
	Àrea espai públic	<ul style="list-style-type: none"> • La Gruta ja no es fa tant d'ús com a hotel d'entitats, sinó que s'ha traslladat al centre cívic, està més en desús. A La Gruta els diables i el Club de Futbol mantenen el despatx, però la majoria s'han desplaçat a les sales polivalents del centre cívic. • Evolució futura dels espais: Parc de Sant Genís es podria aprofitar més, per fer algun esport mixte (abans es feia volley, ara es podria fer korfbal).
	Mossos	<ul style="list-style-type: none"> • Cap canvi rellevant a St Cugat Sesgarrigues. • En general, a la comarca sí que està passant que hi ha algunes escoles de pobles dels voltants (Sant Pere) que han fet la demanda de la xerrada d'Internet segur a nens de 5è o 6è (normalment es fa a 1r ESO).

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Espais de participació dels infants i adolescents	Àrea d'Infància i Educació	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Consell d'Infants:</u> • Els nens de 5è i 6è de primària (participen d'aquesta edat tots els nens que volen) es reuneixen un cop al mes i treballen propostes que vulguin fer ells per millorar el poble, i propostes que vulguin fer als regidors. • Va sorgir perquè a Vilafranca van intentar posar en marxa un, encara que allà no va acabar de funcionar, a St Cugat es va proposar a l'escola, i els infants van respondre bé. • Fa 8 anys que funciona. • Les últimes propostes treballades són un parc skate, que estava contemplat al pressupost de l'últim any, i els nens van poder participar en el projecte que està sent elaborat per una empresa. • Es va treballar també amb ells el projecte dels camins escolars segurs • Fan activitat pròpia a la festa major (cercavila, gimcana) • S'han fet cartells sobre civisme. • No només són reunions per parlar, sinó també en surten activitats diverses al carrer. Es van fer els motlles de les petjades dels camins escolars segurs, i les petjades les van puntar ells. Es va fer una sortida al poble per buscar el millor espai per situar el parc d'skate. Per la festa major s'organitza una gimcana, i pel dia de la dona van organitzar jocs per la igualtat. • Es fa seguiment de les coses anteriors, i també es fa el retorn de les seves demandes i les respostes dels regidors • Adolescents - Es demana col·laboració a festes (local de joves), Ecofira (se'ls demana que ajudin a muntar activitats concretes), gimcana del consell d'infants (se'ls demana que facin suport) • Els nens valoren molt el Consell d'Infants perquè els permet fer activitat al carrer i se'ls dóna molta visibilitat, i veuen que té incidència física (com ara el parc de skate, o la taula de ping pong al parc, la millora de les cistelles), permetre al Ajuntament rebre inputs que ells veuen i l'ajuntament no.
	Àrea de Joventut	Hi ha una problemàtica en referència a l'interès dels adolescents per organitzar-se.

A les pàgines següents, s'hi troben detallades les relacions més rellevants entre els agents, explicant-ne el contingut, i destacant els mecanismes

de coordinació estable. El volum complet de relacions es troba en el sociograma de l'apartat 3.1.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Relació amb altres agents i mecanismes de coordinació	Escola	<ul style="list-style-type: none"> • Consell Escolar (pares + mestres + equip directiu + ajuntament): es fa una trobada al trimestre. [és un mecanisme de coordinació estable] • Regidora d'Ensenyament: es parla d'instal·lacions i manteniment, l'àmbit educatiu el deixa a l'escola perquè hi confien. [és un mecanisme de coordinació estable] • Tècnica d'Educació: es facilita que vingui a donar informació sobre el consell d'infants. • Ecofira de Sant Cugat: s'hi fa una activitat per donar a conèixer cada any un tema sobre què és ser escola verda (ja sigui per la banda de reciclatge, o d'estalvi energètic...) • Llar d'infants: els nens de la llar venen a la tardor a fer una visita, es va a la llar a fer la representació de la llegenda de Sant Jordi, a final de curs un dia per setmana els nens d'últim curs de la llar van al pati de l'escola per fer la transició. • Serveis socials: les famílies amb necessitats socioeconòmiques detectades se les deriva allà, es comparteix la informació • Mossos: per activitats d'aprenentatge, no hi ha regulació de trànsit a la porta de l'escola • Instituts de Vilafranca: al final de curs les escoles fan el traspàs d'informació als instituts. Es fan seminaris primària-secundària un cop l'any. Truquen quan hi ha alumnes amb dificultats. • Associació Sant Adjutori: conveni amb l'ajuntament per fer classes de suport escolar, l'Associació fa una aportació econòmica per pagar una persona per que faci el repàs, l'ajuntament coordina i l'escola fa seguiment dels alumnes amb dificultats. Els de primària (5è-6è) ho fan a l'escola, els de secundària (1r-2n ESO) ho fan al C.C. L'escola determina quins alumnes poden necessitar l'ajut. • EAP: Suport psicopedagògic del departament d'ensenyament (visita 1 matí cada 15 dies) • CDIAP, CSMIJ: es fan algunes derivacions.
	Llar d'infants	<ul style="list-style-type: none"> • Llars d'infants de l'Alt Penedès. Una reunió cada 2-3 mesos, auto-organitzada per motivació pròpia de les llars. Es trien uns temes per fer cursos de formació, abans els finançava Diputació, però ara una part la subvenciona Ajuntament. • Amics de la Font del Cuscó: ajuden en temes d'escola verda, caixes niu al pati • Coral: venen a tocar instruments a la llar • Diables: venen a tocar tambors • Abans es feia activitat a la festa major, però es va deixar de fer • Escola: article a la seva revista, festa de tardor conjunta, els nens grans de la llar d'infants van un cop a la setmana al pati de l'escola a finals de curs • Ajuntament: secretaria per comprar material, regidora ve bastant a la llar, no es fa reunió periòdica però és accessible via telèfon, en termes de material i despesa mai han qüestionat. • Bombers: cada any es fa pla d'evacuació, i si no tenen cap emergència ensenyen l'equip, el camió, etc. • Consell Escolar: direcció + representació treballadors + pares. 3 reunions al curs. [és un mecanisme de coordinació estable] • Comitè ambiental: direcció + personal educatiu + representant famílies + representant Aj. + representant Medi ambient (Associació Amics Font del Cuscó) [és un mecanisme de coordinació estable]

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Relació amb altres agents i mecanismes de coordinació	Àrea d'infància i educació	<ul style="list-style-type: none"> Diputació (programació activitats, xarxa de Consells d'Infants Consell Comarcal (reunions periòdiques de les àrees d'educació de cada Ajuntament per temes d'ensenyament, de beques menjador...) Centre cívic (Sala de lectura, local de joves), ho parla amb tècnic de joventut Orientació laboral (s'està intentant fer un curs de monitors, i temes de Garantia Juvenil) Entitats esportives: club esportiu i club de futbol Entitats culturals: Coral El Raïm (també tenen coral infantil i juvenil), AMPA (extraescolars, anglès, robòtica, gimnàstica, servei d'acollida 8h-9h), Diables (tenen colla infantil), curs de gralla per infants gestionat per l'Ajuntament, colla de gegants (tenen gegant infantil), cercaviles de la festa major Hi ha Consell Escolar a escola i llar, però no Consell Escolar Municipal. No hi ha mecanismes formals de tots els temes d'infància, no són reunions periòdiques. Consell d'Infants S'està pensant de fer un Consell d'Adolescents, pel tema de quan marxen de l'escola i van a instituts se'ls perd la pista.
	Àrea de joventut	<ul style="list-style-type: none"> Coordinació entre tècnics de joventut de la comarca Coordinació directa amb tècnics del voltant (Avinyonet, etc.) per fer activitats conjuntes (esquiades, sortides,...) per omplir un autobús. CAS (drogues) Coordinació entre tècnics de joventut de la comarca Amb els joves no hi ha coordinació formal, hi ha grup de WhatsApp amb els usuaris (que s'han d'apuntar amb un paper), i quan es rep una informació rellevant (oferta de feina, per exemple), es transmet.
	Serveis socials	<ul style="list-style-type: none"> Amb el tècnic Joventut, es coordinen les beques d'activitats extraescolars Zona esportiva i piscina (accés gratuït a determinats infants atesos per Serveis Socials) <p>Mecanismes de coordinació estables:</p> <ul style="list-style-type: none"> Comissions socials escola: directora + Serveis Socials. Es fa reunions per fer un seguiment casos, es porten treballats prèviament amb els mestres o els d'educació especial. 2-3 cops l'any. A vegades si no hi ha casos, es parla per telèfon. Comissions socials a cada institut: coordinadors de cada cicle (1r-2n, 3r-4t) + responsables programes específics per alumnes despenjats (Mòdul d'Aprenentatge Productiu, UEC, PFI) + Serveis Socials. Es fa reunió de comarca per cada institut, es porta llistat de casos, alumnes que estan a 4t d'ESO o que estan a 2n o 3r i que saben que no faran 4t, i decidir quin curs ha de fer, o si és un alumne amb discapacitat decidir què se li ofereix. Tot i que l'orientació acadèmica és sobretot feina de l'institut, hi va serveis socials perquè hi ha famílies que tenen dificultats de saber on han d'anar, i Serveis Socials pot fer l'acompanyament. Una reunió trimestral a cada institut. Reunió mensual amb Mercè (la que porta reforç escolar a nens d'ESO), reunions sense data fixa per reforç de primària. Comunicació directa amb l'alcaldeessa pel fet de ser un poble.

Àmbit	Recurs	Descripció i objectius
Relació amb altres agents i mecanismes de coordinació	Orientació laboral	<ul style="list-style-type: none"> Serveis socials: deriven persones que necessiten inserció laboral, però n'hi ha molts que no arriben. Fundació Pro Penedès: Quan té alguna discapacitat o alguna dificultat d'inserció (en general del servei, no només SCS). Nouverd (Entrem-hi) i Mas Albornal: Cooperativa de Vilafranca de temes de jardineria, treballs d'inserció social (en general del servei, no només SCS). Consell comarcal: es demanen sales per fer sessions de formació, es fa servir el punt d'informàtica per a "el Club de la Feina" Instituts: en principi sí que hi ha hagut contacte amb instituts, però la relació no l'ha portat l'orientador laboral, sinó la impulsora de Garantia Juvenil Es fan reunions de la Borsa de la Diputació per explicar canvis que hi ha hagut. [és un mecanisme de coordinació formal] Reunió de la Xarxa d'Impulsors de Garantia Juvenil. [és un mecanisme de coordinació formal]
	Àrea espai públic	<ul style="list-style-type: none"> Cap de brigada (agutzil municipal, que fa el retorn de les incidències) Mecanismes de coordinació: cada dilluns es reuneix amb la brigada i es fa un control de tots els equipaments (zona esportiva, i es valoren els desperfectes), durant la setmana va enviant l'escola o llar d'infants les coses que van necessitant.
	Mossos	<ul style="list-style-type: none"> Grup d'Atenció a la Víctima: tot i que es dedica principalment a la protecció de les dones víctimes de violència de gènere, també com a víctimes es consideren als menors que hagi estat víctima, i el GAV en fa un seguiment. Mecanismes de coordinació: Més que un mecanisme de coordinació formal, hi ha una centralització de la informació, el nexa és l'Oficina de Relacions amb la Comunitat, tenen el telèfon i el correu, qualsevol incidència a nivell escolar amb menors truquen. En el seu moment es va fer una formació a tots els equips directius dels centres escolars per detectar indicis de radicalització d'alumnes o d'entorn familiar, però no hi ha hagut més reunions freqüents.

3.2. Síntesi del Mapa de recursos

- El consell d'infants destaca com a recurs de participació dels infants en els assumpte del poble, i com a model de referència de relació amb les institucions i d'espai de proposta i acció per millorar el poble de cara als seus infants.
- Per ser un poble petit, Sant Cugat Sesgarrigues desplega un bon nombre de recursos aprofitant el seu cos tècnic local i també els recursos comarcals i provincials disponibles per als municipis de menys de 1.000 habitants (com ara l'orientació laboral, que aporta programes com la Borsa de Treball de la Diputació o la Garantia Juvenil). Destaca l'aprofitament de la bona situació escolar per aprofundir en canvis metodològics i introduir nous elements (com ara l'escola verda), i la integració de la vida del poble a l'escola i la llar d'infants. Molts programes impliquen diversos actors (com ara el reforç escolar en conveni amb l'associació Sant Adjutori, que enllaça l'escola, serveis socials, l'àrea d'educació i els instituts de Vilafranca). En l'etapa adolescent, es fan moltes activitats per arrelar els nois i noies al poble (club esportiu, el Cub, sala d'estudi).
- Les problemàtiques en relació amb la infància i l'adolescència estan molt acotades: necessitats econòmiques per uns, de reforç i acompanyament a l'aprenentatge per alguns altres, de relació i activitat fora de casa per d'altres. No hi ha situacions que hagin causat presència policial.
- El volum d'infància en risc és petit i molt localitzat, alguns agents el focalitzen en les famílies immigrants amb diversos fills.
- Cada agent té una sèrie de procediments de detecció i atenció, alguns més coordinats (com serveis socials i les escoles en les comissions socials per decidir quins recursos s'aboca, o serveis socials i orientació laboral per compartir un cas), d'altres de forma individual en el propi agent (com la reparació de danys als equipaments per part de la brigada municipal). Pel que fa a l'evolució de les necessitats de la infància i adolescència, es posa sobre la taula que s'han generat activitats noves, i que caldrà generar-ne més per tal que no hagin de marxar a fer-ne si no la troben a Sant Cugat. El problema de l'ocupació i de l'expectativa d'emancipació al poble són reptes a treballar.

4 Mapa de visions

Es presenten a continuació els resultats de l'enquesta als infants i adolescents del poble, a través de diferents sub-capítols que es corresponen amb les grans temàtiques (dimensions) abordades a l'enquesta.

Els eixos analitzats són, en aquest ordre:

1. Metodologia i procediments de l'enquesta
2. Característiques demogràfiques de l'alumnat infantil i adolescent
3. Hàbits saludables i estat de salut
4. Situació escolar
5. Situació emocional
6. Situació econòmica
7. Situació de lleure
8. Relació amb el poble

4.1. Apunt metodològic sobre l'enquesta

L'enquesta ha consistit en un qüestionari de 65 preguntes, distribuïdes en els blocs temàtics següents:

- Característiques demogràfiques
- Hàbits diaris
- Hàbits saludables
- Estat de salut
- Educació formal (situació a l'escola)
- Situació emocional
- Situació econòmica
- Educació no formal (extraescolars i temps lliure)
- Relació amb el poble (valoració i propostes de millora)

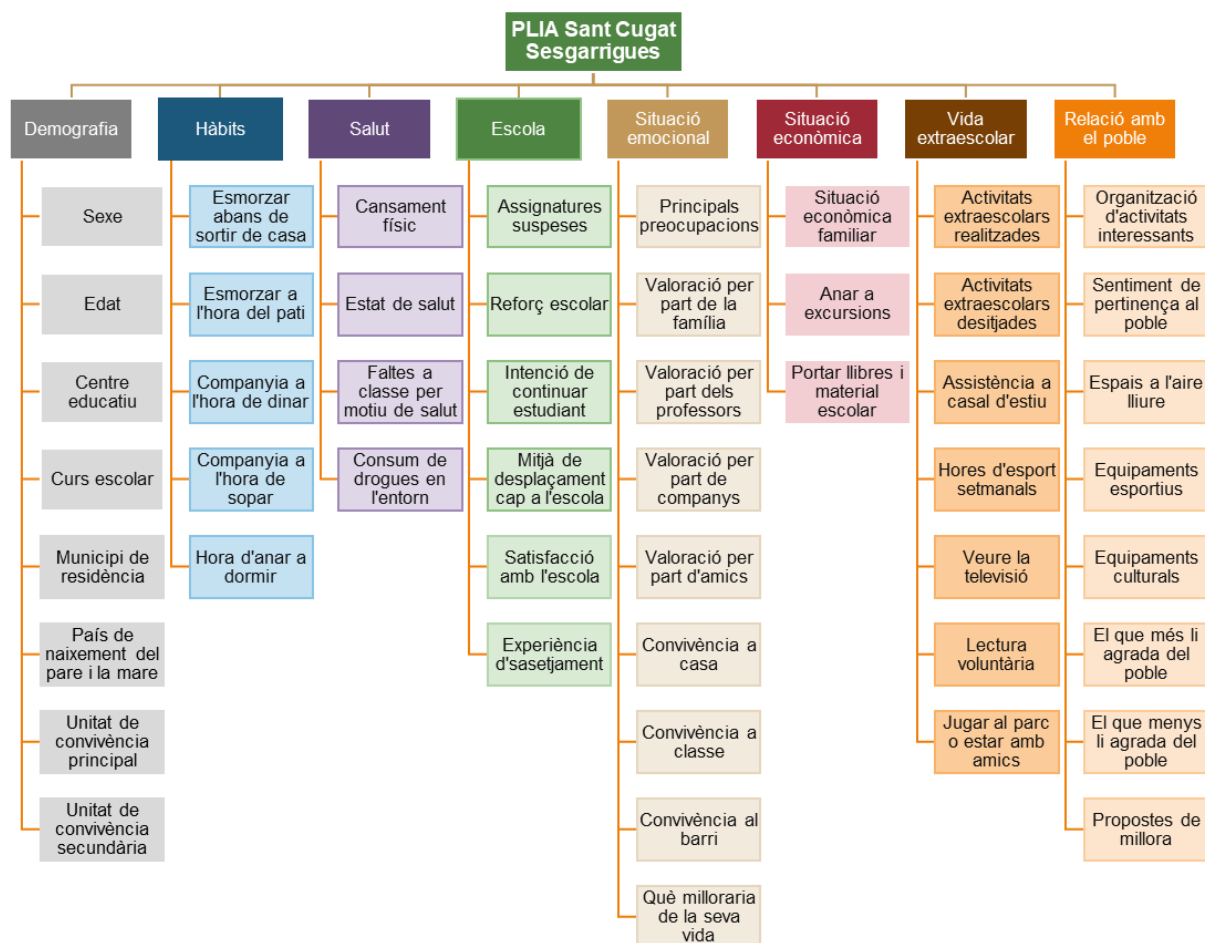
Cada bloc temàtic ha inclòs varies preguntes sobre la temàtica, destinades a recollir indicadors clau per avaluar la situació dels infants i adolescents al municipi. L'estructura de temàtiques i indicadors clau que ha recollit l'enquesta es pot veure en el diagrama de la pàgina següent. Cadascun dels ítems del diagrama es correspon amb una pregunta del qüestionari.

La població enquestada ha sigut l'alumnat de 5è i 6è curs d'Educació Primària a l'escola Les Vinyes i una mostra dels adolescents d'entre 13 i 18 anys del municipi.

S'ha entrevistat a un total de 56 nois i noies. Tenint en compte que a data de 23 de novembre de 2017 hi havia 98 nois i noies d'entre 11 i 18 anys empadronats a Sant Cugat Sesgarrigues, i amb un interval de confiança del 95%, el marge d'error de les dades d'aquesta enquesta és de $\pm 8,62\%$. És a dir, els resultats obtinguts de l'enquesta s'haurien d'interpretar dins d'una forquilla de $\pm 8,62\%$ entorn al percentatge extret de l'enquesta. Així, si obtenim un percentatge d'un 50% a la enquesta, caldria interpretar que el valor poblacional se situï dins el rang de 41,38%-58,62%, amb un 95% de probabilitat d'encertar dins del rang.

De les 56 respostes rebudes vàlides, 50 han arribat al final del qüestionari, i 6 han deixat el qüestionari a mig acabar. Per això, el nombre total de casos difereix en les últimes preguntes.

Estructura de temàtiques i indicadors clau recollits per l'enquesta

Centres on estudien les persones enquestades	Persones que han respost	5è Prim.	6è Prim.	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r Batx	2n Batx	CFGM
Escola Les Vinyes	23	12	11							
Institut Alt Penedès	18			1	5	2	5	3	1	1
Institut Eugeni d'Ors	7			3	2		1			1
Altres instituts	8			2	1	3		2		
Total general	56	12	11	6	8	5	6	5	1	2
<i>Població de referència (padró)</i>	93	11	11	9	14	11	11		26	

Les regulacions del sector de la investigació social ens obliguen a demanar el consentiment de les persones participants abans de realitzar l'enquesta. En tant que es tracta de menors d'edat, que les enquestes són anònimes i que es realitzen sota la supervisió d'un adult, no era necessària l'autorització dels pares per a la realització de l'enquesta. No obstant, en el cas dels alumnes de primària, es va enviar un correu informatiu per a posar-les en coneixement (veure quadre a la pàgina següent).

En tant que no es va rebre negativa per part de cap família, tots els alumnes de cada classe van realitzar l'enquesta.

Les enquestes es van realitzar en dues fases: una pels alumnes de primària, realitzades el 26/01/2018, i una pels adolescents de fins a 18 anys, entre el 08/02/2018 i el 06/03/2018.

En la primera fase de l'enquesta, a l'escola, el qüestionari es va contestar des dels ordinadors de l'aula d'informàtica.

En la segona fase, en tant que a Sant Cugat no ha institut, es va considerar que no era efectiu demanar als instituts que traguessin fora de les aules als alumnes de Sant Cugat per contestar l'enquesta. Llavors, es va procedir a captar una mostra dels adolescents del municipi mitjançant tres mètodes:

- Correu electrònic a les famílies dels alumnes de l'escola Les Vinyes (15/02/2018, veure quadre)
- Carta als adolescents d'entre 13 i 18 anys empadronats al municipi (20/02/2018, veure quadre), gràcies a la col·laboració de l'agutzil.
- Contacte informal amb els usuaris de l'equipament "El Cub".

Pel que fa a l'aparença del qüestionari, cada pregunta s'ha acompanyat d'una imatge relacionada amb la pregunta, per tal d'afavorir la comprensió lectora de tot l'alumnat.

A l'escola, un tècnic va visitar l'aula per presentar l'enquesta i assistir als infants i als tutors durant la seva realització.

Correu de consentiment informat per les famílies dels alumnes

Benvolguts pares i mares,

La regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues està elaborant un Pla d'Infància i Adolescència. Aquest pla té l'objectiu de marcar les directrius i prioritats de les polítiques d'infància i adolescència dels propers anys al municipi.

Per a fer el Pla, es considera important consultar als seus principals destinataris, que són els infants i adolescents de les escoles i instituts del poble. Aquesta consulta es vol fer a través d'una enquesta destinada a copsar diferents aspectes del seu dia a dia en el poble i també la seva opinió/valoració de diferents espais i recursos que el poble destina als infants i adolescents.

L'Ajuntament ens ha demanat a l'escola col·laboració per poder fer aquesta enquesta, destinant una part de l'hora de tutoria a fer-la. Es tracta d'una enquesta totalment anònima i voluntària per als infants i adolescents que la vulguin fer.

Per part de la direcció de l'escola creiem que és molt interessant que es tinguin en compte les opinions dels infants i adolescents i considerem també que l'enquesta pot ser un exercici d reflexió útil per a ells i elles.

Si algú vol més informació sobre l'enquesta o no vol que el seu fill/filla hi participi, ens ho podeu fer saber contestant aquest correu.

Moltes gràcies per la vostra atenció,

(signatura de l'escola)

Correu informatiu a les famílies dels alumnes

Benvolguts pares i mares,

Des de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues s'està posant en marxa un Pla d'Infància i Adolescència, amb l'objectiu de coordinar millor els serveis i recursos dirigits als infants i adolescents del poble. El primer pas per endegar aquest Pla és la realització d'una enquesta, que ens permet conèixer quina és la situació de la població de 0-18 anys al poble, quina és la seva opinió sobre els serveis i recursos existents, i quins caldria millorar. L'enquesta l'hem fet als nens i nenes de 5è i 6è de primària, però ens cal completar la mostra amb els nois i noies des de 1r d'ESO fins als 18 anys, i ens cal la vostra ajuda. Per això necessitem que tots aquells qui tingueu fills o filles que vagin a l'institut o que tinguin fins a 18 anys, els feu arribar aquesta enquesta:

tiny.cc/enquestasantcugat

Moltes gràcies pel vostre suport,

(signatura de l'escola)

Carta als adolescents del poble

Hola!

Des de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues estem posant en marxa un Pla Local d'Infància i Adolescència. Volem millorar els serveis i recursos dirigits a vosaltres, els infants i adolescents del poble. Comptem amb tu, volem conèixer les teves opinions i necessitats, i per això et convidem a fer una enquesta. Es tracta de conèixer quina és la teva situació en diferents aspectes de la teva vida al poble, i quina és la teva opinió sobre els serveis i recursos existents, per tal de poder-los millorar. Pots contestar l'enquesta a través d'aquest enllaç:

tiny.cc/enquestasantcugat

Et volem donar alguns consells per a fer l'enquesta. Et demanem que contestis amb sinceritat, triant per a cada pregunta l'opció de resposta que més coincideix amb la teva realitat. No hi ha respostes millors ni pitjors. D'altra banda, les respostes són anònimes; és a dir, és impossible saber qui ha respost ja que no es pregunta cap dada personal.

Moltes gràcies per endavant. Esperem que t'agradi fer aquesta enquesta!

(signatura de l'ajuntament)

Degut al reduït volum d'infants i adolescents del poble, no hem pogut fer molts creuaments. Únicament hem pogut identificar les diferències entre els resultats de cada variable segons si l'alumne és de primària o secundària, o si és noi o noia.

Com es podrà veure al llarg de l'exposició de resultats, l'anàlisi ha anat més enllà de la descripció de freqüències (recomptes) i crea indicadors clau destinats a mesurar situacions de risc en els diferents àmbits analitzats. Pel mateix motiu ja comentat, tampoc hem pogut veure si hi ha correlació estadística entre els diferents riscos. No obstant, en els PLIA que des de D-CAS hem elaborat els últims anys observem que els riscos tendeixen a sumar-se en els mateixos infants. Les intervencions més efectives seran aquelles que tinguin en compte diversos factors alhora.

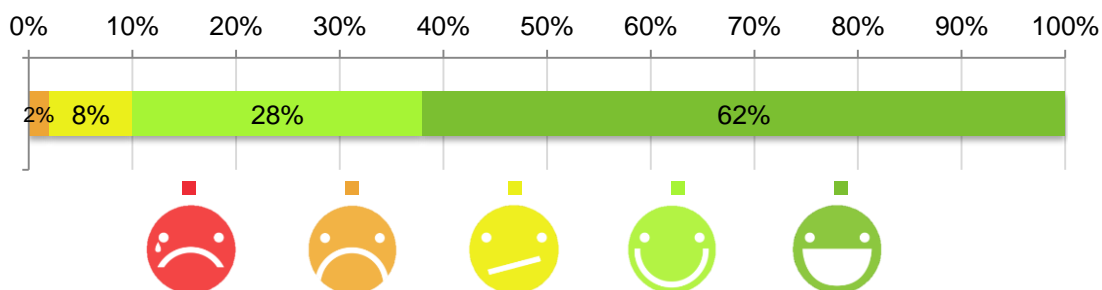
No hi ha una única manera de mesurar el risc ni tampoc una que estigui universalment acceptada. En aquest sentit, altres maneres de mesurar el risc podrien haver donat lloc a resultats diferents, si bé creiem que hi ha tendències clares que es mantindrien.

Per cada eix de risc s'han triat els dos indicadors considerats més clau, malgrat que l'enquesta n'hagi recollit d'altres també importants, que queden explicats però que no s'han tingut en compte per l'elaboració dels índexs de risc.

El càlcul dels índexs de risc ha tingut en compte les variables que s'expliciten a la pàgina següent. Cal tenir en compte que quan parlem de risc parlem d'una probabilitat. En cap cas podem assegurar, únicament a través de l'enquesta, que s'estigui donant una exclusió efectiva de l'infant en algun dels àmbits tractats. Simplement podem afirmar que l'infant, des de la seva percepció, senyala respostes que poden indicar una situació de vulnerabilitat o exclusió, sigui aquesta real o sentida.

Finalment, cal tenir en compte que només una petita part no s'ha sentit a gust contestant l'enquesta, mentre que la gran majoria s'hi han sentit còmodes –una dada que dona fiabilitat als resultats que es presenten a continuació.

Una última pregunta. T'has sentit còmode contestant aquesta enquesta?

Índex de risc	Definició	Grau de risc
Risc familiar	Estructura familiar on falta un dels progenitors	Una de les dues condicions donaria risc lleu
	Convivència més aviat dolenta a casa.	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc d'acompanyament parental	Normalment dina sol	Una de les dues condicions donaria risc lleu.
	Normalment sopa sol	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc afectiu	Se sent regular, poc o gens valorat per la família	Una de les dues condicions donaria risc lleu
	Se sent regular, poc o gens valorat pels companys de classe.	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc per mals hàbits	No esmorzar abans d'anar a l'institut o/ni durant el pati	Una de les dues condicions donaria risc lleu
	Va a dormir a les 12 de la nit o més tard	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc de salut	Considera que el seu estat de salut és regular o més aviat dolent	Una de les dues condicions donaria risc lleu
	Ha faltat més de 10 dies a classe per motius de salut durant el curs	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc econòmic	Considera que la situació econòmica de la seva família és dolenta o molt dolenta	Una de les dues condicions donaria risc lleu
	No té els llibres i el material escolar necessari per al curs	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat
Risc de no accés al lleure	No fa cap activitat extraescolar	Les dues condicions simultànies donarien risc
	No fa cap pràctica esportiva fora de l'escola	
Risc educatiu	Tenir dues o més assignatures suspeses al darrer trimestre	Suspendre dues o més assignatures donaria risc lleu
	No fer cap tipus de reforç escolar	Les dues condicions simultànies donarien risc elevat

4.2. Característiques demogràfiques

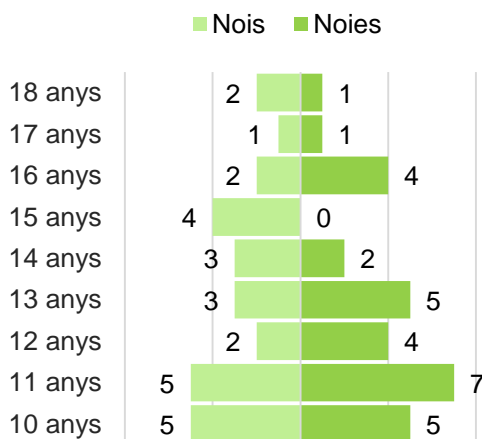
4.2.1. Sexe i edat

En l'enquesta, hi tenim 23 alumnes de primària i 33 alumnes de secundària. Tenim una proporció de gènere equilibrada, amb 27 nois i 29 noies. Els alumnes enquestats tenen edats compreses entre els 10 i 18 anys (la mitjana d'edat se situa en els 12,9 anys), distribuïts tal com es veu en la piràmide a continuació.

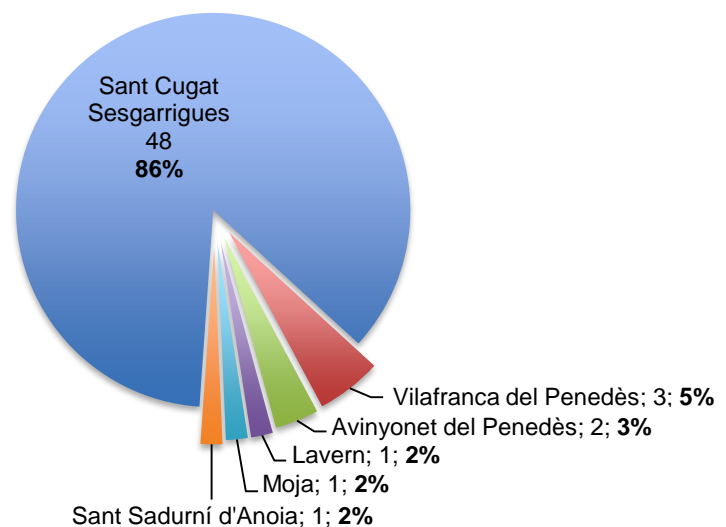
4.2.2. Lloc de residència

Quasi tota la mostra la componen nois i noies de Sant Cugat (86%). L'enquesta també l'han contestat alumnes de l'escola Les Vinyes que no resideixen a Sant Cugat (els pares treballen als polígons propers), i alumnes de secundària que tot i estar empadronats a Sant Cugat, viuen a Vilafranca. Així, tenim **una majoria de residents a Sant Cugat i també persones que hi fan vida.**

Sexe i edat dels alumnes enquestats

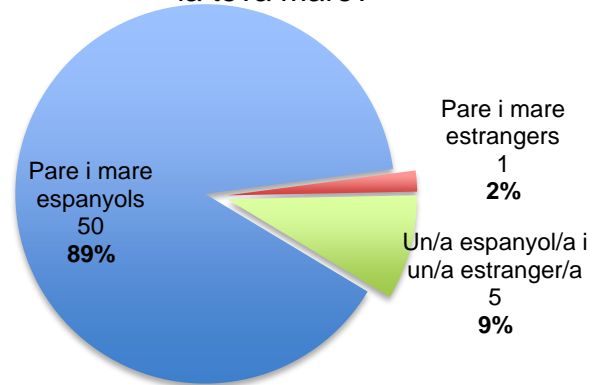
A quin poble o ciutat vius?

4.2.3. Procedència dels pares

Tal com apuntàvem al capítol sociodemogràfic, **Sant Cugat és un municipi amb poca immigració**. Un 11% dels enquestats té algun pare estranger, una dada semblant al 9% de població de 0-18 anys que té nacionalitat estrangera. Són procedents del Marroc, de Colòmbia i d'Andorra.

A quin país va néixer el teu pare / la teva mare?

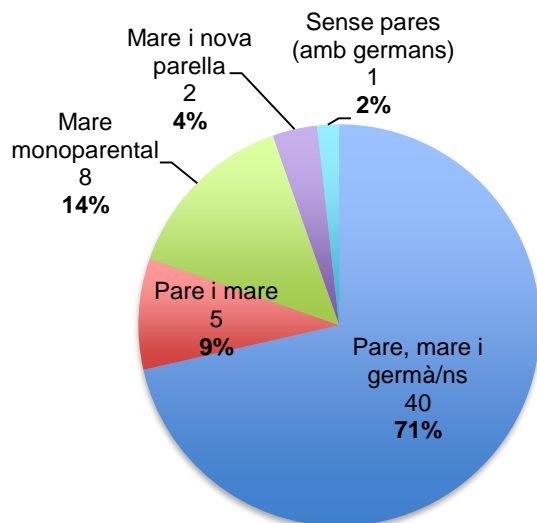
4.2.4. Composició de la llar

La composició familiar majoritària dels alumnes dels centres educatius de Sant Cugat és la família nuclear (pare, mare, amb o sense algun germà o germans vivint a casa). El 80% dels alumnes enquestats viuen en llars amb aquesta composició, sense diferències significatives entre primària i secundària.

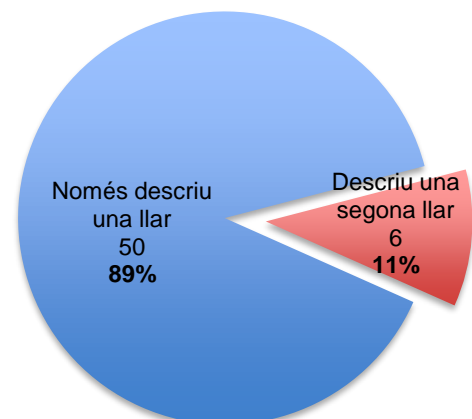
En l'altre 20% hi trobem famílies monoparentals (monomarentals totes elles), reconstituïdes (amb nova parella), o sense pares a casa (viuen amb els germans).

Un 11% dels alumnes descriuen una segona llar (pares separats o divorciats), on hi ha sobretot llars formades només pel pare.

Tipus de llar principal

Llar secundària

4.3. Hàbits saludables i estat de salut

Els indicadors que ha recollit l'enquesta sobre hàbits saludables i el benestar emocional de l'alumnat infantil i adolescent són els següents:

1. Esmorzar abans de sortir de casa
2. Esmorzar a mig matí (menjar alguna cosa a mig matí)
3. Dinar (sol o acompanyat d'algú)
4. Sopar (sol o acompanyat d'algú)
5. Hora habitual d'anar a dormir entre setmana
6. Sensació d'energia o cansament durant la setmana
7. Estat de salut autopercebut
8. Dies de falta a classe per motius de salut
9. Consum de drogues en l'entorn d'amics (tabac, alcohol, marihuana i altres drogues)

Considerem que aquests indicadors són rellevants perquè tenen a veure amb les condicions físiques i psíquiques que afavoreixen (o dificulten) el benestar dels infants i adolescents, així com el seu aprenentatge a l'escola o institut.

Així, són molts els estudis que apunten la importància de dormir suficient i esmorzar al matí per poder mantenir l'atenció durant el temps lectiu i sentir-se motivat per fer coses durant el dia.

Així mateix, dinar acompanyat – sigui a l'escola o a casa- i sopar amb familiars es consideren factors de protecció tant a nivell alimentari com psicològic. Dinar sol en edats primerenques pot comportar el risc de desenvolupar mals hàbits alimentaris, una major addicció a les 'pantalles' i ser indicatiu d'una insuficiència de referents adults en el dia a dia.

Tot plegat pot acabar vinculat a uns pitjors indicadors de salut, com ara major sensació de cansament en el dia a dia, o una percepció negativa de la pròpia salut.

Finalment, observarem el consum de drogues entre adolescents en el seu entorn d'amics, un indicador que és més fiable en aquestes edats que no preguntar pel propi consum. El consum en l'entorn ens pot indicar també el risc que el propi enquestat o enquestada acabi consumint.

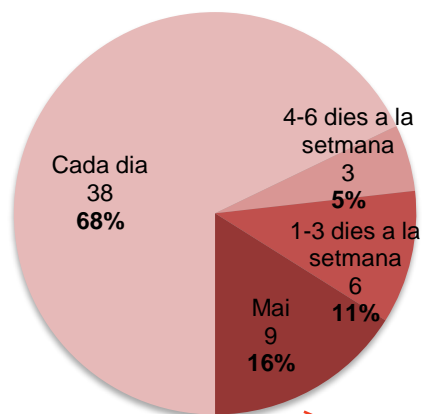
4.3.1. Esmorzar abans de sortir de casa

El primer àpat del dia és fonamental per a portar una vida activa i saludable.

A Sant Cugat, un 73% dels infants i adolescents enquestats esmorza de manera habitual (cada dia o quasi cada dia).. En canvi, un 16% manifesta no haver esmorzat cap dia abans de sortir de casa.

És important reforçar uns bons hàbits alimentaris entre tot l'alumnat, especialment aquells que presenten dificultats amb els estudis, mals hàbits de son o dificultats de salut, ja que no esmorzar els treu l'energia que necessitaran durant la resta del dia.

Durant l'última setmana, quants dies vas esmorzar ABANS DE SORTIR DE CASA?

Relació amb altres variables		% mai
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		16%
Etapa educativa	Primària (n=23)	13%
	Secundària (n=33)	18%
Sexe	Nois (n=27)	19%
	Noies (n=29)	14%

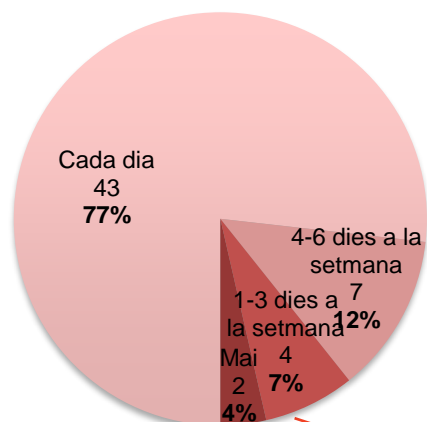
4.3.2. Esmorzar a mig matí (menjar alguna cosa a mig matí)

L'esmorzar a mig matí o a l'hora del pati complementa –i en alguns casos substitueix– l'esmorzar de bon matí.

En el cas de Sant Cugat, trobem que un 89% de l'alumnat ha esmorzat a mig matí tots els dies o més de 4 durant la última setmana. Només 6 casos (un 11%) ho fan amb una freqüència menor de 3 dies, i són sobretot a secundària.

Sembla que l'hàbit d'esmorzar a mig matí està força consolidat a Sant Cugat.

Durant l'última setmana, quants dies vas esmorzar A MIG MATÍ O A L'HORA DEL PATI?

Relació amb altres variables		% menys de 3 dies a la setmana
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		11%
Etapa educativa	Primària (n=23)	4%
	Secundària (n=33)	15%
Sexe	Nois (n=27)	11%
	Noies (n=29)	10%

4.3.3. Acompanyament en àpats

En general, a Sant Cugat, hi ha un **bon acompanyament parental en els dinars i en els sopars**: un 87% sopa amb els pares i un 41% hi dina. Quan els pares treballen al migdia, es busquen alternatives en un 38% dels casos (menjador escolar, germans, avis, cangur). No obstant, un 21% normalment dina sol i un 4% sopa sol.

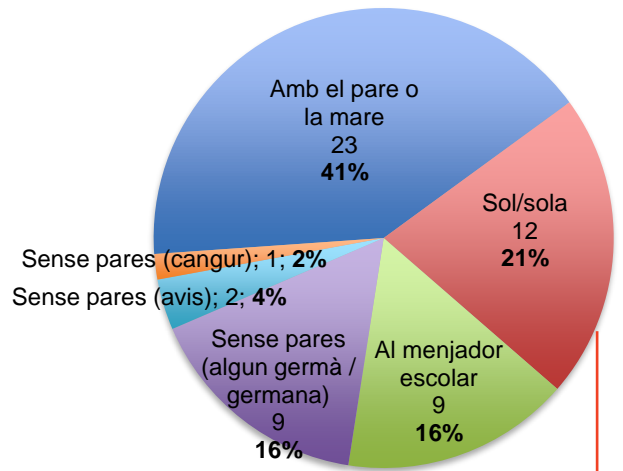
Dinar sol o sola de manera habitual entre setmana és un fenomen vinculat a les dificultats de conciliació de les famílies, així com a les dificultats econòmiques per pagar el menjador escolar (en el curs 2017-18, hi havia només 5 becats a tota la primària).

Amb la implantació de la jornada intensiva en els instituts públics, i el fet que els adolescents tornin a casa amb el bus escolar al migdia, **molts infants que dinen amb altres familiars o al menjador escolar durant la primària passen a menjar sols a la secundària** (en el cas de Sant Cugat, els qui dinen sols passen d'1 cas a 11 casos).

Menjar sol de manera habitual durant edats primerenques està associat amb riscos com desenvolupar mals hàbits d'alimentació, mals hàbits de son o un consum excessiu de pantalles com ara mòbils, ordinadors o tablets.

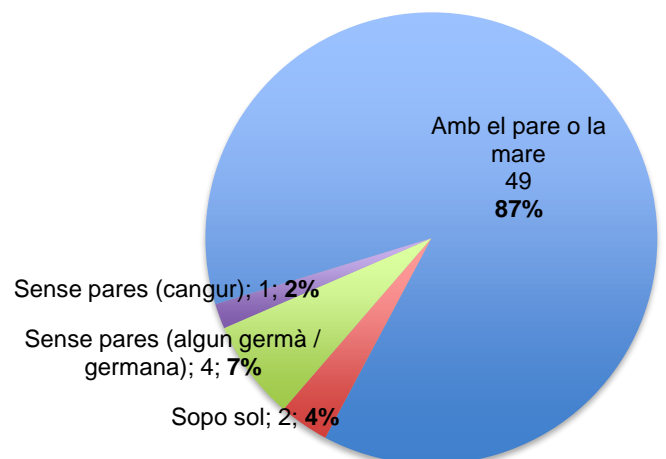
Tot l'anterior porta a plantejar la necessitat d'estudiar alternatives per què els adolescents que dinen sols de manera habitual puguin fer-ho amb un major acompanyament adult.

I amb qui menges el DINAR els dies de cada dia?

Relació amb altres variables		% dinen sols
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		21%
Etapla educativa	Primària (n=23)	4%
	Secundària (n=33)	33%
Sexe	Nois (n=27)	11%
	Noies (n=29)	31%

I amb qui menges el SOPAR els dies de cada dia?

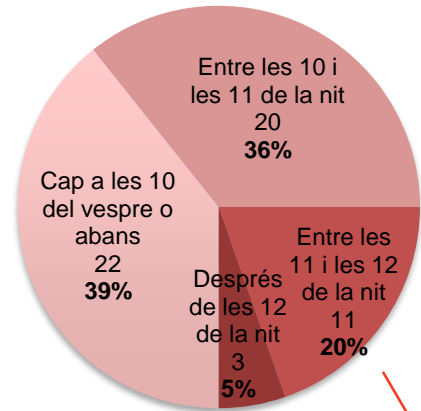
4.3.4. Hora habitual d'anar a dormir entre setmana

A Sant Cugat Sesgarrigues, **3 de cada 4 nois i noies enquestats van a dormir abans de les 11 de la nit** (un 75%). Anar a dormir tard és més típic dels nois adolescents. Només un 5% van a dormir més tard de les 12.

Segons altres estudis que hem fet, i de forma semblant al que passa amb l'alimentació, **les hores de son acostumen a tenir una gran relació amb el rendiment educatiu dels nois i noies i el seu benestar i hàbits a d'altres nivells: anar-se'n a dormir tard es vincula a una major probabilitat de no esmorzar abans de sortir de casa, sentir-se cansat, suspendre moltes assignatures, estar a disgust a l'escola o institut...**

Per tot l'anterior, i tot i que les resultats són prou bons, sembla important que tots els agents educatius facin un esforç per conscienciar l'alumnat i sobretot les seves famílies de la importància d'uns bons hàbits de son, tant a primària com a secundària (que és on hi ha més mals hàbits).

A quina hora vas a dormir normalment entre setmana?

Relació amb altres variables		% després de les 11 de la nit
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		25%
Etapla educativa	Primària (n=23)	4%
	Secundària (n=33)	39%
Sexe	Nois (n=27)	33%
	Noies (n=29)	17%

4.3.5. Sensació d'energia o cansament durant la setmana

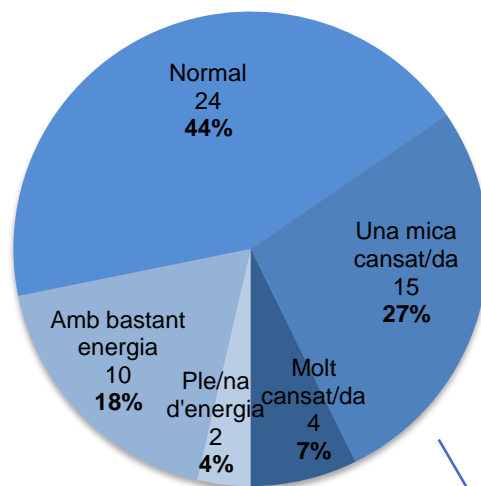
El cansament o la fatiga sembla ser un problema en augment entre els infants i adolescents, particularment en el temps que passen a les escoles i instituts, sense que se'n sàpiguen bé les causes.

En el cas de Sant Cugat, però, hi ha poca sensació de cansament: només **un 7% d'alumnes manifesten haver-se sentit molt cansats durant els últims dies**, i un 27% addicional diu haver-se sentit una mica cansat (en total, un 34% se sent cansat).

Hi ha una certa tendència a que hi hagi més cansament a secundària que a primària.

Tot plegat torna a apuntar a la importància de preservar uns bons hàbits de son i alimentació com a condicions per al benestar dels infants i adolescents, l'aprenentatge i l'èxit educatiu.

Durant els últims dies t'has sentit...

Relació amb altres variables		% una mica / molt cansat/da
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=55)		34%
Etapla educativa	Primària (n=23)	26%
	Secundària (n=32)	39%
Sexe	Nois (n=27)	30%
	Noies (n=28)	38%

4.3.6. Estat de salut

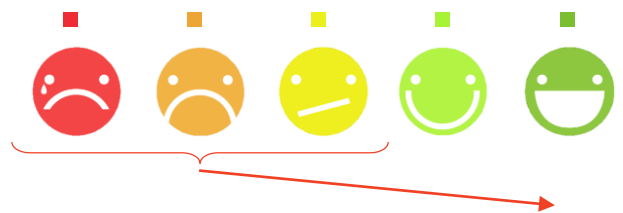
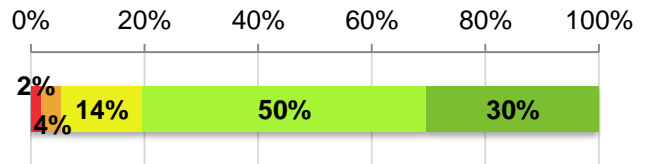
L'estat de salut és rellevant perquè molts problemes de salut pels quals poden passar els infants i adolescents, com ara l'ansietat o els trastorns alimentaris, tenen molts factors socials que els determinen.

En general, a Sant Cugat un 80% dels infants i adolescents enquestats diuen haver tingut un estat de salut bo en els últims 3 mesos. En canvi, **un 20% veuen la seva salut regular o dolenta** (cal tenir en compte que les respostes han sigut amb emoticones d'expressió facial com es mostra al gràfic de la dreta, no amb text), sense diferències rellevants entre nivells o sexes.

Els problemes de salut en els infants i adolescents tenen un impacte directe en la seva quotidianitat, ja que trenquen la seva rutina escolar en diverses ocasions. Un 57% dels enquestats s'han vist afectats per alguna falta a escola per motiu de salut, i només uns pocs ho han patit més de 4 dies en el curs (7 nois i noies, un 12%).

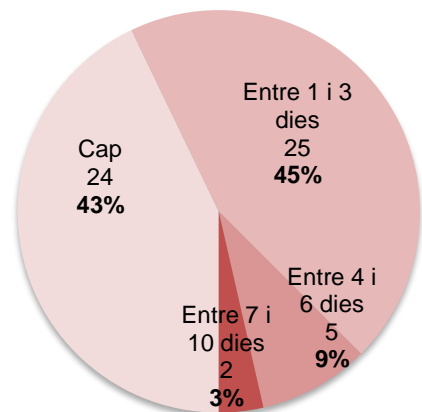
L'estat de salut no és exclusivament individual, sinó que normalment **són els infants i adolescents amb majors vulnerabilitats qui perceben un pitjor estat de salut**. Es necessita una major coordinació entre els àmbits educatiu, familiar i sanitari per tal de superar la visió "individualitzadora" dels problemes de salut i atendre'ls tenint en compte les vulnerabilitats.

Com ha estat el teu estat de salut durant els últims 3 mesos?

Relació amb altres variables		% Ni bo ni dolent / Dolent
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		20%
Etapa educativa	Primària (n=23)	13%
	Secundària (n=33)	24%
Sexe	Nois (n=27)	19%
	Noies (n=29)	21%

Quants dies has faltat a classe per motius de salut des del començament del curs?

Relació amb altres variables		% més de 4 dies
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=56)		13%
Etapa educativa	Primària (n=23)	4%
	Secundària (n=33)	18%
Sexe	Nois (n=27)	15%
	Noies (n=29)	10%

4.3.7. Consum de drogues

Hem mesurat l'extensió del consum de drogues entre els adolescents de Sant Cugat Sesgarrigues a través de preguntar qui les consumeix en el seu entorn. Només l'hem preguntat als 29 nois i noies de secundària enquestats. Aquest format de pregunta ens ofereix dos avantatges: que evita la 'vergonya' d'assenyalar-se a un mateix com a consumidor, i que, en tant que el consum de drogues en aquestes edats és sobretot social, podem veure la intensitat de l'entorn a l'hora d'influenciar el consum o potencial consum de drogues.

Les substàncies socialment més “envolvents” són l'alcohol o el tabac, ja que 1 de cada 4 dels adolescents enquestats diu que tot o quasi tot el seu entorn (amics o companys de classe) en consumeix.

Diem “envolvent” perquè la presència majoritària de consumidors a l'entorn de l'adolescent genera pressió social cap al consum.

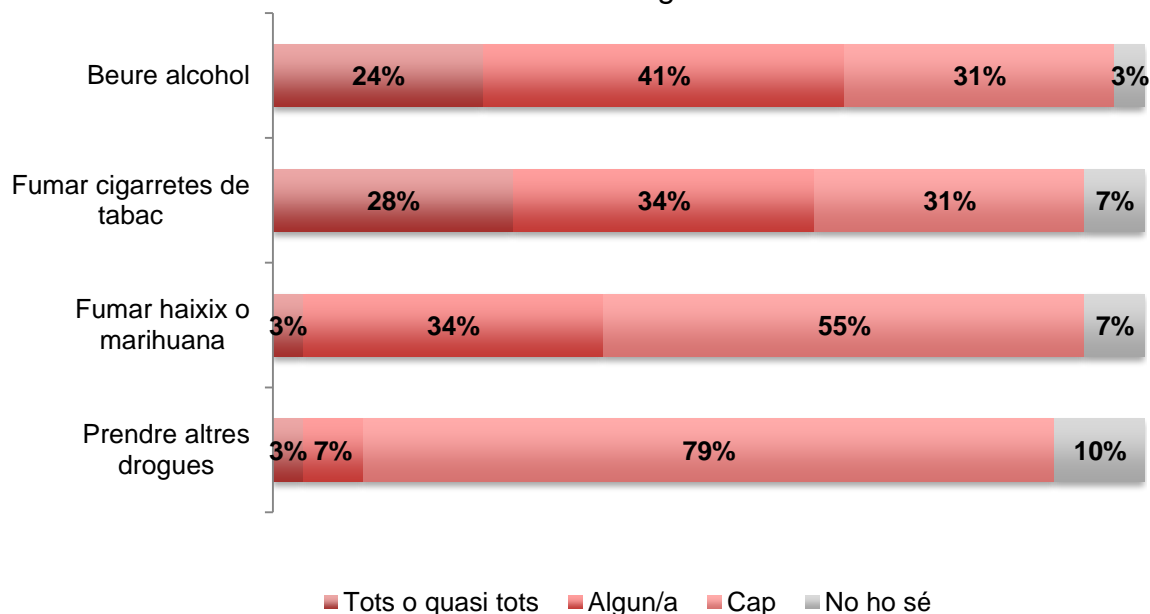
Així mateix, al voltant de dos terços dels nois i noies enquestats tenen consumidors de tabac o alcohol en el seu entorn. Tot i això, hi ha una tendència a nivell de Catalunya de reducció de consum de tabac en la franja d'edat de 14 a 18 anys*.

Fora del tabac, hi ha poca presència de marihuana o altres drogues (a l'enquesta, es mostrava una imatge de drogues dures com la cocaïna) en l'entorn dels nois i noies.

Cal continuar amb l'acció pedagògica coordinada per prevenir el consum (com ara les xerrades dels Mossos), sobretot a 1r i 2n d'ESO.

* <http://www.ccma.cat/324/24-de-fumadors-a-catalunya-la-xifra-mes-baixa-mai-registrada/noticia/2857966/>

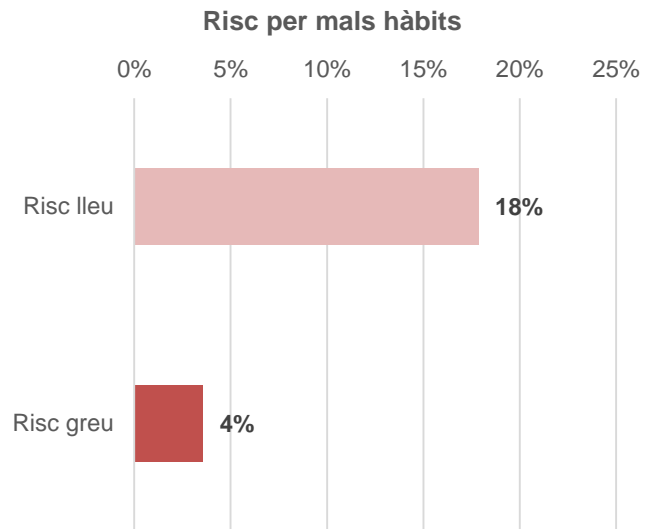
Quants dels teus amics/amigues o companys/companyes diries que realitzen les següents accions?

4.3.8. Índex de risc per mals hàbits

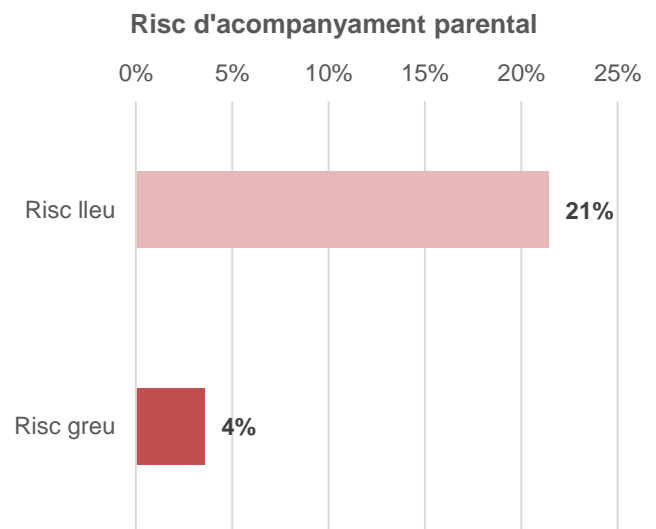
Definint el risc per mals hàbits com una alimentació matinal incompleta (no esmorzar abans d'anar a l'escola o institut o durant el pati) o anar a dormir tard (més tard de les 12 de la nit), veiem que a Sant Cugat Sesgarrigues 10 infants i adolescents (18%) compleixen una d'aquestes condicions i tindrien un risc lleu per mals hàbits.

Només 2 enquestats (4%) tenen un risc per mals hàbits greu ja que tenen alhora una alimentació matinal incompleta i mals hàbits de son.

4.3.9. Índex de risc d'acompanyament parental

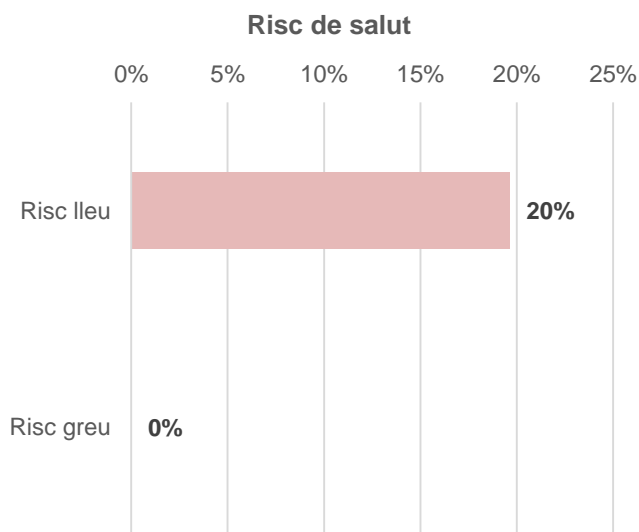
El risc d'acompanyament parental el definim com a dinar o sopar sol. A Sant Cugat, 12 enquestats i enquestades o bé sopen o bé dinen sols (un 21%), tenint un risc lleu en aquesta categoria de risc. El risc esdevé elevat quan no hi ha acompanyament ni en el dinar ni en el sopar, una situació en la qual es troben 2 persones de l'enquesta (un 4%).

4.3.10. Índex de risc de salut

Definint el risc de salut com haver tingut un estat de salut regular o dolent en els últims 3 mesos, o haver faltat més de 10 dies a classe per motius de salut durant el curs veiem que, a Sant Cugat Sescarrigues, 11 infants i adolescents (20%) compleixen una d'aquestes condicions i tindrien un risc lleu de salut.

No hi ha cap persona en situació de risc de salut elevat perquè no hem trobat ningú que tingui un estat de salut o regular o dolent i que hagi faltat més de 10 dies a classe.

4.4. Situació escolar

Els indicadors que ha recollit l'enquesta vinculats a l'entorn escolar dels infants i adolescents de Sant Cugat Sesgarrigues són els següents:

1. Resultats acadèmics.
2. Reforç escolar
3. Expectatives de continuar els estudis de l'alumnat d'ESO
4. Mitjà de desplaçament a l'escola
5. Satisfacció amb l'escola
6. Experiència de maltractament, abús o assetjament

Els indicadors recollits van dirigits a copsar diferents aspectes relacionats amb la integració escolar dels infants i adolescents, la seva trajectòria educativa i la percepció sobre aspectes relacionats amb la vida escolar.

4.4.1. Resultats acadèmics

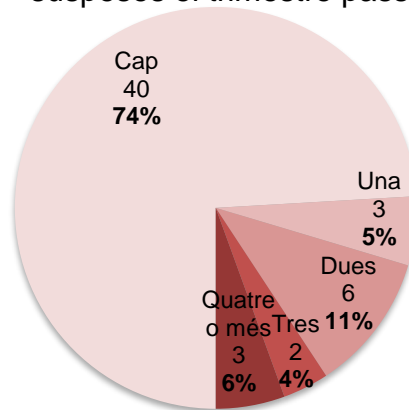
Sant Cugat Sesgarrigues és un municipi amb uns resultats acadèmics prou bons: el 74% de l'alumnat enquestat va passar el primer trimestre del present curs (l'anterior a l'enquesta) sense cap assignatura suspesa. El 26% restant va suspendre una o més assignatures. Concretament, el percentatge d'alumnat més vulnerable, el que va suspendre dues o més assignatures, és del 20%. Una tendència recurrent és que **els nois siguin els protagonistes del fracàs escolar:** dels 11 enquestats que suspenen dues o més assignatures, 8 són nois.

4.4.2. Reforç escolar

Sant Cugat és municipi on hi ha bona cobertura de reforç escolar. Un 37% dels nois i noies enquestats fan algun tipus de reforç, i aquest percentatge s'eleva a un 76% en el cas dels que suspenen alguna assignatura. Per tant, **la cobertura de reforç escolar és molt alta en el cas dels qui la necessiten.**

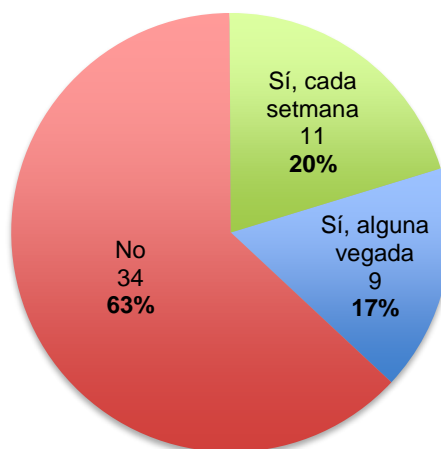
Independentment del seu rendiment acadèmic, l'atenció del reforç escolar és més comuna entre les noies que entre els nois.

Quantes assignatures et van quedar suspeses el trimestre passat?

Relació amb altres variables		% Dues o més
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=54)		20%
Etapa educativa	Primària (n=23)	17%
	Secundària (n=31)	23%
Sexe	Nois (n=26)	31%
	Noies (n=28)	11%

Estàs rebent actualment algun tipus de reforç escolar fora de l'horari d'escola?

Relació amb altres variables		% fa reforç escolar
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=54)		63%
Etapa educativa	Primària (n=23)	70%
	Secundària (n=31)	58%
Sexe	Nois (n=26)	50%
	Noies (n=28)	75%

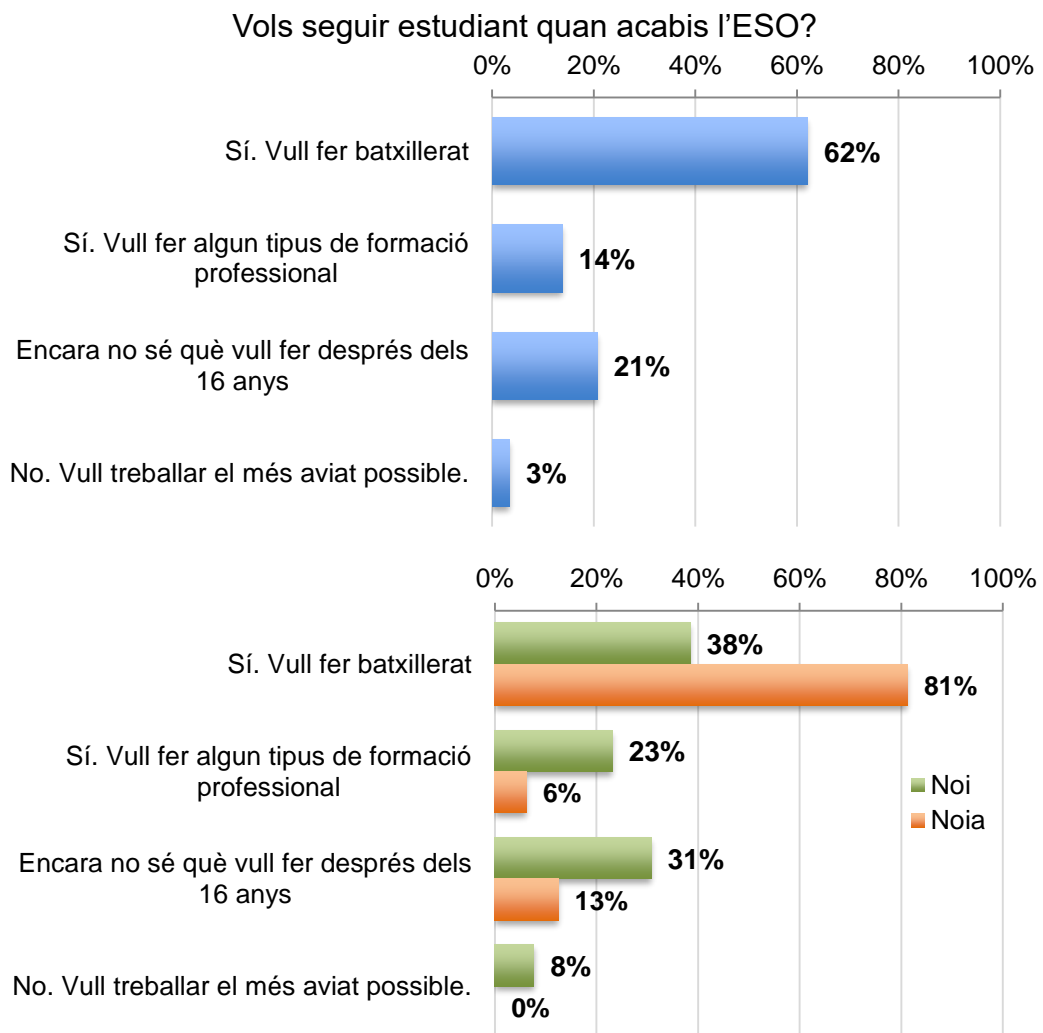
4.4.3. Intenció de continuar estudiant

Vam preguntar als adolescents de l'ESO sobre les seves expectatives de continuar estudiant després de l'ESO.

Observem que un 62% vol fer batxillerat, un 14% vol fer formació professional i només un 3% diuen no voler continuar estudiant.

Es pot afirmar **en termes globals que és molt minoritari l'alumnat que vol deixar els estudis després de l'ESO.**

No obstant, les diferències entre sexes són destacables. **La totalitat dels qui volen abandonar els estudis són nois.** Mentre que la majoria de les noies tenen clar que volen fer batxillerat, entre els nois hi ha un major percentatge d'indecisos o que opten per la FP.

4.4.4. Mitjà de desplaçament

L'enquesta posa de manifest que **el vehicle privat és el mitjà favorit a primària** per anar a l'escola.

Anar a peu o en bicicleta és minoritari. Aquesta xifra és preocupant, ja que Sant Cugat és un municipi petit i compacte, i recentment s'han fet els camins escolars segurs. Caldrà posar en marxa mesures per **potenciar fer servir els camins escolars per anar a escola a peu**, pels diferents beneficis que presenta: salut, prevenció del sedentarisme, promoció de l'autonomia infantil, ús i convivència de l'espai públic...

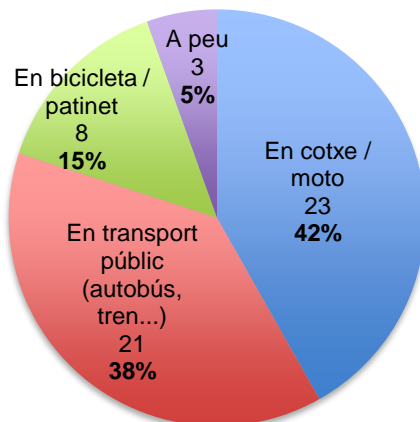
A l'ESO una majoria dels enquestats fan servir l'autobús escolar.

4.4.5. Satisfacció amb l'escola

Hem fet diverses preguntes de valoració dels infants i adolescents en referència a l'escola, la família i l'entorn. Sobre l'escola, els infants i adolescents han valorat si els agrada l'escola o institut. **A Sant Cugat, a una majoria li agrada anar a escola:** un 67% estan d'acord amb aquesta afirmació, un 30% es mostren indiferents i un 4% estan en desacord.

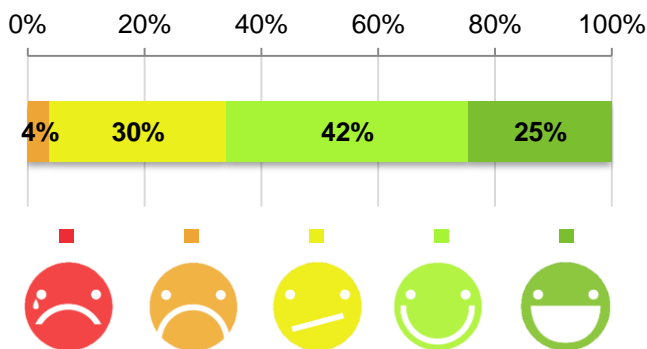
No obstant, **a l'ESO quasi la meitat dels alumnes mostren desencant, així com la meitat dels nois.** Aquesta xifra està relacionada amb problemes com que tant els nois com els alumnes de secundària suspenen més o se senten menys valorats pels professors.

Com vas habitualment a l'escola o a l'institut?

Relació amb altres variables		% en cotxe
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=55)		41%
Etapa educativa	Primària (n=23)	61%
	Secundària (n=32)	27%
Sexe	Nois (n=27)	33%
	Noies (n=28)	48%

"M'agrada anar a l'escola/institut"

Relació amb altres variables		% desacord / ni d'acord ni en desacord
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		34%
Etapa educativa	Primària (n=23)	17%
	Secundària (n=30)	47%
Sexe	Nois (n=26)	54%
	Noies (n=27)	15%

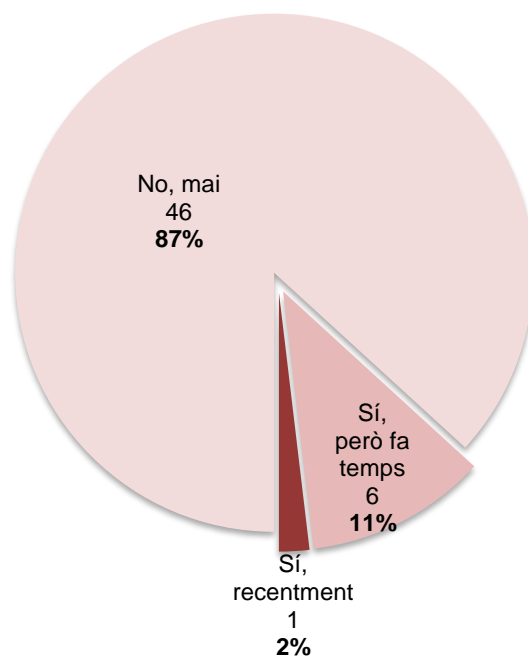
4.4.6. Experiència d'assetjament

Tot i que la majoria d'alumnes (un 87%) no ha experimentat mai una situació de maltractament, abús o assetjament, **un 13% sí que l'ha experimentat en algun moment**. La majoria, en un passat, i només un cas l'ha sofert recentment.

L'assetjament es pot considerar una forma d'explicitar l'exclusió social en el món de la infància i adolescència, ja que són els i les més vulnerables qui sofreixen més l'assetjament. Per això cal sistematitzar la detecció i l'atenció de casos d'assetjament, no només des de l'escola sinó també des de les educadores i educadors socials, que són qui tenen major contacte amb els nois i noies en risc d'exclusió.

També hi ha una dimensió emocional en el bullying: com veiem, hi ha un percentatge petit però igualment existent que diu haver patit assetjament en algun moment. Aquestes experiències deixen seqüeles en la personalitat que poden generar problemes psicosocials en un futur si no es tracten correctament (inseguretats, trastorns alimentaris, tendències depressives, actituds disruptives...). Cal donar respostes des de la salut mental, no només als casos presents sinó també als passats.

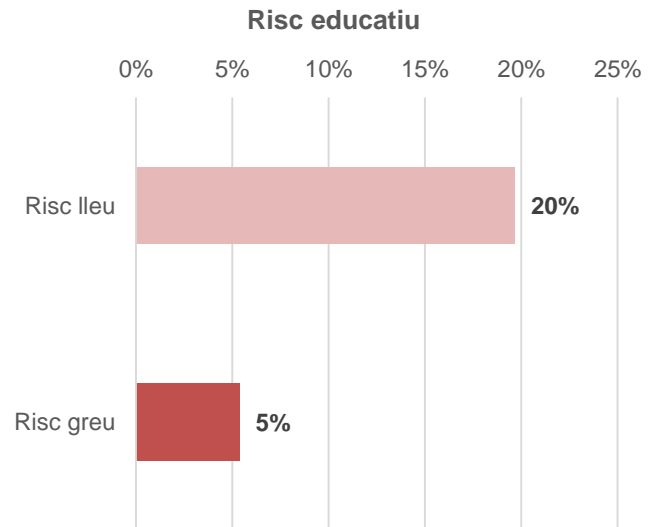
Has patit situacions de maltractament, abús o assetjament, ja sigui en l'àmbit de l'escola o fora de l'escola?

Relació amb altres variables		% sí, recentment / fa temps
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		13%
Etapla educativa	Primària (n=23)	9%
	Secundària (n=30)	17%
Sexe	Nois (n=26)	12%
	Noies (n=27)	15%

4.4.7. Índex de risc educatiu

El risc educatiu lleu el definim com tenir dues o més assignatures suspeses al darrer trimestre. A Sant Cugat Sesgarrigues, afecta a 11 infants i adolescents (20%). El risc educatiu és greu quan suspenen dues o més assignatures i no fan cap tipus de reforç escolar, afectant només a un 5% dels nois i noies enquestats.

4.5. Situació emocional

Els indicadors que ha recollit l'enquesta sobre els aspectes emocionals i afectius de la vida de la població infantil i adolescent són els següents:

1. Principals preocupacions
2. Aspectes que millorarien de la seva vida
3. Convivència a casa, a classe i al barri
4. Valoració percebuda per part de l'entorn social (família, professors, companys de classe, amics de fora de l'escola)

En aquest capítol, volem introduir-nos en la forma com els infants i adolescents de Sant Cugat perceben emocionalment la seva pròpia vida, les relacions amb l'entorn social, etc.

Com es veurà, volem allunyar-nos de la idea que les emocions i la vivència afectiva de la infantesa i l'adolescència responen a factors purament individuals, sinó que estan relacionats amb factors que determinen desigualtats. Tots aquests elements contribueixen a què l'experiència emocional del noi o noia sigui una o sigui una altra.

4.5.1. Principals preocupacions

Hem preguntat als infants i adolescents enquestats quines són les principals preocupacions que tenen (en podien marcar un màxim de dues).

La preocupació més comuna són els estudis, que preocupa de mitjana a quasi 7 de cada 10 nois i noies, seguida de la salut pròpia o la de la família, que l'han marcat 3 de cada 10.

No els preocupa el mateix als infants més petits que als adolescents. Tal com es pot veure a la taula inferior, **els estudis són una preocupació molt més comuna entre els alumnes de secundària que entre els de primària**.

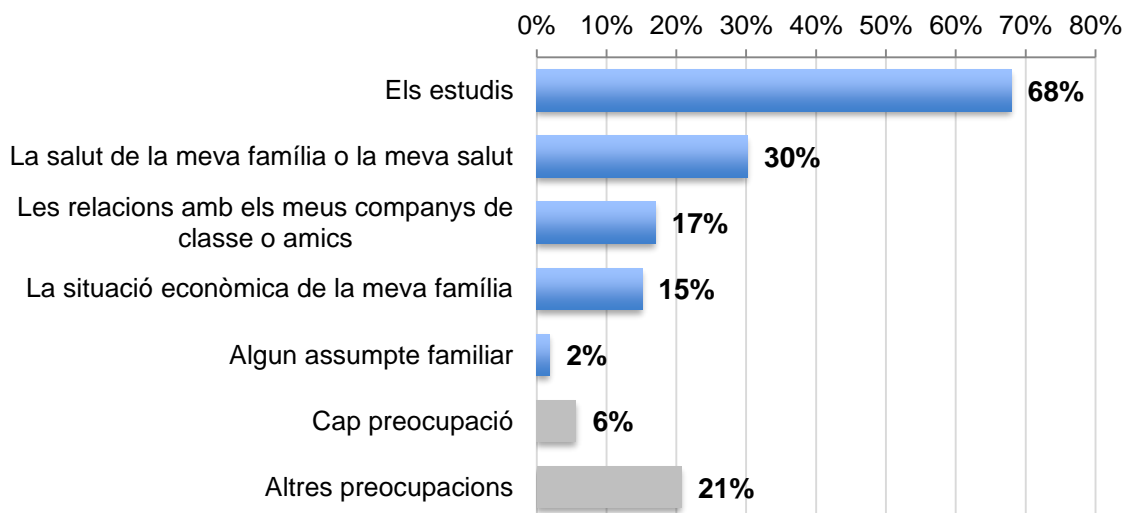
En tercer i quart lloc se situen les relacions amb els companys de classe

o amics i la situació econòmica familiar.

El fet que Sant Cugat sigui un municipi benestant permet que les preocupacions dels infants i adolescents se centrin en el terreny dels estudis, i fora de les necessitats econòmiques de la família (un 15% sobre una base de 53 nois i noies no supera la desena de preocupats per la situació econòmica).

També és positiu que només hi hagi un 17% que es preocupin de les relacions amb els companys de classe o amics. Com veurem més endavant en aquest capítol, les relacions entre infants i/o adolescents en la classe i entre amics i amigues són generalment positives, i se senten valorats per l'entorn d'amistats.

Quina és la teva principal preocupació en aquests moments?

Relació amb altres variables		% Els estudis	% Salut	% Les relacions amb els meus companys de classe o amics	% La situació econòmica
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		68%	30%	17%	15%
Etapa educativa	Primària (n=23)	48%	35%	17%	13%
	Secundària (n=30)	83%	27%	17%	17%
Sexe	Nois (n=26)	65%	35%	15%	23%
	Noies (n=27)	70%	26%	19%	7%

4.5.2. Aspectes que millorarien de la seva vida

Si per una banda hem preguntat quines són les principals preocupacions dels infants i adolescents, al final del qüestionari hem fet una pregunta oberta sobre què és el que millorarien de la seva vida. Es tracta de dues preguntes molt relacionades ja que aquesta última ens permet concretar més aquestes preocupacions.

Si bé els estudis són la preocupació més mencionada, no és l'aspecte vital que més nois i noies millorarien.

Alguns nois i noies expressen que voldrien **tenir més temps lliure**, per jugar (els més petits) o per poder veure més els seus amics i amigues (els més grans), i així no passar tant de temps estudiant. També per fer altres activitats com, per exemple, fer esport o llegir. Aquesta qüestió ha tingut presència en el debat públic (<https://www.elperiodico.cat/ca/opinio/20161024/el-deure-de-fer-els-deures-5555345>), i cal fer la reflexió sobre com "trobar una fórmula perquè els nanos siguin responsables de les seves feines sense saturar-los (...), perquè els nens i nenes també han de jugar, han de tenir lleure, entre altres aspectes que també els forma i els educa" (<http://elmon.cat/politica/josep-manel-prats-deures-si-pero-amb-seny-i-sentit-comú>).

En l'àmbit familiar, alguns i algunes voldrien **millorar la relació amb els**

pares (o amb algun dels progenitors), discutir menys, o bé **passar més temps amb la família**. També s'expressa el desig d'ampliar la família amb germans, o tenint mascotes com gossos.

Voler millorar les relacions amb amics també es menciona: voldrien quedar-hi més, passar-hi més temps, conèixer més nens i nenes del poble, o discutir-hi menys.

Tot i que 'tenir molts diners' és una resposta irreflexiva, hi ha infants i adolescents que expressen així que **voldrien que millorés la situació econòmica de la família**. Algun adolescent voldria trobar feina.

Un aspecte relacionat amb l'anterior i prou mencionat és **voler viatjar**, conèixer gent d'altres països, anar a estudiar a l'estranger...

Alguns nens més petits diuen que voldrien **tenir un mòbil**. En relació amb el consum alt de pantalles que hem detectat, cal treballar en educar des de petits en un bon ús de les tecnologies.

Un aspecte que no s'havia preguntat en les preocupacions principals i que ha aparegut en la pregunta oberta és el voler **canviar aspectes de la pròpia personalitat**: portar-se millor, ser més ordenat o ordenada, no ser tant nerviós o competitiu...

4.5.3. Convivència

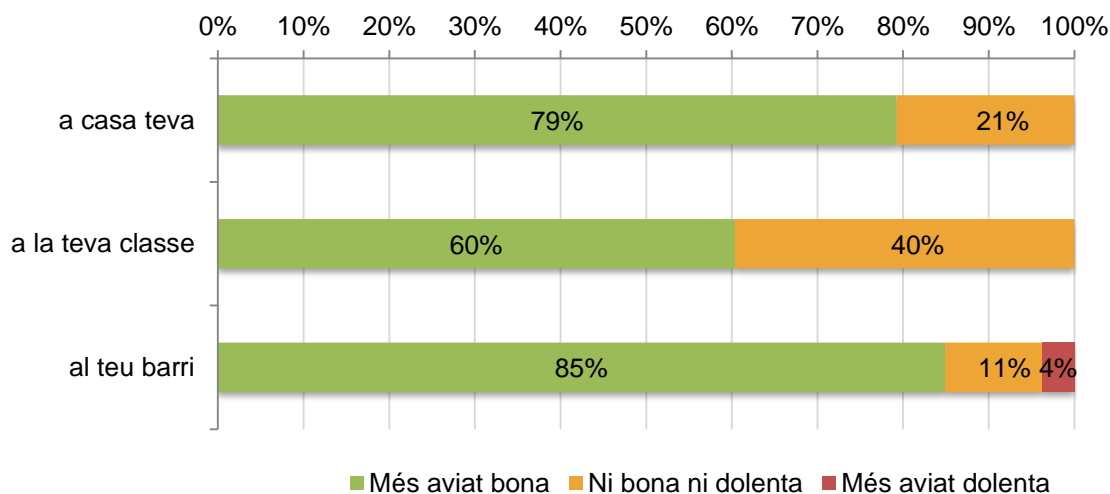
El benestar emocional dels infants i adolescents passa per sentir-se a gust en els entorns en els quals es mouen, amb una convivència que sigui agradable tant a casa, com a l'escola institut, com al carrer.

La majoria dels infants i adolescents enquestats consideren que la convivència a casa seva és bona (79%), així com al seu barri (un 85%, que per les dimensions del municipi ha generat confusió i s'ha demanat que contestin com "convivència al poble"). La convivència en l'entorn escolar, a classe, en general també és bona (60%), però és l'entorn on hi ha un major nombre de nois i noies que consideren que no és ni bona ni dolenta (40%).

Tal com es pot observar en el quadre inferior, no hi ha diferències significatives entre sexe i edat pel que fa a tenir una millor o pitjor convivència a casa o al barri/poble. Sí que trobem **que els nens i nenes més petits valoren pitjor la convivència a classe que els més grans. Caldrà indagar quines són les causes.**

El fet que la convivència a classe sigui considerada ni bona ni dolenta per una part considerable es compensa amb una millor convivència a casa i al poble.

Com creus que és la convivència...?

Relació amb altres variables		A CASA % Més aviat dolenta/ ni bona ni dolenta	A CLASSE % Més aviat dolenta/ ni bona ni dolenta	AL BARRI % Més aviat dolenta/ ni bona ni dolenta
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		21%	40%	15%
Etapa educativa	Primària (n=23)	22%	52%	17%
	Secundària (n=30)	20%	30%	13%
Sexe	Nois (n=26)	23%	42%	15%
	Noies (n=27)	19%	37%	15%

4.5.4. Valoració percebuda per part de l'entorn

L'enquesta incorpora una bateria de preguntes dirigides a copsar la valoració dels infants i adolescents per part del seu entorn: la família, els professors, els companys i companyes de classe, i els amics i amigues de fora de l'escola.

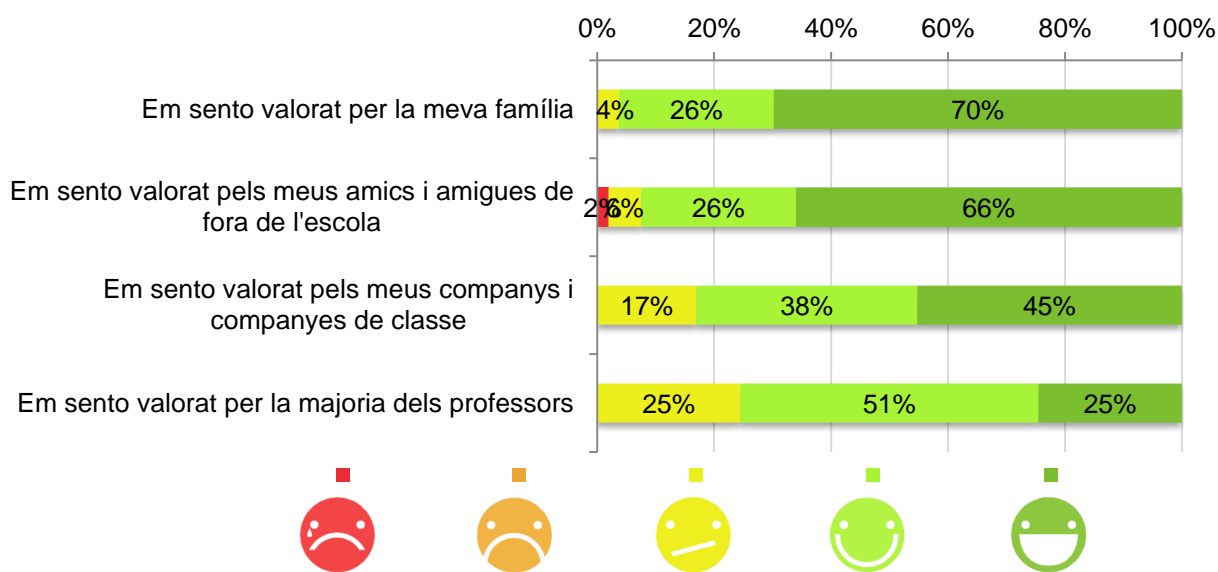
Com es pot veure en el gràfic inferior, el percentatge d'alumnat que expressa valoracions positives és majoritari en totes les preguntes. El valor més alt el trobem en la pregunta 'Em sento valorat per la meva família', on un 96% manifesten estar-hi d'acord; i el valor més "baix" el trobem en 'Em sento valorat per la majoria de

professors', on un 75% hi està d'acord.

El fet que hagi un ambient de poble facilita el sentir-se valorat per l'entorn, ja que es percep més proper, tant en un sentit físic com emocional.

Si en el rendiment acadèmic vèiem que la majoria dels alumnes que suspenen són nois, veiem que **el sentir-se ni molt ni poc valorat pels professors és també més propi dels nois**.

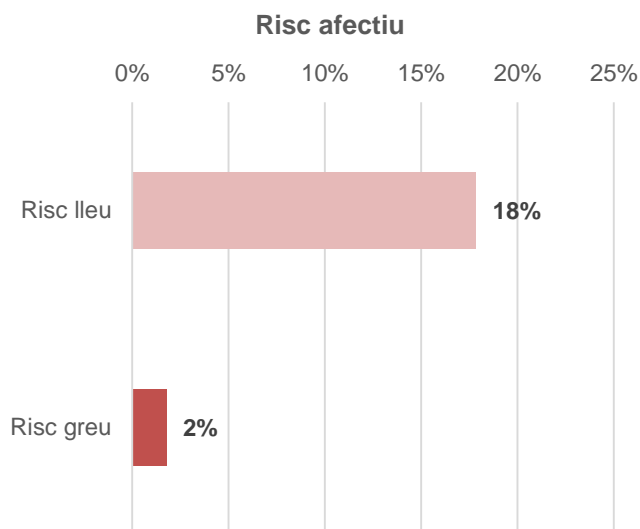
En el cas de les noies, l'entorn on n'hi ha més que no se senten valorades són les companyes i companys de classe. Caldrà considerar si cal prendre **mesures per fomentar la convivència i enfortir les relacions a la classe**, almenys a primària que és on hi ha possibilitat d'incidència directa.

Relació amb altres variables		La meva família	La majoria dels professors	Els meus companys/es de classe	Els meus amics/amigues de fora de l'escola
		% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		4%	25%	17%	8%
Etapa educativa	Primària (n=23)	0%	17%	17%	13%
	Secundària (n=30)	7%	30%	17%	3%
Sexe	Nois (n=26)	4%	31%	8%	12%
	Noies (n=27)	4%	19%	26%	4%

4.5.5. Índex de risc afectiu

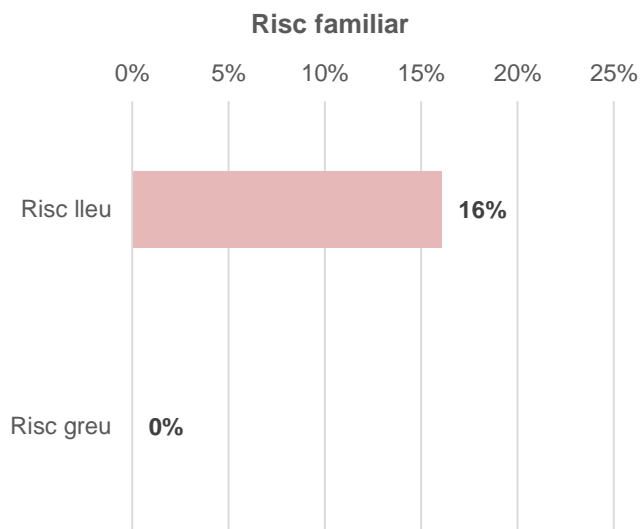
Per mesurar el risc afectiu, hem tingut en compte els nois i noies que, o bé se senten regular, poc o gens valorats per la família, o poc o gens valorats pels companys de classe. 10 infants i adolescents (18%) estan en una d'aquestes situacions i, per tant, en situació de risc afectiu lleu. El risc afectiu es torna greu quan no se senten ben valorats per cap dels dos entorns abans indicats. Aquesta situació és, però molt minoritària, afectant només a un 2% dels enquestats.

4.5.6. Índex de risc familiar

Per mesurar el risc familiar, no només tenim en compte la composició familiar (es considera que hi ha risc quan només hi ha un sol progenitor, o cap, a càrrec de l'infant o adolescent) sinó també la convivència en el si de la llar (hi ha risc si aquesta és més aviat dolenta).

No hi ha cap infant o adolescent que tingui una convivència a casa més aviat dolenta. El risc familiar a Sant Cugat només ve donat pel fet de ser família monoparental, que afecta a 9 infants i adolescents (18%).

4.6. Situació econòmica

Els indicadors que ha recollit l'enquesta sobre la situació econòmica de les famílies dels infants i adolescents són els següents:

1. Situació econòmica autopercebuda
2. Disponibilitat dels llibres i material escolar
3. Assistència a les excursions que organitza l'escola o institut

Aquests tres indicadors ens permeten dilucidar quina és la situació econòmica de l'infant o adolescent, ja sigui per la seva percepció sobre l'economia familiar, o per l'existència o no de privacions que afectin a l'àmbit escolar.

4.6.1. Situació econòmica autopercebuda

Sant Cugat Sesgarrigues és una població amb una majoria d'infants i adolescents que diuen tenir una situació econòmica benestant –bona (32%) o molt bona (21%). No hi ha cap infant que la consideri dolenta o molt dolenta. Hi ha un 47% que la veuen 'ni bona ni dolenta', especialment entre els nois i a secundària.

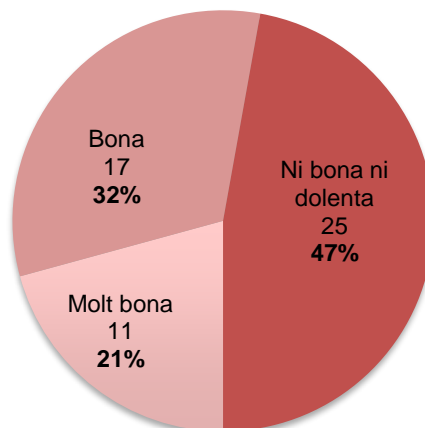
La situació econòmica de la família és un factor que determina el benestar psicosocial dels infants i adolescents, els seus hàbits, el seu rendiment acadèmic, les seves oportunitats i fins i tot el seu estat de salut. Com que és bona, hi ha menor probabilitat de que hi hagi riscos en tots aquests aspectes.

4.6.2. Disponibilitat dels llibres i material escolar; assistència a les excursions que organitza l'escola

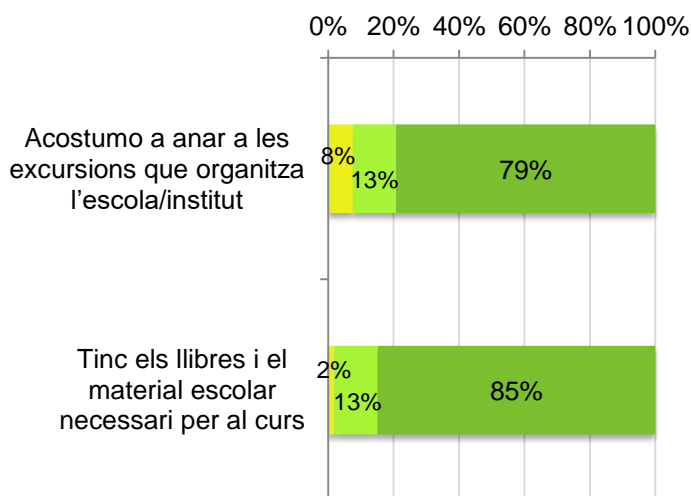
Hi una sèrie de recursos que l'alumnat requereix per a seguir el curs de manera normal. Els més bàsics serien els llibres i/o material escolar. A més de l'anterior, un altre factor important sobre tot per a la integració escolar és poder assistir a les sortides i excursions que organitza l'escola o institut.

Molt pocs alumnes tenen carències pel que fa a llibres o material escolar (8%) o a l'assistència a excursions (2%). Això es dona no només pel fet que sigui un poble benestant sinó també per la tasca de detecció i d'ajuts que fan l'escola i serveis socials.

Com creus que és la situació econòmica de la teva família?

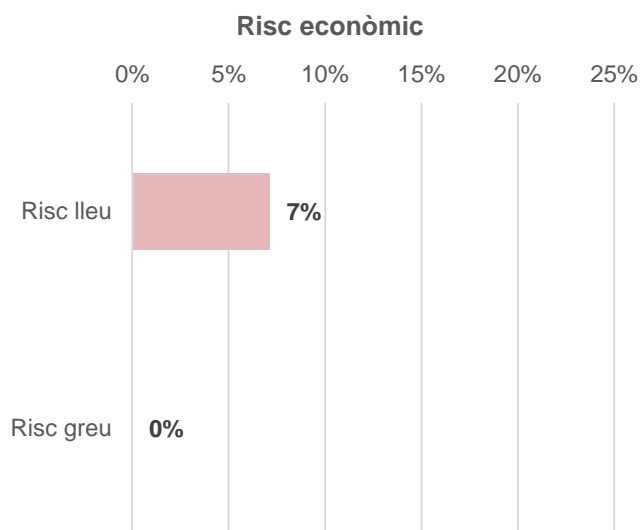
Relació amb altres variables		% ni bona ni dolenta
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		47%
Etapa educativa	Primària (n=23)	26%
	Secundària (n=30)	63%
Sexe	Nois (n=26)	58%
	Noies (n=27)	37%

4.6.3. Índex de risc econòmic

El risc econòmic el defineix, com hem vist, el fet que l'infant o adolescent tingui una situació econòmica dolenta o molt dolenta, però també que no tingui el material escolar i els llibres necessaris per seguir el curs amb normalitat.

No hi ha cap enquestat o enquestada que consideri que la seva situació econòmica sigui dolenta o molt dolenta, i només un 7% pot presentar algun tipus de carència. Com hem vist, les situacions de risc econòmic són mínimes, ja sigui perquè n'hi ha poques, i de les poques que n'hi ha reben ajuts que els permeten no tenir carències, almenys en el terreny educatiu.

4.7. Situació de lleure

Els indicadors que ha recollit l'enquesta vinculats al lleure, l'educació no formal i l'ús del temps lliure són els següents:

1. Realització d'activitats extraescolars
2. Activitats extraescolars que no fan i que desitgen fer
3. Realització d'activitat esportiva durant la setmana
4. Assistència a casals durant l'estiu
5. Activitats realitzades en el temps lliure: consum de pantalles, activitat a l'exterior i lectura

L'educació extraescolar i en el lleure es considera cada cop més un factor clau de l'èxit educatiu, pel component motivacional, relacional i de valors que aporta, a més de facilitar aprenentatges des d'altres metodologies didàctiques i en continguts generalment escollits pel propi alumnat.

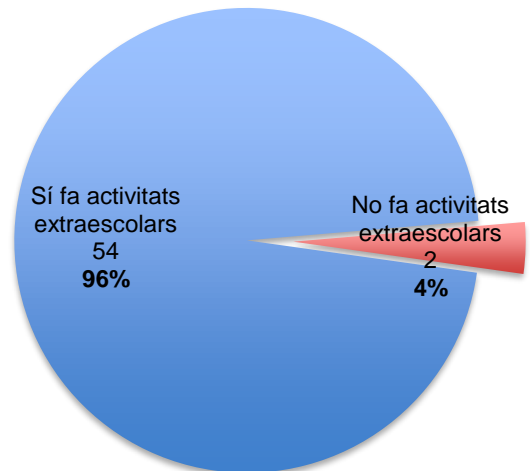
4.7.1. Activitats extraescolars realitzades

Quasi la totalitat dels infants i adolescents enquestats de Sant Cugat Sesgarrigues fan algun tipus d'activitat extraescolar. Només dos enquestats no fa cap.

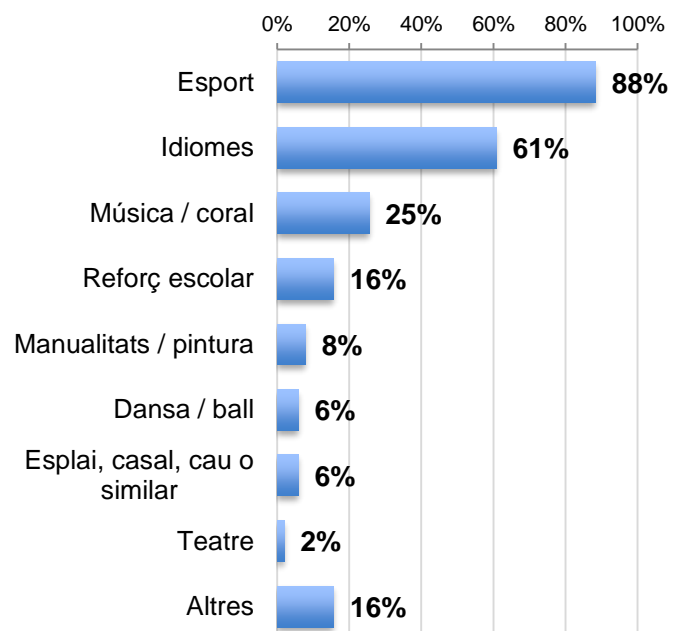
Fer activitats extraescolars és positiu perquè va de la mà amb una major capacitat d'organitzar-se, millora d'hàbits alimentaris i de son, reducció d'hores fent servir pantalles, i en conseqüència millor rendiment acadèmic.

El tipus d'activitat extraescolar més comuna a Sant Cugat Sesgarrigues és l'esport: el 88% dels alumnes que fan alguna extraescolar fan un esport. En segon lloc, trobem l'aprenentatge d'idiomes (61%), i en tercer lloc, música o coral (25%). La resta d'extraescolars les conformen la catequesi, el kumon i les teles acrobàtiques.

Fas actualment alguna activitat extraescolar?

Fas actualment alguna activitat extraescolar? Quina?

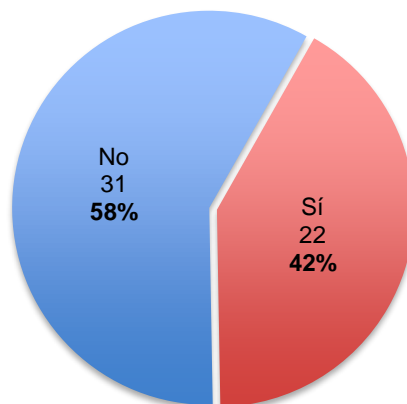

4.7.2. Activitats extraescolars desitjades

Quasi la meitat dels infants i adolescents enquestats voldrien fer alguna activitat extraescolar que no estan podent fer actualment. Aquesta demanda és major entre els alumnes de primària, ja que els de secundària molts ja fan el que desitgen a municipis amb molta oferta com Vilafranca.

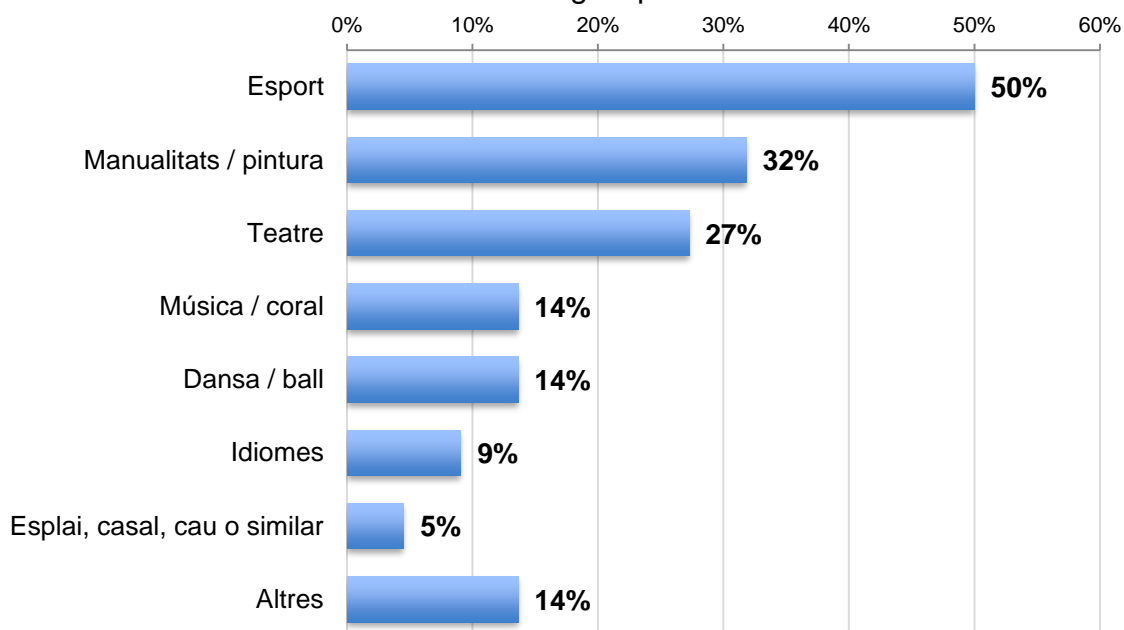
Com que hi ha molts pocs casos d'infants i adolescents que no facin extraescolars, parlem més aviat d'una **demanda de més oferta extraescolar** que no pas de persones que no en facin i que en vulguin fer. A part d'esports que no es practiquin al poble, també hi ha demanda d'algunes extraescolars: manualitats o pintura, i teatre.

Hi ha alguna activitat extraescolar que t'agradaria fer i que no estiguis podent fer?

Relació amb altres variables		% volen fer alguna extraescolar
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		42%
Etapa educativa	Primària (n=23)	61%
	Secundària (n=30)	27%
Sexe	Nois (n=26)	38%
	Noies (n=27)	44%

Quina activitat extraescolar és la que t'agradaria fer i que no estiguis podent fer?

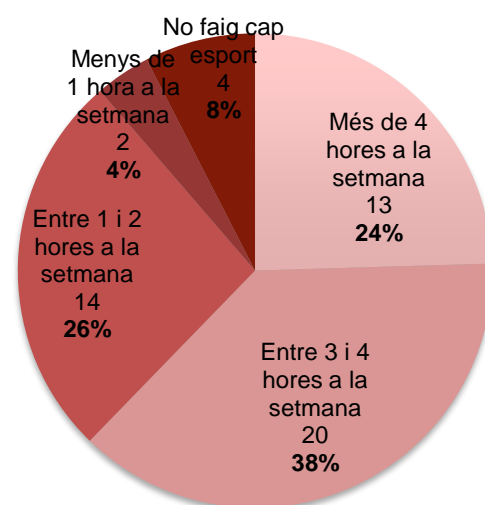
4.7.3. Hores d'esport setmanal

Sant Cugat Sesgarrigues és un municipi on **la majoria d'infants i adolescents fan diverses hores setmanals d'esport fora de l'horari escolar**: quasi dos terços (62%) fan més de 3 hores setmanals d'esport, i un 26% fan entre 1 i 2 hores a la setmana. Només un 8% no fa cap esport durant la setmana. A més, no hi ha diferències significatives entre sexe i edat.

L'esport no necessàriament es fa en forma extraescolar, però aquesta és la forma més comú. Sobre el total, fan esport com a activitat extraescolar un 85%, i un 7% addicional en fan pel seu compte.

Aquest alt índex d'activitat esportiva és positiu ja que l'esport i la salut van de la mà. Fer esport acostuma a tenir relació amb millors indicadors de salut i menor probabilitat de consum de drogues, millors hàbits alimentaris, i malgrat que sembli paradoxal, fer més esport implica sentir-se amb més energia i menys cansat durant la setmana.

Quantes hores d'esport a la setmana fas normalment FORA de l'escola?

Relació amb altres variables		% No faig cap esport
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		8%
Etapa educativa	Primària (n=23)	9%
	Secundària (n=30)	7%
Sexe	Nois (n=26)	4%
	Noies (n=27)	11%

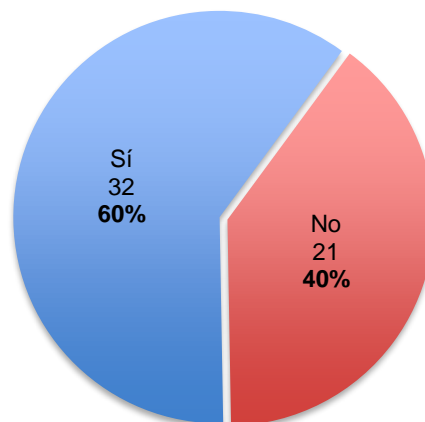
4.7.4. Assistència al casal d'estiu

El 60% dels nois i noies enquestats ha anat a algun casal durant l'estiu passat. En l'etapa de primària, l'assistència a algun casal s'enfila fins el 74% dels alumnes.

L'assistència a casals d'estiu és positiva perquè permet garantir el lleure als infants i adolescents durant l'estiu, així com una supervisió i una millora d'hàbits en aquest període.

Tot i que n' s'ha preguntat, caldria interrogar-se sobre si entre els que no assisteixen al casal d'estiu (sobretot el 26% d'alumnes de primària que no van), n'hi ha alguns que no ho fan per motius econòmics. Caldria assegurar la assistència de tots els infants i adolescents que ho desitgin mitjançant una oferta d'ajuts.

Durant l'estiu passat, vas anar a algun casal?

Relació amb altres variables		% sí van anar a algun casal
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=53)		60%
Etapa educativa	Primària (n=23)	74%
	Secundària (n=30)	50%
Sexe	Nois (n=26)	62%
	Noies (n=27)	59%

4.7.5. Activitat de temps lliure

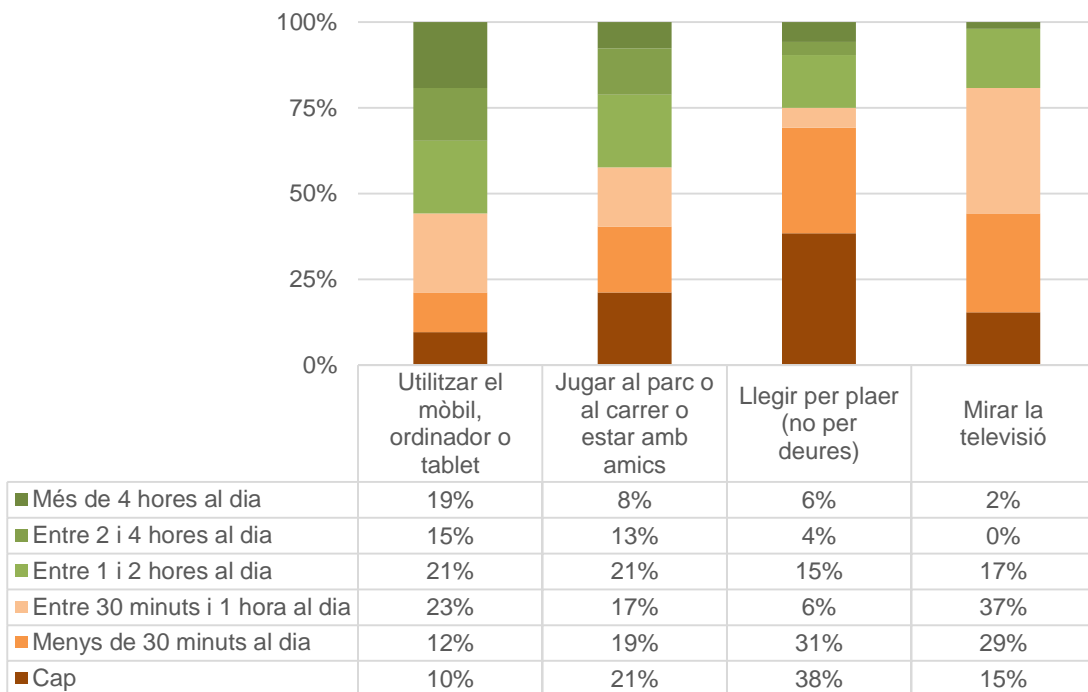
S'ha preguntat als infants i adolescents quantes hores dediquen a la setmana a diverses activitats lliures, com mirar la televisió, entretenir-se amb dispositius mòbils, estar amb els amics, o llegir per plaer.

L'activitat més freqüent és utilitzar el mòbil, ordinador o tablet per coses com xatejar, mirar vídeos, fer fotos, jugar a jocs... Un 55% hi dedica més d'una hora al dia, i un 19%, u de cada cinc, hi dedica més de quatre hores. Tot i que el consum és més alt a

primària i entre els nois, les diferències no són significatives.

Jugar al parc, al carrer o estar amb els amics és una activitat que ocupa un temps superior a veure la televisió però inferior a entretenir-se amb els dispositius mòbils. **Jugar al parc o estar al carrer amb amics es redueix en el pas de primària a secundària.** Mentre que la majoria de nens i nenes de primària juguen al carrer almenys mitja hora al dia, i només un 13% no passen cap hora al carrer, aquesta xifra s'augmenta fins al 59% a secundària.

En un dia normal, en el teu temps lliure, quantes hores al dia dediques aproximadament a les següents activitats?

Relació amb altres variables		% més de 4h de mòbil, ordinador...	% cap hora per jugar al parc o estar amb amics	% cap hora per llegir	% més d'1h de TV
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=52)		19%	38%	21%	19%
Etapla educativa	Primària (n=23)	26%	13%	22%	22%
	Secundària (n=29)	14%	59%	21%	17%
Sexe	Nois (n=26)	27%	50%	19%	27%
	Noies (n=26)	12%	27%	23%	12%

Aquesta **tendència al sedentarisme** pot tenir relació amb el fet que els adolescents passen moltes hores a l'institut a Vilafranca, i afegint les activitats extraescolars que fa quasi tothom, i el consum de pantalles (mòbils, videojocs...) dibuixen un escenari on passen menys hores al carrer.

Aquest sedentarisme, no només a secundària sinó també a primària, és més comú entre els nois (50%) que entre les noies (27%).

Hi ha un percentatge molt alt de nois i noies a Sant Cugat que no passen cap hora a la setmana llegint per plaer (38%). Només un 25% dels infants i adolescents dedica més d'una hora al dia a llegir per plaer, sense que hi hagi diferències en el pas de primària a secundària. Per tant, tindriem un important **abandonament de l'hàbit de lectura, segurament reemplaçat per l'elevat consum de 'pantalles'**. Caldrà doncs prendre mesures de foment, no només de l'hàbit, sinó del gust per la lectura.

L'ús dels mòbils ha substituït també el consum de televisió. La majoria dels enquestats (un 66%) veuen la televisió en algun moment del dia però sense superar una hora al dia.

4.7.6. Índex de risc per no accés al lleure

El risc de no accés al lleure el definim com una situació on l'infant i adolescent no realitza cap activitat extraescolar ni tampoc dedica cap hora a la setmana per fer esport. Entre els nois i noies enquestats de Sant Cugat Sescarrigues, quasi tots realitzen alguna activitat extraescolar, i qui no en realitza, fa algun tipus d'activitat física durant la setmana. En conseqüència, segons els paràmetres que fem servir, **a Sant Cugat Sescarrigues el risc per no accés al lleure no afecta a cap infant o adolescent enquestat.**

4.8. Relació amb el poble

Els indicadors que ha recollit l'enquesta relacionats amb la relació dels infants i adolescents amb l'entorn del poble són els següents:

1. Sentiment de poble
2. Valoració de l'entorn, equipaments i opcions de lleure a Sant Cugat
3. Aspectes positius de Sant Cugat Sesgarrigues (el que més agrada del poble)
4. Aspectes negatius de Sant Cugat Sesgarrigues (el que menys agrada del poble)
5. Propostes de millora del poble

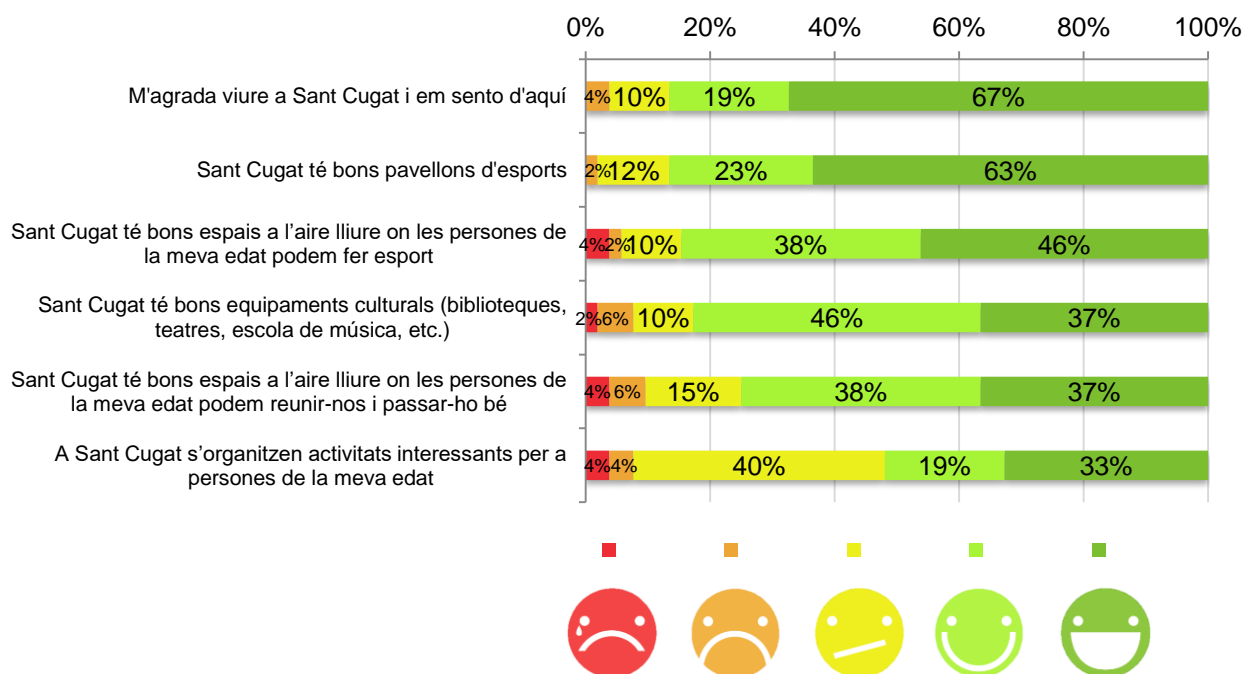
Es tracta d'una informació que ens permet conèixer una mica millor el context de la vida diària dels infants i adolescents, això com identificar aquells aspectes del poble que més preocupen als infants i adolescents, i recollir idees per desenvolupar polítiques dirigides a la infància i l'adolescència comptant amb la seva veu.

4.8.1. Sentiment de poble

El 86% dels infants i adolescents enquestats els agrada viure a Sant Cugat Sesgarrigues i se senten “d'aquí”. Els nois i noies que viuen en altres municipis amb els quals s'ha pogut guiar l'enquesta directament (només primària) se'ls ha reformulat la pregunta en clau de si els agradava Sant Cugat les estones que hi passaven aquí. Quasi la totalitat de les persones que no hi viuen el valoren positivament.

4.8.2. Valoració de l'entorn i opcions de lleure

Seguint amb la tònica de Sant Cugat com un municipi amb molta pràctica esportiva, **els equipaments esportius són els millor valorats**, amb un 86% d'aprovació entre els infants i adolescents enquestats. La nota discordant és en clau de gènere, ja que si bé l'aprovació entre els nois és quasi total (96%), els dubtes venen sobretot per part de les noies (77%).

Relació amb altres variables		M'agrada viure a Sant Cugat i em sento d'aquí	Bons pavellons d'esports	Espais a l'aire lliure per fer esport	Bons equipaments culturals	Espais a l'aire lliure per reunir-nos i passar-ho bé	Activitats interessants per a la meua edat
		% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord	% desacord / ni d'acord ni en desacord
Total general Sant Cugat Sesgarrigues (n=52)		13%	13%	15%	17%	25%	48%
Etapla educativa	Primària (n=23)	13%	13%	13%	9%	13%	39%
	Secundària (n=29)	14%	14%	17%	24%	34%	55%
Sexe	Nois (n=26)	8%	4%	15%	15%	15%	46%
	Noies (n=26)	19%	23%	15%	19%	35%	50%

Caldria observar amb major deteniment les raons per les quals la majoria de valoracions negatives vinguin de noies: masculinització d'aquests espais, poc ús...

També tenen bona valoració els **espais a l'aire lliure on les persones de la seva edat poden fer esport** (84%), els **equipaments culturals** (83%) i els **espais a l'aire lliure per les relacions socials** (75%) (veure gràfica a la pàgina anterior). Aquests últims també mostren diferències de valoració segons sexe i edat. Són els nois i els alumnes de primària qui en fan una millor valoració, mentre que hi ha més noies i adolescents que tendeixen a valorar-los negativament.

L'espai públic a Sant Cugat està caracteritzat sobretot per places on es pot practicar el joc lliure o joc infantil. Els i les adolescents, com hem vist, passen poques hores al dia relacionant-se al carrer. A excepció d'algunes places on hi ha bancs o les escales del Cub, cal definir **zones destinades a la relació social entre joves i adolescents**, ja que hi realitzen activitats de joc i trobada diferents als dels infants com cantar i ballar, escoltar música, skate o parcs amb jocs per grup. És important tenir en compte

aquests usos específics dels i les adolescents i comptar amb cadires i bancs disposats per tal d'afavorir la conversa, situats en llocs que disminueixin efectes de sorolls als veïns (evitant requeriments policials que generen criminalització), àrees de joc per a jugar en grup o zones habilitades per la pràctica de l'skate per tal que siguin espais acordats i legítims pels usos positius de l'espai públic

(https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2017/08/21093604/consideracions_espai_public_infancia_gruptransversalajuntament.pdf).

El disseny per part del Consell d'Infants d'un parc de skate a Sant Cugat és una bona passa en aquesta direcció.

Per últim, **l'element que a Sant Cugat està pitjor valorat pels infants i adolescents enquestats i que cal treballar és que hi hagi activitats interessants per a persones de la seva edat**. De mitjana, la opinió està dividida (52% més aviat d'acord, 48% en desacord o ni d'acord ni en desacord). **Els nens i nenes més petits són qui valoren millor la oferta d'activitats** (61% d'acord amb l'afirmació), i els adolescents són qui menys creuen que hi hagi activitats interessants per ells i elles (45% d'acord, menys de la meitat).

4.8.3. El que més agrada del poble

Hem preguntat als nois i noies enquestats què és el que més els agrada de viure a Sant Cugat Sesgarrigues. Han posat sobre la taula els següents elements.

- La **proximitat respecte als amics**, el fet de conèixer-se tots els nens i nenes
- L'**ambient de poble**. El fet que sigui un poble petit, que la gent es conegui, que és un poble acollidor
- La **tranquil·litat** i seguretat
- **Que no passin cotxes**, i el que això implica: que es pot jugar i anar sol pel carrer, anar en bici o patinet, passejar, que hi hagi menys contaminació...
- Les instal·lacions esportives, el camp de futbol, que es pot fer esport al poble
- La piscina, sobretot per a l'estiu
- Els esdeveniments com l'Ecofira
- L'escola, que sigui petita i propera
- Les festes
- La proximitat al camp i a la natura, el paisatge
- L'urbanisme unifamiliar, poder viure en una casa

4.8.4. El que menys agrada del poble

Pel que fa als aspectes que menys agraden del poble als infants i adolescents consultats:

- La **manca de transport públic**, és difícil anar a Vilafranca perquè hi ha una freqüència d'autobús molt baixa
- L'**oci és limitat**, es considera que hi ha poques coses a fer: hi ha poques botigues o restaurants, no hi ha locals d'oci nocturn, no hi ha llocs on poder estar, sobretot a l'hivern... En conseqüència, han d'anar a Vilafranca per trobar aquest oci més comercial.
- Els adolescents no se senten seu el Cub. Alguns no coneixen el Cub, a altres no els agrada el format actual. **Cal definir un nou funcionament del local per la gent jove**, un lloc on anar quan fa fred i no es poden reunir al carrer.
- Un lloc de reunió comú són les pistes o el camp de futbol, i no s'obren per a ús lliure més enllà dels horaris d'activitats dirigides, entrenaments o competicions.
- La dificultat per veure els amics que viuen a fora, degut a la manca de connexió de transport públic
- Falta oferta extraescolar: dansa o idiomes.

- La onada de robatoris que va haver-hi a finals de 2017 i començaments de 2018 és un element que no els agrada.
- El fet de no tenir institut
- Que sigui un poble petit on tothom es coneix també té una altra cara negativa, que és en el cas dels adolescents el que es parli malament dels altres, la tafaneria, que pot portar a rebuig social o a sentir-se per moments sense amics o amigues.

4.8.5. Propostes de millora

Preguntats per quines coses millorarien del poble, les respostes dels infants i adolescents enquestats han tractat els següents assumptes:

- **Major freqüència i oferta de transport públic**, no només connectant amb Vilafranca sinó també amb Renfe.
- Tenir un **local per als adolescents**, un “espai per nosaltres” (cal fer notar que el llenguatge és clau, parlen de “tenir”, “nostre”, el que indica que es busca més un model autogestionat però generacional, que eviti que un grup el monopolitzi).
- **Dinamitzar l’oferta comercial**, que hi hagi més llocs on menjar i beure, sobretot al cap de setmana
- **Major oferta d’extraescolars**, tal com s’assenyalava en l’apartat anterior: dansa, teatre, i una oferta d’esport més feminitzada (promoure el futbol femení).
- Activitats, sobretot per a infants
- Alguns demanen una biblioteca o espai de lectura per estudiar i fer deures. **Cal fer conèixer la sala d’estudi.**
- Millorar equipaments esportius (elements trencats de les instal·lacions) o adequar espais per a l’esport (pista de vòlei al parc de Sant Genís, per exemple).
- Arreglar parcs i places (com la plaça de les Eres), millorant la neteja i el civisme, espai per passejar gossos.
- Millorar el trànsit i els carrers. Per exemple, posant senyals de mirall en alguns encreuaments, fer que passessin menys cotxes
- Construir l’skatepark
- Posar coberta a la piscina perquè es pugui fer servir durant l’any
- En la línia de demanar major proximitat a coses que hi ha a Vilafranca (com l’oferta comercial), també algun noi o noia demana un institut que estigui al poble.
- Millorar la sensació de seguretat

4.9. Punts forts i febles de la infància i adolescència a Sant Cugat

4.9.1. Punts forts

Des del punt de vista dels resultats de l'enquesta, i tenint en compte els resultats de les entrevistes amb els agents clau del municipi en relació amb la infància i l'adolescència, els punts forts de Sant Cugat Sesgarrigues són:

- La composició familiar majoritària és la **família nuclear**, hi ha pocs nuclis familiars desestructurats.
- Els **hàbits alimentaris matinals** generalment són bons, hi ha molt pocs casos de nois i noies que no esmorzin.
- L'**estat de salut** és generalment bo, hi ha pocs dies de falta a escola per motius de salut.
- El **rendiment acadèmic** és positiu, 3 de cada 4 alumnes no havien suspès cap assignatura el curs passat en el moment de fer l'enquesta.
- Pel que fa als que suspenen dues o més assignatures, hi ha una molt bona **cobertura de reforç escolar**.
- Quasi la totalitat dels alumnes d'ESO tenen **intenció de seguir estudiant**.
- A la majoria dels nens i nenes **els agrada anar a l'escola**.
- La **convivència a casa i al poble** en general es considera positiva.
- La majoria senten **ben valorats per part del seu entorn social** (família, amics i amigues, professors, companys i companyes de classe).
- La **situació econòmica es bona**, no hi detectem carències, i si n'hi ha, estan ben cobertes pels serveis públics.
- La **realització d'extraescolars** és quasi total, així com l'**activitat esportiva**.
- Hi ha un bon nivell d'assistència als **casals d'estiu**.
- Els nens i nenes de l'escola fan molt **ús de l'espai públic per jugar**, al parc.
- Hi ha **sentiment de poble**, percepcions positives sobre el fet de viure en un poble
- Bona valoració dels **equipaments esportius i culturals**, així com dels **espais a l'aire lliure**.

I pel que fa als riscos i vulnerabilitats, si els comparem amb altre municipis de la província que hem estudiat des de D-CAS, Sant Cugat Sesgarrigues és un municipi amb un nivell baix de:

- Risc econòmic
- Risc familiar
- Risc per mals hàbits
- Risc educatiu
- Risc de salut
- Risc per no accés al lleure

4.9.2. Punts intermedis

- Pel que fa al **nivell d'energia o cansament**, tot i que la majoria es consideren que estan “normal”, n'hi ha més que es troben cansats durant la setmana que amb energia.
- Hi ha una certa **propensió entre els adolescents per al consum de tabac i alcohol**, ja que 1 de cada 4 tenen tot el seu entorn que consumeix, i més de la meitat tenen alguns amics o amigues que consumeixen.
- Hem detectat alguns casos de **bullying** (assetjament, abús o maltractament en l'entorn escolar).

Els riscos moderats a Sant Cugat són:

- **Risc per manca d'acompanyament parental als àpats**, ja que a primària estan bé, però a secundària n'hi ha un bon grapat que dinen sols.
- **Risc afectiu**, ja que si bé la convivència a casa i al poble quasi tots i totes la veuen bona, la convivència a classe no ho és tant.

4.9.3. Punts dèbils

- Els **hàbits de son dels adolescents**. Molts van a dormir més tard de les 11 de la nit, i s'han de llevar d'hora perquè els vingui a buscar l'autobús.
- L'**acompanyament parental en el dinar dels adolescents**. Alguns dinen sols.
- **Poc ús de la bici o a peu per anar a escola** entre els nens i nenes, ús excessiu del cotxe.
- Molts adolescents assenyalen que no els agrada anar a l'institut.
- La **convivència a classe**, tot i que és sobretot positiva, té moltes valoracions regulars o dolentes.
- **Falta varietat d'oferta en les activitats extraescolars**, hi ha activitats que els infants desitgen fer i que no n'hi ha al poble.
- Creixent **consum de mòbils**.
- Els adolescents fan poc ús de l'**espai públic** per relacionar-se durant l'any, passen poques hores al carrer amb els amics i amigues.
- L'**oferta d'oci és limitada**, pocs espais interiors per passar l'estona per infants i adolescents (comerços, restauració).
- Hi ha **poc ús del local** per adolescents, cal redefinir aquest espai.
- La majoria d'adolescents considera que **no hi ha activitats per a gent de la seva edat**.
- **Manca de transport públic**

No hi ha cap tipologia de risc, tal com les hem definit, que superi els paràmetres de la normalitat.

5

Pla d'acció

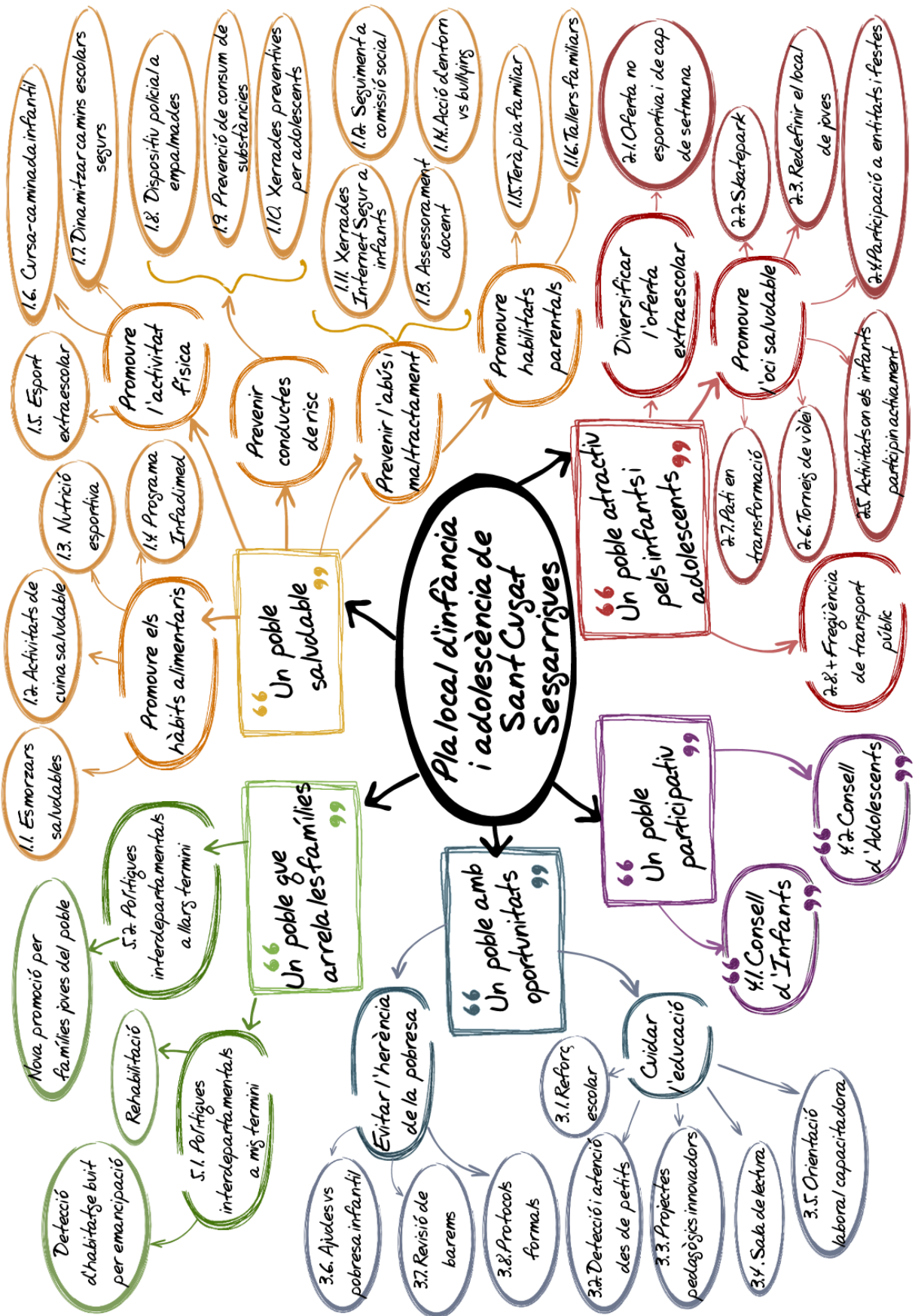
Per atendre als reptes que s'han presentat a la diagnosi, s'ha realitzat un procés participatiu de tres fases de cara a fer el pla d'acció.

- Sessió político-tècnica (alcaldessa, tècnica d'infància i educació, tècnic de joventut, directores de llar d'infants i escola, i educadores socials).
- Sessió amb entitats (hi van assistir l'Associació Sant Adjutori, la colla de diables Sexes Foc i Amics de la Font del Cuscó, amb aportacions escrites d'Esport Base).
- Entrevistes amb Equip de Pediatres del CAP Vilafranca Nord, Mossos d'Esquadra i orientació laboral del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.

En base a les propostes sorgides d'aquestes tres fases, proposem 5 eixos d'acció i 36 accions, que exposem a continuació i que es mostren en el mapa mental de la pàgina següent.

Els 5 eixos en què es basa el Pla Local d'Infància i Adolescència de Sant Cugat són els següents:

- Fer de Sant Cugat un poble saludable.
- Fer de Sant Cugat un poble atractiu per als infants i els adolescents.
- Fer de Sant Cugat un poble que dona oportunitats a tots els infants i adolescents.
- Fer de Sant Cugat un poble on els infants i adolescents participen en la vida del poble.
- Fer de Sant Cugat un poble que arrela les famílies que hi viuen

5.1. Un poble saludable

Les famílies se senten més còmodes criant fills i filles en un poble que té polítiques posades en marxa per ajudar-los a cuidar de la seva salut física i mental.

Un repte és la **promoció d'hàbits saludables d'alimentació**. Cal no deixar sols als pares amb aquesta tasca, fent polítiques actives a l'escola, per exemple posant en marxa un pla de consum de fruita als patis, per assegurar que el que es menja al pati és saludable, reduir el cansament i potenciar l'autonomia.

No tan sols és important què mengen, sinó també com mengen. Cal ajudar als infants i adolescents els pares dels quals treballen tot el dia, ja sigui facilitant el menjador escolar o promovent una autonomia saludable en els dinars dels adolescents que han de tornar a casa amb l'autobús escolar i han de dinar sols.

Cal seguir amb el treball fet per la **promoció de l'activitat física**, no només a través de les extraescolars

esportives, sinó promovent que els nens i nenes vinguin a escola a peu o en bicicleta a través dels camins escolars segurs.

Sant Cugat ha de comptar amb un ventall de **mesures preventives de les conductes de risc**: excessiu consum de mòbils, consum de substàncies, bullying, conductes delictives. El consum de mòbils i de xarxes socials (molts cops sense supervisió) s'avança a edats cada cop més primerenques. Els Mossos en alguns municipis estan avançant també les xerrades de seguretat a Internet i les de prevenció del bullying a 5è o 6è de primària.

La salut no és només física sinó també mental i emocional. Un poble saludable també estableix **protocols per detectar situacions de vulnerabilitat**, encara que hi hagi molts pocs casos i passin cada molt. És necessari tenir un protocol per detectar l'abús infantil en l'entorn familiar (www.fbernadet.org), sexual i no sexual, o l'assetjament escolar.

Sobretot pel que fa als adolescents, cal recordar que el suïcidi juvenil és la primera causa de mortalitat entre les persones de 15 a 34 anys a Catalunya (<https://www.cnjc.cat/ca/actualitat/encarem-el-suicidi-juvenil-descarrega-la-nova-guia>; <https://t.co/c6Zjz0nCa5>). Cal tenir protocols per atendre la salut

mental adolescent, així com la prevenció del suïcidi juvenil.

També mesures de prevenció a nivell familiar, **treballar les habilitats parentals** per un ambient saludable a casa, amb mecanismes com ara xerrades i teràpia familiar.

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 1.1	Esmorzars saludables a l'escola i la llar d'infants
Objectiu	Promoure els bons hàbits alimentaris
Descripció	<p>Introduir educació en alimentació saludable durant l'esmorzar de mig matí a l'escola amb un projecte durant el curs. En cursos passats es va fer una campanya de la fruita a l'escola per habitar als infants a menjar una peça de fruita a mig matí. En el curs anterior es va deixar als infants triar quina fruita volien portar.</p> <p>En el curs actual es treballa la complementació dels dos esmorzars (abans d'escola i a mig matí) amb un mural, tant a l'escola com a la llar.</p>

Acció 1.2	Activitats de cuina saludable
Objectiu	Promoure els bons hàbits alimentaris
Descripció	<p>Activitats en horari escolar de visita a la cuina del centre cívic</p> <p>Reeditar activitat "cuina sense pares" als alumnes de 6è de primària, de cara a promoure hàbits saludables en el cas que hagin de dinar sols quan hagin de cursar l'ESO</p>

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 1.3	Nutrició esportiva
Objectiu	Promoure els bons hàbits alimentaris
Descripció	Introduir tallers d'alimentació relacionada amb l'esport (què menjar abans i després de l'entrenament) en l'escola esportiva per part d'un monitor amb formació en la matèria.

Acció 1.4	Programa Infadimed
Objectiu	Promoure els bons hàbits alimentaris
Descripció	<p>Una infermera va a l'escola per parlar de nutrició i hàbits saludables. En una activitat d'uns 45 minuts, es projecta una pel·lícula de dibuixos animats creada per l'equip d'infermeres, després un power point repassant el tema i finalitzen amb una activitat referent al tema parlat. Els temes són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P3-P5: fruites i verdures, rentat de dents, tablets (dos cops per trimestre) • 1r-2n-3r: tipus de nutrients, pantalles (dos cops per trimestre) • 4t-5è-6è: saber llegir l'etiquetatge, hàbits (un cop per trimestre)

Acció 1.5	Esport extraescolar
Objectiu	Promoure l'activitat física
Descripció	Seguir potenciant l'esport base mitjançant l'escola esportiva de l'ajuntament i les activitats de l'AMPA

Acció 1.6	Caminada-cursa infantil
Objectiu	Promoure l'activitat física Promoure un oci saludable
Descripció	Recuperar la organització d'una cursa infantil en el marc de la caminada de l'11 de setembre que organitza la Associació d'Amics de la Font del Cuscó

■	Continuació d'una acció existent
■	Millora d'una acció existent
■	Nova acció

Acció 1.7	Dinamització de camins escolars segurs
Objectiu	Promoure l'activitat física
Descripció	Col·laborar amb AMPA, dinamitzar i sensibilitzar les famílies a inici i durant el curs. Considerar ampliació dels camins escolars segurs més enllà del centre del poble
Acció 1.8	Dispositiu policial informatiu a “empalmades”
Objectiu	Prevenir conductes de risc Promoure un oci saludable
Descripció	Dispositius planificats sol·licitats pels Ajuntaments en festes majors i “empalmades” amb tasca de prevenció: presència policial i control d'alcoholèmia. En coordinació amb el Consell Comarcal aprofitar les “empalmades” per posar un vehicle on s'habilita un punt d'informació, per donar informació de consum, fer proves d'alcoholèmia, i convidar a no beure més.
Acció 1.9	Prevenió de consums de substàncies i addiccions al cycle superior de primària
Objectiu	Prevenir conductes de risc
Descripció	A l'escola, a cycle superior es fa una pinzellada de prevenció sobre consum. Fer incidència en funció de les problemàtiques de consum i addiccions que es vagin detectant en la secundària (no només a substàncies sinó també ludopaties) .
Acció 1.10	Xerrades preventives dirigides a adolescents
Objectiu	Prevenir conductes de risc
Descripció	Xerrades en diversos temes que es considerin rellevants o d'actualitat (violència masclista, prevenció de pantalles, addiccions i ludopaties...). Buscar fórmules per promoure la participació, provar localitzacions i horaris diferents a les habituals (sortir del propi ajuntament).

■	Continuació d'una acció existent
■	Millora d'una acció existent
■	Nova acció

Acció 1.11	Xerrades “Internet segur” dels Mossos d’Esquadra
Objectiu	Prevenir conductes de risc Prevenir l’abús i el maltractament
Descripció	Avançar les xerrades “Internet Segur” dels Mossos d’Esquadra a 5è i 6è de primària, que també parlen de ciberbullying.
Acció 1.12	Seguiment a la comissió social de riscos i vulnerabilitats
Objectiu	Prevenir conductes de risc Prevenir l’abús i el maltractament
Descripció	Seguiment a les comissions socials els casos d’infants amb vulnerabilitats. Incloure en els plans de treball la prevenció de consums (actuacions durant l’etapa de primària amb previsió de situacions que es puguin donar en adolescència). Major coordinació amb entitats esportives per la detecció de casos Protocol de detecció i atenció de maltractament o abús sexual. Protocol de detecció d’indicis del suïcidi adolescent
Referències	Abús sexual :Fundació Vicki Bernadet (https://www.fbernadet.org/formacio-i-prevencio/) Suïcidi juvenil: Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (https://www.cnjc.cat/sites/default/files/actualitat/adjunts/encarem_el_suicidi_juvenil_cnjc.pdf)
Acció 1.13	Assessorament docent
Objectiu	Prevenir l’abús i el maltractament
Descripció	Formació al professorat per saber detectar quan unes faltes de respecte o uns comportaments són indicatius de que hi pot haver assetjament. Considerar suport extern públic o privat.

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 1.14	Acció d'entorn contra l'assetjament escolar
Objectiu	Prevenir l'abús i el maltractament
Descripció	Fer una activitat o campanya per sensibilitzar els pares sobre l'efecte que tenen sobre els infants alguns comentaris, i ensenyar com els pares poden respondre a situacions d'assetjament
Acció 1.15	Teràpia familiar
Objectiu	Promoure les habilitats parentals
Descripció	Incloure la teràpia familiar per revertir dinàmiques negatives que es donen entre pares i fills i que afecten al seu desenvolupament
Acció 1.16	Xerrades i tallers familiars
Objectiu	Promoure les habilitats parentals
Descripció	Tallers sobre temes diversos (maltractaments, conflictes, pantalles...). Hi ha bona participació de famílies. Per millorar aquesta participació es poden fer a l'escola just després de l'horari lectiu, o al poliesportiu mentre dura l'entrenament. En un format més reduït, es poden aprofitar les estones d'espera al poliesportiu per introduir píndoles formatives amb materials divulgatius de suport i dinamització d'una o dues persones.

Taula de correspondència accions-objectius

Nom de l'acció	Promoure els bons hàbits alimentaris	Promoure l'activitat física	Promoure un oci saludable	Prevenir conductes de risc	Prevenir l'abús i el maltractament	Promoure les habilitats parentals
1.1. Esmorzars saludables a l'escola i la llar d'infants	•					
1.2. Activitats de cuina saludable	•					
1.3. Nutrició esportiva	•					
1.4. Programa Infadimed	•					
1.5. Esport extraescolar		•				
1.6. Caminada-cursa infantil		•	•			
1.7. Dinamització de camins escolars segurs		•				
1.8. Dispositiu policial informatiu a "empalmades"			•	•		
1.9. Prevenció de consums de substàncies i addiccions al cicle superior de primària				•		
1.10. Xerrades preventives dirigides a adolescents				•		
1.11. Xerrades "Internet segur" dels Mossos d'Esquadra				•	•	
1.12. Seguiment a la comissió social de riscos i vulnerabilitats				•	•	
1.13. Assessorament docent					•	
1.14. Acció d'entorn contra l'assetjament escolar					•	
1.15. Teràpia familiar						•
1.16. Xerrades i tallers familiars						•

5.2. Un poble atractiu per als infants i adolescents

Si volem que els nois i noies de Sant Cugat arrelin al poble i vulguin quedar-se en un futur, cal que assegurem que passen temps al poble, i sobretot que estar al poble els sembli atractiu.

Una de les forteses de Sant Cugat és que **les activitats extraescolars són el centre de la vida dels nois i noies del poble fora de l'escola**. Quasi tots ells fan alguna extraescolar, i prop més de la meitat desitjarien fer una altra. El problema que té Sant Cugat és la manca d'oferta d'algunes activitats. Si volem retenir la població infantil i sobretot l'adolescent, hem d'aconseguir diversificar la oferta d'oci extraescolar perquè no marxin a fora, sobretot pel cantó de la **oferta no esportiva i de cap de setmana** (dansa, teatre, arts...), que caldrà trobar mitjançant fórmules participatives com l'enquesta del consell d'infants.

Si el poble vol ser atractiu per elles i ells, cal avançar en fer **polítiques específiques cap als adolescents**. D'una banda, cal potenciar l'oci als espais interiors, començant per **redefinir l'ús del local de joves**.

Pel que fa a l'oci a l'exterior, tal com s'ha indicat a l'enquesta i segons la proposta del consell d'infants, cal **construir un skatepark**, que també pot exercir com a pol d'atracció perquè els adolescents es quedin a passar l'estona al poble.

A nivell d'activitats durant l'any, cal seguir potenciant la **participació d'infants i adolescents en els esdeveniments i entitats del poble**: la festa major, l'Ecofira...

Quan parlem d'oci, cal buscar l'equilibri entre l'oci entès com a diversió, i també la formació i la cultura. En aquest sentit, cal buscar fórmules atractives pels propis nois i noies, fer **activitats on hi participin activament i que sorgeixi dels seus propis interessos**. Un exemple d'això és el mural que s'està fent. Una proposta que ha sortit també és recuperar el torneig de voleibol d'estiu o muntar una cursa infantil (a l'eix de poble saludable).

Cal tenir en compte que els adolescents són vulnerables en un poble, ja que no tenen possibilitats de mobilitat fora del que els puguin portar en cotxe o en autobús. Una demanda

que des de l'ajuntament caldrà atendre i pressionar a les instàncies pertinents és millorar la freqüència del transport públic. Un poble millor connectat el fa més atractiu per quedar-s'hi.

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 2.1	Oferta d'activitats per infants i adolescents en cap de setmana
Objectiu	Diversificar l'oferta extraescolar Fer el poble més atractiu pels infants i adolescents
Descripció	Organitzar activitats en cap de setmana (teatre, dansa, cinema, manualitats) tenint en compte l'enquesta que va fer el Consell d'Infants.
Acció 2.2	Construcció de l'skatepark
Objectiu	Promoure un oci saludable Fer el poble més atractiu pels infants i adolescents
Descripció	Construcció de l'skatepark amb els criteris que va recollir el Consell d'Infants
Acció 2.3	Redefinició del local de joves "El Cub"
Objectiu	Promoure un oci saludable Fer el poble més atractiu pels infants i adolescents
Descripció	Deixar d'obrir el local de joves en el format actual i adaptar el funcionament del local perquè sigui un punt de trobada pels menors de 18 anys que no poden marxar del poble. Fer un procés participatiu per regular un ús compartit entre les diferents edats. Establir una dinamització puntual externa Fer una programació d'activitats concretes
Referències	Espai jove de Castellví de Rosanes Punt jove "La Promotora" (Santa Perpètua de Mogoda) Punt jove "El Gra" (Granollers)

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 2.4	Participació en entitats i festes
Objectiu	Promoure un oci saludable
Descripció	Participació d'infants i adolescents en entitats com Diables, Amics de la Font del Cuscó, Comissió de Festes...
Acció 2.5	Activitats on infants i joves participin activament
Objectiu	Promoure un oci saludable Fer el poble més atractiu pels infants i adolescents
Descripció	Projectes integrals on els infants i joves estiguin implicats des del disseny fins a l'execució (com el mural), fent que se sentin partícips de la pròpia activitat, partint dels propis interessos. Continuar amb les esquiades, provar de fer unes colònies.
Acció 2.6	Organització d'un torneig d'estiu de vòlei
Objectiu	Promoure un oci saludable Promoure l'activitat física
Descripció	Reeditar el torneig d'estiu de voleibol al parc de Sant Genís
Acció 2.7	Projecte Pati en Transformació
Objectiu	Promoure un oci saludable
Descripció	Transformar el pati en un paisatge que tingui un ús a diferents hores del dia més enllà de l'horari escolar. Donar implicació dels adolescents i joves en la seva construcció (jardineria, etc.), per tal que se'l facin seu i en tinguin cura.
Acció 2.8	Major freqüència de transport públic
Objectiu	Millorar la connectivitat del poble Fer el poble més atractiu pels infants i adolescents
Descripció	Instar a les instàncies pertinents per millorar la freqüència del servei d'autobús que connecta Sant Cugat Sesgarrigues amb Vilafranca del Penedès i altres municipis de l'entorn

Taula de correspondència accions-objectius

Nom de l'acció	Fer el poble més atractiu	Diversificar l'oferta extraescolar	Promoure un oci saludable	Promoure l'activitat física	Millorar la connectivitat del poble
2.1. Oferta d'activitats per infants i adolescents en cap de setmana	•	•			
2.2. Construcció de l'skatepark	•		•		
2.3. Redefinició del local de joves "El Cub"	•		•		
2.4. Participació en entitats i festes			•		
2.5. Activitats on infants i joves participin activament	•		•		
2.6. Organització d'un torneig d'estiu de vòlei			•	•	
2.7. Projecte Pati en Transformació			•		
2.8. Major freqüència de transport públic					•

5.3. Un poble amb oportunitats

L'arrelament dels infants i adolescents al poble és sostenible si Sant Cugat ofereix recursos perquè tots i totes puguin tirar endavant un projecte de vida i que ningú quedi enrere, a través de dues línies d'acció: la cura de l'educació i l'existència de mecanismes que evitin la transferència generacional de la pobresa.

- *Un poble que cuida l'educació*

A Sant Cugat el rendiment acadèmic és prou bo, hi ha pocs suspesos, i entre els qui suspelen hi ha una cobertura de reforç escolar bona (3 de cada 4 dels que suspelen dues o més assignatures fan reforç escolar). Per això cal **mantenir el reforç escolar en conveni amb l'Associació de Sant Adjutori**. Caldrà també posar en marxa alguna mesura per tendir cap al 100% de cobertura de reforç escolar en el col·lectiu en risc.

Més enllà del rendiment acadèmic, que afecta els nois i noies més grans, l'educació cal cuidar-la des de petits, començant per la feina que es fa a la llar d'infants. Cal apostar pel model actual de la llar, que no canviïn les ràtios baixes que té i el seu equip

professional, que permet detectar problemes i fer una atenció immediata.

Tant a la llar com a l'escola, les ràtios baixes també han permès encetar projectes pedagògics innovadors que val la pena que continuïn.

Tot i que no té institut, Sant Cugat és un municipi on es cuida la transició entre primària i secundària. No només es fa amb el reforç escolar al poble, sinó també amb una **sala d'estudi i lectura**, una iniciativa que cal promoure més ja que no tots els adolescents del poble la coneixen.

Un cop els nois i noies de Sant Cugat surten de l'institut, la gran majoria volen seguir estudiant. Per aquells casos on no és així, cal seguir promocionant el **servei d'orientació laboral** del Consell Comarcal, que fa una bona tasca, ja que als i les joves menors de 18 anys se'ls orienta cap al desenvolupament de competències i la formació en el treball.

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 3.1	Reforç escolar
Objectiu	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble
Descripció	Conveni amb l'Associació d'Assistència Social Sant Adjutori Promoure assistència per part d'alumnat amb assignatures suspeses però que no està atès per serveis socials (campanya de difusió del servei)
Acció 3.2	Projecte educatiu de la llar d'infants La Balena
Objectiu	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble
Descripció	Garantir recursos per part de l'ajuntament Detectar i atendre a infància en risc o vulnerabilitat en coordinació amb la resta d'actors implicats en el municipi
Acció 3.3	Projecte educatiu de l'escola Les Vinyes
Objectiu	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble
Descripció	Detectar i atendre a infància en risc o vulnerabilitat en coordinació amb la resta d'actors implicats en el municipi
Acció 3.4	Sala de lectura
Objectiu	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble
Descripció	Promoure l'assistència a la sala de lectura que s'ubica al centre cívic dos cops per setmana.
Acció 3.5	Servei d'orientació laboral del Consell Comarcal
Objectiu	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble
Descripció	Servei del Consell Comarcal amb assistència presencial setmanal al poble. Orientació de la població 16-18 cap al retorn al sistema educatiu, el desenvolupament de competències i la formació en el treball.

- *Un poble que evita l'herència de la pobresa*

Sant Cugat, tot i que és un poble que és socioeconòmicament benestant, té mecanismes d'atenció a carències tan bon punt es detecten (ajudes pròpies per material escolar, ajudes o fraccionament per anar a sortides o per fer extraescolars, assistència per tramitar beques menjador del consell comarcal). Això també permet retenir aquella població que és vulnerable, i genera arrelament i sensació de cura al poble.

En relació amb els ajuts, s'ha detectat que el càlcul actual dels ajuts mitjançant els barems de la calculadora del consell comarcal deixa fora algunes famílies que ho necessiten, i es proposa **fer una revisió dels barems dels ajuts**.

El fet que sigui un poble permet una detecció ràpida dels problemes, però

també cal tenir **protocols formals per detectar els casos 'ocults'** de pobresa infantil, de vulnerabilitats... Per respondre a aquestes possibles situacions, calen protocols formals on tots els agents implicats en la infància i l'adolescència estiguin implicats en detectar possibles situacions, i que sàpiguen què han de fer, centralitzant la informació en l'ajuntament. Es considerarà formalitzar aquests procediments creant una Taula Local d'Infància.

Una fortalesa del poble és que els casos estan gestionats per serveis socials d'una forma individualitzada, es coneixen molt bé els casos. L'altra cara de la moneda és que aquests casos socials són pocs però tendeixen a estar cronificats, i caldrà pensar mesures, inspirats en altres municipis, perquè Sant Cugat sigui un poble que posi mesures contra la cronificació.

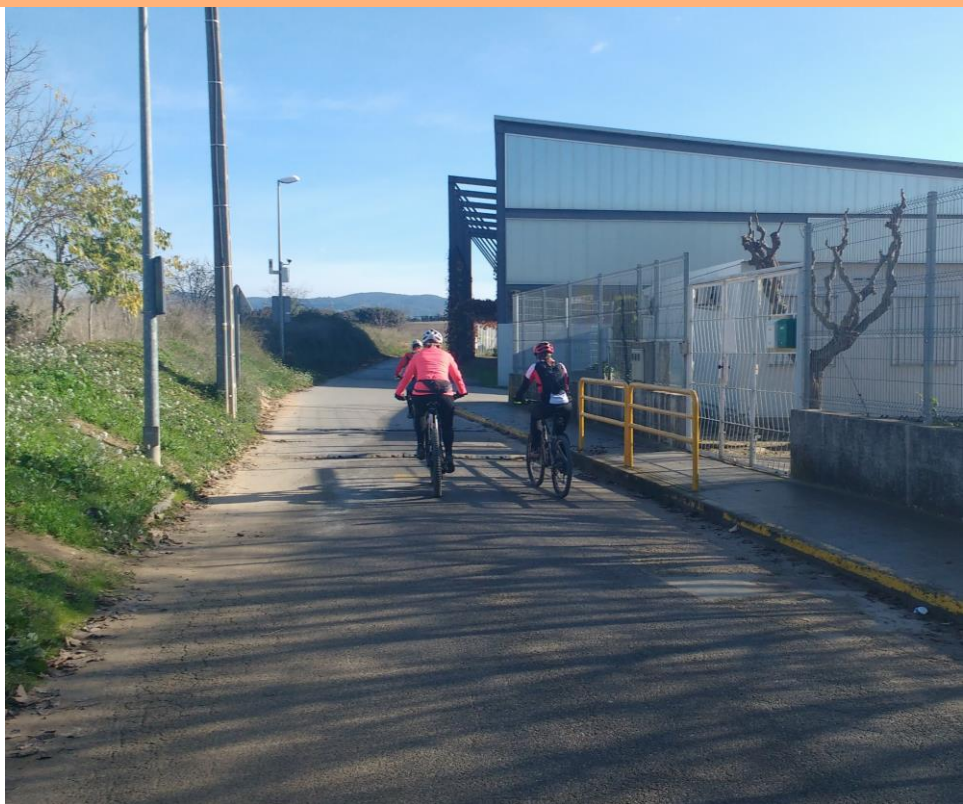
- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 3.6	Serveis municipals de suport a l'escolarització
Objectiu	Evitar l'herència de la pobresa
Descripció	Suport municipal a l'escolarització (llibres, material escolar) Fraccionament de pagament de sortides escolars Assistència en la tramitació de beques de menjador

	Continuació d'una acció existent
	Millora d'una acció existent
	Nova acció

Acció 3.7	Revisió de barems
Objectiu	Evitar l'herència de la pobresa
Descripció	Ampliar els barems (nivell d'ingressos, nombre de persones treballant, nombre de persones que componen la llar) per què les ajudes econòmiques estiguin a l'abast de més gent

Acció 3.8	Protocols d'atenció a la vulnerabilitat socioeconòmica
Objectiu	Evitar l'herència de la pobresa
Descripció	<p>Protocol establert de detecció i atenció de risc socioeconòmic</p> <p>Seguiment a la comissió social casos d'infants amb vulnerabilitats</p> <p>Millorar els plans de treball i acceptació per part de la família (inserció laboral en bones condicions, habitatge, subministraments, canviar patrons, promoció d'ús dels recursos que hi ha a l'abast)</p> <p>Crear una Taula Local d'Infància</p>

Taula de correspondència accions-objectius

Nom de l'acció	Donar oportunitats d'educació als infants i adolescents al propi poble	Evitar l'herència de la pobresa
3.1. Reforç escolar	•	
3.2. Projecte educatiu de la llar d'infants La Balena	•	
3.3. Projecte educatiu de l'escola Les Vinyes	•	
3.4. Sala de lectura	•	
3.5. Servei d'orientació laboral del Consell Comarcal	•	
3.6. Serveis municipals de suport a l'escolarització		•
3.7. Revisió de barems		•
3.8. Protocols d'atenció a la vulnerabilitat socioeconòmica		•

5.4. Un poble participatiu

Finalment, un gran mecanisme d'arrelament al poble és el consell d'infants de Sant Cugat. Aquest òrgan participatiu fa que els nens i nenes estiguin implicats en la vida del poble i puguin dir la seva, proposar activitats i canvis en el poble i veure com aquests es porten a la pràctica: camins escolars segurs, activitats durant l'any, la ubicació de l'skatepark... Sent un municipi petit però molt implicat en aquest projecte, podríem dir que el consell d'infants de Sant Cugat és exemplar.

Un dels elements que té el consell i que funciona molt bé és que els infants són els i les protagonistes de l'òrgan, i les formes de l'òrgan estan adaptades a ells (i no els nens i nenes haver-se d'adaptar a les formes de l'ajuntament).

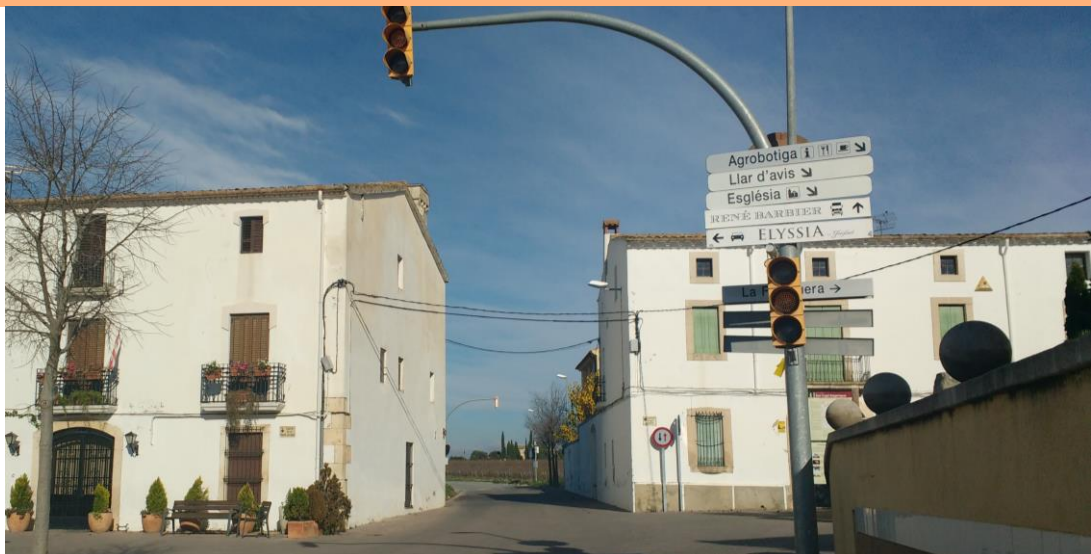
Cal seguir apostant per la participació d'infants mitjançant el consell d'infants els propers anys, tant en les activitats al poble, com per exemple, en monitoritzar el disseny i la construcció del skatepark, o portar a terme mesures que sorgeixin d'aquest Pla d'Infància i Adolescència.

Pel que fa als adolescents, l'ajuntament de Sant Cugat té la **voluntat de fer un consell d'adolescents**, sobretot per mantenir el vincle amb aquests quan ja no són a l'escola, i no s'ha aconseguit els darrers anys. Valdria la pena que, fent una consulta de les accions del PLIA als nois i noies del poble, es pogués trobar un grup que els motivés participar, enganxessin companys i companyes, i activar un projecte de consell d'adolescents.

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 4.1	Consell d'Infants
Objectiu	Fer participis als infants de les activitats que es facin al poble i de les polítiques de l'Ajuntament
Descripció	Mantenir les activitats que es porten a terme any rere any Seguir fent servir el consell d'infants com un mecanisme per rebre informació sobre com portar a terme altres accions d'aquest Pla

Acció 4.2	Prova pilot de Consell d'Adolescents
Objectiu	Fer participis als adolescents de les activitats que es facin al poble i de les polítiques de l'Ajuntament
Descripció	Donar veu als adolescents fent consultes allà on són presents: a nivell esportiu, de comissió de festes, d'entitats... Fer una previsió d'activitats amb els infants de 6è a finals de curs de cara al curs següent, per tal donar continuïtat al consell d'infants als infants de 1r d'ESO Centrar l'activitat del consell d'adolescents en activitats específiques i pràctiques (com el mural) Estabilitzar el consell d'adolescents amb un grup de nois i noies interessats Relacionar aquesta acció amb les que apareixen a l'Eix 2, sobretot amb la redefinició del Cub
Referents	Fòrum dels Delegats i Delegades de Granollers Consell dels Adolescents de Calella Consell d'Adolescents de Tiana Demandar suport a Diputació per posar-s'hi en contacte

5.5. Un poble que arrela les famílies

Actualment, Sant Cugat té un volum d'infants que li permet tenir ràtios bones, una atenció molt personalitzada, entre d'altres beneficis. La reducció de la natalitat, però, fa posar en risc la pervivència dels projectes de la llar i l'escola tal com les coneixem (risc de tancament de línies, risc de disminució de professorat...).

La tendència general a la reducció de la natalitat és un fet, i la majoria d'elements que permetrien mantenir la natalitat estan fora de l'àmbit estrictament municipal (millora de les condicions laborals, conciliació,...). Però sí es poden fer algunes coses.

A Sant Cugat, la natalitat cau no només perquè la població en edat de tenir fills té menys fills, sinó també perquè molts dels joves del poble que volen formar una família no tenen un lloc on quedar-

se al poble -si no és que es queden la casa dels avis o dels pares. A Sant Cugat, a més, el preu de l'habitatge és car perquè són cases unifamiliars grans, i això una família que s'acaba de formar no s'ho pot permetre.

Per tant, **en aquest PLIA cal incorporar una visió estratègica a mig i llarg termini per mantenir la població infantil i adolescent amb visió interdepartamental.** Sant Cugat Sesgarrigues ha de ser un poble que arrela les famílies al poble, que fomenti que aquelles persones del poble que es vulguin quedar per formar una família puguin fer-ho. Algunes accions que es proposen ja estan en marxa (projecte d'habitatge nou, rehabilitació) i d'altres s'han de posar en marxa (ajudes a l'emancipació, promoció del lloguer d'habitatge buit).

- Continuació d'una acció existent
- Millora d'una acció existent
- Nova acció

Acció 5.1	Polítiques interdepartamentals a llarg termini
Objectiu	Arrelar les potencials famílies del poble
Descripció	Projecte en redacció que contempla habitatge nou de dimensions petites, assequible i amb reserva per habitatge social, amb una distribució de compra i de lloguer. Caldria donar prioritat pels i les joves nascuts al poble, per permetre que la gent jove (25-35 anys) puguin quedar-se al poble i tenir els fills i filles a Sant Cugat, evitant que es converteixi en poble dormitori.

Acció 5.2	Polítiques interdepartamentals a mig termini
Objectiu	Arrelar les potencials famílies del poble
Descripció	Detecció de l'habitatge buit i creació de borsa local d'habitatge Rehabilitació d'habitatge Evitar la degradació del casc antic mitjançant lloguer d'habitatge buit com a habitatge social, o projectes de masoveria urbana

5.6. Taula resum de les accions

Acció	Nom
Acció 1.1	Esmorzars saludables a l'escola i la llar d'infants
Acció 1.2	Activitats de cuina saludable
Acció 1.3	Nutrició esportiva
Acció 1.4	Programa Infadimed
Acció 1.5	Esport extraescolar
Acció 1.6	Caminada-cursa infantil
Acció 1.7	Dinamització de camins escolars segurs
Acció 1.8	Dispositiu policial informatiu a "empalmades"
Acció 1.9	Prevenió de consums de substàncies i addiccions al cicle superior de primària
Acció 1.10	Xerrades preventives dirigides a adolescents
Acció 1.11	Xerrades "Internet segur" dels Mossos d'Esquadra
Acció 1.12	Seguiment a la comissió social de riscos i vulnerabilitats
Acció 1.13	Assessorament docent
Acció 1.14	Acció d'entorn contra l'assetjament escolar
Acció 1.15	Teràpia familiar
Acció 1.16	Xerrades i tallers familiars
Acció 2.1	Oferta d'activitats per infants i adolescents en cap de setmana
Acció 2.2	Construcció de l'skatepark
Acció 2.3	Redefinició del local de joves "El Cub"
Acció 2.4	Participació en entitats i festes
Acció 2.5	Activitats on infants i joves participin activament
Acció 2.6	Organització d'un torneig d'estiu de vòlei
Acció 2.7	Projecte Pati en Transformació
Acció 2.8	Major freqüència de transport públic
Acció 3.1.	Reforç escolar
Acció 3.2.	Projecte educatiu de la llar d'infants La Balena
Acció 3.3.	Projecte educatiu de l'escola Les Vinyes
Acció 3.4.	Sala de lectura
Acció 3.5.	Servei d'orientació laboral del Consell Comarcal
Acció 3.6.	Serveis municipals de suport a l'escolarització
Acció 3.7.	Revisió de barems
Acció 3.8.	Protocols d'atenció a la vulnerabilitat socioeconòmica
Acció 4.1	Consell d'Infants
Acció 4.2	Prova pilot del Consell d'Adolescents
Acció 5.1	Polítiques interdepartamentals a llarg termini
Acció 5.2	Polítiques interdepartamentals a mig termini

6

Lideratge del Pla d'Infància i Adolescència

Durant els dotze mesos que van de desembre de 2017 a 2018, les diverses àrees polítiques i tècniques de l'Ajuntament de Sant Cugat Sesgarrigues, juntament amb la Gerència de Serveis d'Educació de la Diputació de Barcelona i la consultora D-CAS hem dissenyat de forma conjunta les línies mestres de les polítiques d'infància i adolescència a treballar en els següents anys.

L'èxit d'un pla no només rau en el seu disseny sinó sobre tot en el seu lideratge. Un diagnòstic acurat i un pla d'acció específic han sigut elements essencials, però són un punt de partida sobre els quals cal bastir una previsió de l'estructura organitzativa que les haurà d'impulsar i adaptar als canvis de context que es vagin produint.

Sovint s'associa als plans un caràcter de rigidesa. En canvi, un pla no és més

que una hipòtesi de treball a mig termini i ha de ser flexible. Així doncs, es fa imprescindible que des del principi es posin en marxa mecanismes de seguiment i avaluació que permetin corregir i adequar les accions als objectius i finalitats previstes. La mateixa definició dels objectius i de les accions d'aquest Pla és molt concreta en el 'què' però molt àmplia en el 'com'. Això permet que a mesura que s'executin, es puguin anar corregint i ajustant a la realitat del moment d'execució.

A continuació, repassarem les funcions que ha de cobrir el lideratge del Pla, des d'una vessant de lideratge col·laboratiu capaç de generar dinàmiques de reflexió, consens i treball en xarxa entorn al desplegament del Pla.

6.1. Compromís i pacte polític

El primer requisit essencial per al bon desenvolupament i funcionament d'un Pla és el d'aconseguir un **compromís i pacte polític ampli a nivell municipal** que garanteixi l'estabilitat del mateix. D'una banda, **dins de l'equip de govern** les diferents regidories s'han d'alinejar amb els objectius del pla. D'altra banda, cal fer possible aquest consens **amb la resta de forces polítiques**, mitjançant l'aprovació en el Ple. En aquest sentit, cal tenir en compte que aquest Pla entra en funcionament amb unes eleccions als propers mesos, de tal manera que per assegurar que el Pla tingui èxit cal un consens que permeti la seva posada en marxa durant les dues legislatures.

També cal un compromís de cara a **preveure partides pressupostàries** que assegurin els recursos necessaris per posar en marxa les accions.

6.2. Rols de lideratge

El lideratge del Pla Local d'Infància i Adolescència de Sant Cugat Sesgarrigues recau en l'àrea d'Infància i Educació. En el moment del disseny i posada en marxa del Pla, l'àrea consisteix de dues persones: l'alcaldeessa -que és qui assumeix aquestes funcions en la part política-, i la tècnica referent.

L'àrea d'Infància i Educació s'ha recolzat en el diàleg i el consens amb diverses àrees i serveis per tal de

dissenyar aquest Pla. De cara a posar en marxa el Pla, executar les accions i avaluar-les, caldrà establir aquest **grup motor interdepartamental**, i anar reunint-lo. El grup estarà format per:

- Alcaldessa/regidora d'Educació i Infància
- Tècnica d'Infància i Educació
- Tècnic de Joventut
- Educadores socials
- Direcció de la llar d'infants La Balena
- Direcció de l'escola Les Vinyes

De forma puntual, quan es tractin les accions en què estan involucrats, caldrà convocar els següents:

- Oficina de relacions amb la comunitat dels Mossos d'Esquadra de Vilafranca del Penedès
- Equip de Pediatria de l'Alt Penedès
- Servei d'orientació laboral del Consell Comarcal

El lideratge polític-tècnic ha de preveure dinamitzar aquest grup motor (o bé assumir-lo com a funció intrínseca o bé amb una dinamització externa), i consensuar amb els seus membres l'estratègia general del Pla, i fer una previsió de les accions a desenvolupar.

El Consell d'Infants ha de tenir un rol cabdal en la posada en marxa de moltes accions.

Les funcions del Grup Motor del PLIA de Sant Cugat Sesgarrigues són:

1. Decidir estratègicament la posada en marxa de les accions, la seva calendarització i la seva orientació
2. Ser un òrgan plural, polític-tècnic, on es posin en comú els criteris i visions de cada àmbit, i que faci de corretja transmissora de les accions i objectius del PLIA cap als professionals i ciutadania amb qui cada àmbit està en contacte.
3. Interlocutar amb el Consell d'Infants per tenir en compte els seus criteris a l'hora de posar en marxa accions, i la seva avaluació.
4. Aportar reflexió sobre la realitat de la infància i adolescència del municipi, traslladant necessitats i demandes des de cada àmbit.
5. Avaluar l'execució de les accions durant i després, orientar les

accions en funció de les necessitats i demandes detectades, o proposant-ne de noves que estiguin en la línia dels objectius marcats

6. Facilitar aliances de col·laboració i recursos per a l'execució de les accions del Pla educatiu, amb entitats, ciutadania o instàncies supramunicipals

El funcionament d'aquest grup motor, a mesura que s'estabilitzi, i si es considera adient, pot generar que es constitueixi en Taula d'Infància, tal com ofereix el decret 250/2013 del Departament de Benestar Social i Famílies.

6.3. Impuls i seguiment tècnic de les accions

Una funció central del grup motor del Pla, com s'ha dit, és impulsar i coordinar la posada en marxa de les diferents accions contemplades en el Pla. Això requereix una planificació inicial de cada acció que contempli els passos a fer, recursos i implicacions necessàries, cronograma temporal, etc. El desplegament progressiu de les accions requereix d'un seguiment periòdic per fer-les avançar pas a pas.

Per recolzar-se en aquesta funció de seguiment i orquestració del Pla, la tècnica d'Infància i Educació -sobre qui recau el lideratge principal del Pla- pot recolzar-se en eines informàtiques de gestió de projectes, que permeten crear entorns col·laboratius i transparents entorn a l'execució de cada acció.

Aquestes eines informàtiques també preveuen la recollida d'informació necessària per a fer una avaluació de les accions, faciliten l'elaboració de memòries anuals dels plans i faciliten el compliment de la llei de transparència en allò que afecta als plans.

6.4. Encaix transversal en la resta de polítiques

Tal com s'ha vist a la diagnosi i al pla d'acció, les polítiques d'infància i adolescència a Sant Cugat han d'anar més enllà de les àrees tradicionalment pròpies com infància, joventut o educació. Cal entomar el repte de la promoció de la natalitat i de l'arrelament de les famílies al poble, una qüestió on hi ha altres àrees de govern implicades: habitatge, serveis socials, treball...

Per això, seria interessant que el desenvolupament i seguiment del Pla d'Infància i Adolescència seguís essent liderat per alcaldia -juntament amb l'àrea tècnica d'infància i educació-, per tal d'assegurar la transversalitat del PLIA, i que en la resta d'àrees es tingui en compte les accions del PLIA, els seus criteris i objectius, de cara a unificar esforços.

6.5. Provisió econòmica de les accions del Pla

Com s'ha comentat en el primer punt d'aquest capítol de lideratges, el compromís polític ha de traduir-se en unes partides pressupostàries. Encara que el PLIA de Sant Cugat es caracteritza per la continuïtat de moltes accions que aprofiten recursos estructurals (hores tècniques, òrgans ja existents com les comissions socials), hi ha accions que necessàriament han de desplegar-se amb una provisió anual de recursos, sobretot aquelles que són interdepartamentals, com ara les polítiques d'habitatge.

Aquesta provisió econòmica ha de planificar-se en anualitats o biennis que fixin les prioritats d'actuació del curt termini, segons les prioritats que marqui el grup motor.

Aquesta cerca de finançament pot recolzar-se en fonts de finançament externes al consistori, com poden ser subvencions d'administracions supralocals.

6.6. Avaluació i transparència del Pla

L'avaluació és un element estratègic que pot assegurar un millor desenvolupament del Pla i del seu impacte.

En finalitzar les accions, moltes vegades, ens adonem que no disposem d'indicadors que ens permetin mesurar el seu grau d'impacte, i s'acaben fent valoracions amb un excessiu valor subjectiu.

Per tant, per tal d'assegurar una avaluació, cal planificar-la: crear estructures que aglutinin i sistematitzin informació, creant indicadors d'avaluació.

Una eina útil per a fer-ho és un Gestor de Projectes que pot incorporar ja el disseny dels diferents indicadors d'avaluació.

L'avaluació ha de preveure quatre tipus bàsics d'indicadors, que passem a explicar a continuació:

Execució: indicadors basats en la recopilació d'informació empírica, mesurable, rellevant i factible sobre els resultats directes de l'acció (ex. Nombre de persones que han participat d'un programa; posada en marxa d'un recurs...). Inicialment es planteja quin seria el valor desitjat per a aquell indicador (quina és la meta desitjada o objectiu operatiu que volem aconseguir). D'aquesta manera, l'indicador il·lustra el que hem aconseguit i en quina mesura (percentatge) hem aconseguit l'objectiu operatiu fixat.

Satisfacció: en algunes accions pot ser rellevant recollir indicadors subjectius de la satisfacció de les persones que participen de l'acció (beneficiàries, participants, destinatàries o els que les desenvolupen). El càlcul d'aquests indicadors implica que totes les accions han de preveure, un cop finalitzades, enquestes de satisfacció (o altres eines) dirigides a les persones beneficiàries i/o organitzadores.

Impacte: és l'indicador més difícil de calcular, per la dificultat d'aïllar les accions del medi en el qual es desenvolupen. D'altra banda, normalment, és difícil disposar de

grups de control que permetin comparar i aïllar l'efecte de l'acció. És per això que les dades que es puguin recollir han de ser complementades amb les valoracions qualitatives però objectivades expertes. A més, l'impacte de les accions es veu afectat per contextos favorables i desfavorables que han de ser tinguts en compte en la valoració.

Conclusions: Es tracta d'una valoració qualitativa i global de l'acció i dels seus punts forts i febles de l'acció. Aquesta valoració ha de portar a una reflexió que passi per una presa de decisions a futur per tal de millorar, canviar o decidir si es dona continuació a l'acció o no.

Aquesta valoració final pot ser una primera passa per a la renovació del pla en un futur. A més, aquesta avaluació conclusiva hauria de provocar una "meta-avaluació". És a dir, una reflexió sobre els propis indicadors amb els que s'està treballant, per tal de millorar-los.